

prvi latnik zgornjevipavski časnik

6. pohod in koncert

Rekorden obisk Erzolja

Na imenitno nedeljo, 9. marca 2014, so Erzelj preplavili obiskovalci od vsepovsod, kar sedemkrat več jih je prišlo, kot pa ta razseljena vasica vrh Vipavskih brd šteje prebivalcev. Povoda sta bila vsaj dva, 6. pohod po Erzelju in okolici in koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič.

Pred leti so speljali okrog vaških znamenitosti označene poti, pohod pa si je očitno izboril dobro mesto v sicer veliki konkurenci podobnih dogodkov daleč naokrog. Osmi marec ni samo dan žena, za Erzelj ima še dodaten zgodovinski pomen, saj je italijanski okupator 8. marca 1943 pregnal krajane s svojih domov,

vas izropal, domačine pa odpeljal v internacijo in pregnanstvo. Čudovito vreme za ta letni čas pa je še dodatno namnožilo pohodnike, ki so potem vijugali med zaselki in studenci, do cerkve Marije Snežne, na Tabor, k ostankom bolnice Vere, na hrib sv. Petra in nazaj k šoli.

Dobro razpoloženje je po

okrepčilu še dodatno zaokrožil nastop tržaškega zbora Pinko Tomažič, ki je s programom domoljubnih in svetovnih revolucionarnih pesmi dodal prazniku še piko na i.

Seveda je bila v množično dogajanje vpeta praktično cela vas, ob pomoči vojske in gasilcev.

rl, foto Jožko Člekovič

»Z roko v roki bomo poskrbeli za lepši svet!«

Tako pravijo učenci OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, ki sodelujejo v mednarodnem projektu Comenius – 'Hand in hand for a better land'. Glavna tema je skrb za okolje, sodelujejo pa šole iz devetih držav (poleg Slovenije še Nemčija, Italija, Velika Britanija, Španija, Poljska, Madžarska, Bolgarija in Turčija). Nosilci projekta na šolah spodbujajo učitelje in učence, da raziskujejo okoljske probleme in iščejo rešitve, ki jih preizkušajo v praksi. O njih poročajo na skupnih srečanjih.

Drugo srečanje je bilo januarja v Bristolu v Veliki Britaniji, z ajdovske šole se ga je udeležilo

sedem petošolcev, ki so s tem postali t.i. ambasadorji ajdovske šole. Med 10. in 14. marcem pa je OŠ

Danila Lokarja gostila 20 učencev in 20 učiteljev iz omenjenih osmih držav.

Kapitulacija, leta 2013

Predolgoletni ajdovski župan Poljšak bo ta uvodnik označil za predvolilno pisanje in mu bo skušal znižati težo. Ampak na našo nesrečo in srečo uvodnika, mu bodo številke, ki sledijo, otežile zagovor.

Prejšnji teden je namreč Občinski svet Občine Ajdovščina potrdil zaključni račun za leto 2013, ki je pokazal, da so bili prihodki občine namesto 23,4 zgolj 16,3 in odhodki 16,7 namesto 23,6 planiranih milijonov evrov v sprejetem proračunu februarja 2013. Vzroki za občinsko slabo delo v lanskem letu ležijo najprej v županovih pripravah na letošnje volitve, ko z zamikom investicij v volilno leto 2014 ustvarja vtis uspešnosti in ima s tem svoje volivce za norca. Namesto da bi se npr. otroci igrali na igralih že tri leta, redno prenaša sredstva (3 do 4 mio €) cel mandat iz leta v leto - do otvoritve, ki mora biti čim bližje volilni nedelji, saj računa, da so njegovi volivci kratke pameti in bi v nasprotnem (npr. v enem ali dveh letih) pozabili na opravljeno delo v sicer štiriletnem mandatu ...

Gre za klasično manipulacijo z javnimi sredstvi, ko le-ta, namesto da bi kar največ časa in s tem najbolj služila občankam in občanom, služijo osebnim interesom ponovne izvolitve nekega predolgoletnega župana.

Taka praksa je v naših krajih žal ustaljena in je tudi Poljšaku uspela že dva ali trikrat.

Ampak to ni njegov najbolj prodoren 'uspeh'. Njegova politična moč izvira iz dejstva, da so ljudje prepričani, da so sicer skromne občinske pridobitve posledica njegovega dela in da ljudje po odprtih cest, igrišč in zbirališč, pristanejo na stališču ... ja no, saj Poljšak res ni bogvekaj, ampak nekaj pa je vseeno naredil ... in mu ponovno oddajo glas.

Prav na tej točki moramo biti previdni in precizni. Vedeti namreč moramo, od kod prihaja denar, kdo plača račune in kdo polni občinski proračun. V tričetrtinskem deležu prav občani sami, ko plačujemo dohodninski davek. Ostali prihodki izvirajo iz raznih davščin, vezanih na nepremičnine, najemnine komunali, odprodaji premoženja itd. Asfaltke plačamo torej občani sami.

Denar, ki bi ga lahko Poljšak pripeljal v občino in za katerega bi mu lahko pripisali zasluge, je evropski denar. Denar iz Bruslja. Denar, ki ga damo občini občani sami iz 'primarne obdavčitve' je namenjen osnovnim funkcijam občine (vrtci, osnovne šole, lokalne ceste, prostorsko urejanje), denar iz EU pa je namenjen regionalnemu razvoju, napredku, večjim in dolgoročnejšim projektom, o katerih Poljšak lahko samo sanja.

In če se vam zdi, da je življenje v občini Ajdovščina iz leta v leto slabše, če vidite, da se je v zadnjih treh letih naredilo v Ajdovščini zgolj krožišče pred policijo, če opazate, da novih delovnih mest ni in če vas skeli, da se naša mladina vedno bolj odpravlja s trebuhom za kruhom v svet, vedite, da je k temu pripomogel tudi občinski zaključni račun za leto 2013. Namesto februarja planiranih 1.721.414,15 € razvojnih prihodkov iz EU, (si) je Marjan Poljšak podpisal zaključni račun občine, v katerem piše, da se je lani (na postavki 78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE) nateklo v občinski proračun borih 24.750,00 evrov. Po dobra dva tisočaka na mesec oz. po en evro in trideset centov dodanih, evropskih sredstev na občana na leto (Povprečni občan pa je prispeval samo za bruto plače občinske uprave v letu 2013 točno 50,46 €.).

To so Poljšakove številke, to je njegov uspeh in to je dodana vrednost, ki jo je lani zmozel sestaviti. 24.750,00?! To je, vsaj zame, ajdovska katastrofa. Še več – podpisati tak zaključni račun v verjetno najbolj neugodnem letu zadnjih desetletij, je, vsaj zame, podobno podpisu kapitulacije. Ko volja popraviti zadeve, se vključiti v sodobne tokove in po lastnih močeh pridodati skupnosti, kapitulira pred neznanjem, nesposobnostjo, samovoljno brezbriznostjo in sanjavi kričastvom.

In ja, ta uvodnik je predvolilno pisanje !

Mitja Tripkovič

**VRTNI CENTER
KALIA**

Ajdovščina

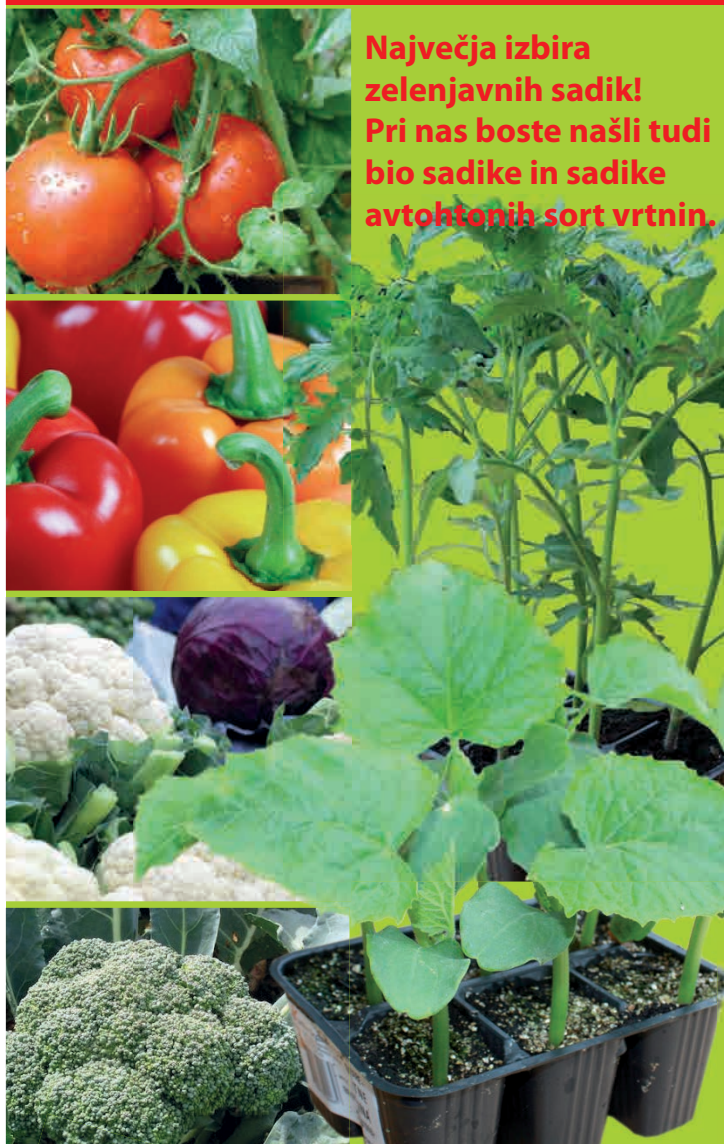
Goriška 64, obrtna cona Gmajna, Tel: 05 / 850 15 06

Ugodni nakupi za člane kluba Kalia!

Informacije o članstvu so na voljo na vseh prodajnih mestih Kalia ali na www.kalia.si

Ponudba velja od 2.4. do 30. 4. 2014

Nekaj akcijskih izdelkov iz naše ponudbe - več v Kalia letaku

Največja izbira zelenjavnih sadik!
Pri nas boste našli tudi bio sadike in sadike avtohtonih sort vrtnin.

Korito PVC
Temno rjave barve 60cm

Art: 199816

Redna cena: 2,35

Podstavek,
60 cm, temno rjav,

Art: 199817

Redna cena: 1,08

0,69

**SUPER
CENA**

1,29

**100 g
GRATIS**

Cebulček Rdeči Tera,
500 g + 100 g

Art: 31566

2,30

Briketi za pse BONAMI

20 kg - govedina,

Art: 67005

Redna cena: 23,59

Cena klub Kalia:

15,99

Lilija v lončku p.13 cm

Art: 185171

Redna cena: 7,99

Cena klub Kalia:

4,99

Timijan, Thymus sp.

z barvitimi listi

v loncu p. 14 cm

Art: 36429

Redna cena: 2,49

Cena klub Kalia:

1,87

Rožmarin

Rosmarinus officinalis
gram, v loncu p. 14 cm

Art: 36674

Redna cena: 2,49

Cena klub Kalia:

1,87

Vrtne grablje
nasajene, 14 zob

Art: 13290

Redna cena: 11,20

Cena klub Kalia:

7,99

Ročne žage in škarje za obrezovanje

Pritlikava
sadna drevesa

(slive,
marelice, jablane,
hruške, breskve,
češnje)

Art: 185139

Redna cena: 18,90

Cena klub Kalia:

15,43

Sadež na dosegu roke! Pritlikava sadna drevesa, ki pričarajo sadni paradiz še na tako majhnem vrtu, terasi ali balkonu. Gojimo jih lahko tudi v loncih!

Pelargonija enojna
bršljanka

Art: 36476

Redna cena: 0,99

0,79

**SUPER
KVALITETA
DOBRA CENA**
0,79

Pelargonija enojna
bršljanka 6/1

Art: 36567

Redna cena: 5,94

4,75

VULKANIZERSTVO ROVŠČEK, Goriška 58 in
VRTNI CENTER KALIA, Goriška 64
v obrtni coni Gmajna,
objavljata skupno prodajno akcijo
do konca leta 2014!

Vsak kupec Vrtne centra KALIA lahko z računom iz trgovine, ki je višji od 40,00 €,

uveljavi enkratno, 25 % popust
pri storitvah Vulkanizerstva Rovšček.

(montaža in premontaža pnevmatik, centriranje koles, krpanje zračnic ipd.)

Izkoristite priložnost!

Postanite član Kluba Kalia!

Z brezplačnim članstvom boste pridobili kartico ugodnih nakupov Kalia, prejeli boste letak Kalia in v njem našli ekskluzivne popuste samo za člane Kluba.

Popust lahko koristite že pri prvem nakupu.

10 % popust
za upokojece

v vrtnih centrih in prodajalnah
Kalia. Vsak četrtek, celo leto.

Popust ne velja za izdelke iz Kluba Kalia. Popusti se ne seštevajo.

Organsko gnojilo
Biogrena, 10 kg

Art: 40168

Redna cena: 12,90

Cena klub Kalia:

9,99

Zemlja za rože
Valentin
Optimum, 70 l

Art: 45176

Redna cena: 8,69

Cena klub Kalia:

6,59

NASVET STROKOVNJAKA: Marko Hočevar, univ.dipl. inž.agr.

Potrebujete zemljo za sejanje, saditev v lončke ali za na vrt? Morda bi poskusili nekaj inovativno novega?

Je **priročna za prenašanje**,
enostavna za uporabo,
narejena iz **100 % naravnih in organskih snovi**,
brez umetnih gnojil in agrokemikalij,
njene ključne prednosti so: **zračnost, rahlost, sposobnost zadrževanja vode v sušnih razmerah (do 50% manjšai potreba po zalivanju), izboljšanje obstoječe zemlje na vrtu** in je pakirana v **praktični embalaži**, ki je **slovenska inovacija**.

To je **HomeOgarden ORGANSKA ZEMLJA 50l**.

3 kg substrata + 20 litrov vode = 50 litrov organske zemlje

...tudi lončka za saditev ne potrebujete, saj je substrat že v sadilni vreči in ga lahko uporabite.

Več o izdelkih HomeOgarden boste izvedeli v VRTNEM CENTRU KALIA V AJDOVŠČINI, V SOBOTO, 29.3.2014, med 9. in 12. uro. Obiščite tudi spletno stran: www.homeogarden.com.

Program sobotnih aktivnosti in brezplačnih svetovanj strokovnjakov v Aprilu 2014 v Vrtne centru Kalia v Ajdovščini:

Sobota, 29. 3. 2014, od 9.00 – 12.00 ure odgovarja na vprašanja o organskem trajnostnem vrtnarjenju za pridelavo zdrave domače hrane brez uporabe kemikalij, strokovnjak iz podjetja HomeOgarden. Akcijska prodaja nekaterih izdelkov iz ponudbe.

Sobota, 5. 4. 2014, od 9.00 – 12.00 ure odgovarja na vprašanja o izbiri in kombiniranju balkonskega cvetja, pravilnem presajanju in izbiri ustreznih zemljin in gnojil, strokovnjak, lastnik in direktor podjetja Inva d.o.o., g. Ivan Slokar. Akcijska prodaja nekaterih izdelkov iz ponudbe.

Sobota, 12. 4. 2014, od 9.00 – 12.00 ure bo na voljo za odgovore na razna vprašanja na temo 'Sovisnost z naravo – čebele in pomen odgovorne uporabe škropiv', ga. Nataša Mohorčič, nosilka blagovne znamke Medene Sanje, Lože 31c. Brezplačna pokušina ter možnost ugodnih nakupov čebelarških in drugih izdelkov iz domače pridelave.

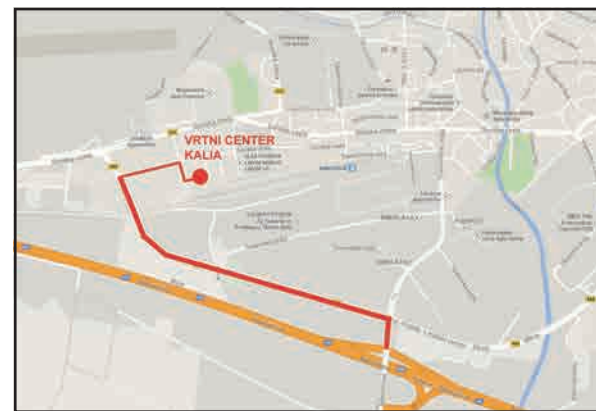
Sobota, 26. 4. 2014, od 9.00 – 12.00 ure bo na

vprašanja o varstvu vinske trte, rastlin v vrtnarstvu in zelenjadarski pridelavi ter sadjarstvu, odgovarjal strokovnjak podjetja Bayer d.o.o. Akcijska prodaja nekaterih izdelkov za varstvo in zaščito rastlin iz ponudbe.

Naložba v znanje je odlična naložba!

Izkoristite priložnosti, ki vam jih nudimo v Vrtne centru Kalia v Ajdovščini in si brezplačno pridobivajte ustrezna znanja!

Kako do nas ...

Nov urnik:

pon. - pet.: Od 8:00 do 19:00

sob.: Od 8:00 do 13:00

ned.: Zaprto

»Z roko v roki bomo poskrbeli za lepši svet!«

V ponedeljek so gostje prispe-
li v Ajdovščino, kjer so jih
učitelji in starši ambasador-
jev pričakali z 'mednarodno pogosti-
tvijo' in razstavo del učencev. To je
bila primerna priložnost za primer-
javo del na likovnem, tehničnem in
ekološkem področju na ajdovski in
svojih šolah. »Presenetil me je odziv
mnogih učiteljev, ki so spraševali
po podrobnejši predstavitvi slo-
venskega učnega načrta za nekatere
predmete. Zanimalo jih je, kako so
nekatera razstavljena dela nastala in
kar niso se mogli načuditi, da so av-
torji tako mladi. Iz razgovorov sem
izluščila, da na naši šoli in tudi na
splošno v Sloveniji delamo dobro
na ekoloških, tehničnih in kulturnih
temah,« je za Latnik povedala ena
od sodelujočih učiteljic v projektu
Anuša Blažko. »Resda bi veljalo v
slovenskem izobraževalnem sistema

tu in tam kaj popraviti, toda v okvi-
ru tega projekta šele spoznavam, da
smo ponekod daleč pred drugimi
državami! Zato sem prepričana, da
smo v tem tednu pustili zelo dober
vtis in bosta naša Ajdovščina in Slo-
venija odslej večji na zemljevidih so-
delujočih šol.«

Anušine besede so potrdili tudi
številni odzivi gostov že po odho-
du, saj so gostitelji zasuli z SMS –si,
elektronsko pošto, objavami na dru-
žabnih omrežjih, s samimi superla-
tivi in zahvalami za izjemne dneve
pri nas.

Kako tudi ne, saj so se v oblikova-
nju programa res potrudili. V 'ura-
dni dobrodošlici' v torek so goste
pred šolo pričakale mažoretke in jih
pospremile v stavbo, kjer jih je s pe-
smijo pozdravil otroški pevski zbor
iz Lokavca, nagovoril ravnatelj Vla-
dimir Bačič in jim razkazal šolo ter
predstavil šolski sistem. Sledila je
predstavitve projektnih nalog in po-
kusov - vsaka država je morala iz-
vesti poizkus o onesnaženosti zraka
v domačem kraju in predstaviti svo-
je ugotovitve.

Sledilo je kosilo '0 km', torej z
doma pridelanimi sestavinami. Ko-
silo so skupaj z mentorico pripravili

učenci kuharskega krožka. V popol-
danskem času so si gostje ogledali
ajdovske znamenitosti s poudarkom
na naravni in kulturni dediščini. Po
sprehodu do izvira Hublja, je sledil
ogled stalne zbirke v Pilonovi ga-
leriji, Lokarjeve sobe in razstave v

vivarijem in staro jedro Ljubljane.

V četrtek so gostujoči učenci so-
delovali pri pouku, sledila je eko li-
kovna delavnica, v kateri so stare
kartonske embalaže (pred njihovo
reciklažo) uporabili za oblikovanje
matric za tisk grafik. Učitelji so ta

galeriji, razstave fosilov in rimskih
ostankov v oddelku Goriškega mu-
zeja v Ajdovščini. Gostje so bili nad
pestro kulturno in turistično ponud-
bo Ajdovščine navdušeni. Zvečer je
bila v Dvorani prve slovenske vlade
še prireditev, na kateri so gostite-
lji združili staro in mlado na enem
odru. Nastopile so šolske in lokalne
glasbene, dramske in folklorne sku-
pine, ki so med gosti pozele veliko
odobravanja in navdušenja. V avli
pa so goste pričakale še tipične vipa-
vske dobrote, ob zvokih harmonike
pa so se lahko gostje preizkusili še
v plesu polke in valčka. V sredo so
si gostje ogledali Postojnsko jamo z

predelave odpadkov, pri čemer so
obiskali tudi odlagališče v Dolgi Po-
ljani. Učenci so se v športnem parku
Pale z ajdovskimi vrstniki preizku-
sili v lokostrelstvu, balinanju, plesu,
nogometu, košarki, roketu. Za
večerjo so poskrbeli starši ambasa-
dorjev. Učitelji so večer preživeli bili
povabljeni na Cejkotovi domačiji na
Gočah, kjer so si bili ob zvokih an-
sambla Nanos edini, da je čas v Slo-
veniji prehitro minil.

Gostje so bili navdušeni, da ima
»tako majhen kraj tako veliko kul-
turnih znamenitosti in dejavnosti«,
pa tudi, »da šola združuje in pove-
zuje generacije med seboj«. In da
»je slovenska ekipa dvignila lestvi-
co kriterijev programa«. Ajdovskim
gostiteljem je to lahko uspelo le s
pomočjo ostalih učencev in delav-
cev šole, staršev ambasadorjev in
posameznikom ter skupinam, ki so
nesebično priskočile na pomoč pri
izvedbi nepozabnega tedna. Vsem
skupaj se Comenius ekipa z OŠ Da-
nila Lokarja Ajdovščina iskreno
zahvaljuje!

rl, foto Jasmina Putnik

čas preverjali, kako projekt poteka
in določili naloge za prihodnje sre-
čanje konec maja v Španiji.

Popoldan so učenci namenili
spoznavanju procesa odlaganja in

V Ajdovščini so poizkus izvedli učenci nižjih razredov v podaljšanem
bivanju. V okolici šole, svojih domov, v mestu in v okolici hitre ceste, so
učenci razobesili bele tkaninaste vrečke, nekoč rabljene za shranjevanje
čevljev. Lokacije oštevilčenih vrečk so zabeležili in vrečke pustili na pro-
stem tri tedne. Po treh tednih so vrečke pobrali in s pomočjo sive lestvi-
ce primerjali spremembo barve. V povezavi s poznavanjem lokacij, kjer
so vrečke visele, so učenci ugotovili, da je eden največjih virov zračnega
onesnaženja v naši okolici prav hitra cesta. Podrobnejša predstavitev
poskusa je na ogled v OŠ Danila Lokarja.

Igraj!

Družabno preživljanje več-
rov je že od nekdaj pogla-
vitna skrb večine mladih,
predvsem pa študentov, ki v iskanju
novih doživetij preizkusijo marsi-
kaj. Tako je skupina KAŠ-evih nav-
dušencev nad namiznimi igrami do-
bri dve leti nazaj pričela s projektom
'Igraj'. V želji, da bi mladim predsta-
vili svet, v katerem se lahko s svojimi
prijatelji družiš in se z njimi pomeriš
v najrazličnejših igrah, ne da bi za to
potreboval računalnik in podobne
pripomočke, smo KAŠ-evci ustvari-
li svojo zbirko namiznih družabnih
iger, ki se vsako leto povečuje.

V tej zbirki se najdejo igre, kjer
je najpomembnejša strategija, pa
tudi take, kjer je vse odvisno od sre-
če. So igre s kartami, igre s kocka-
mi, igre, kjer nabiraš surovine, in
predvsem take, ki vsebujejo večino

teh elementov skupaj. Najpomemb-
nejše pa je, da ima vsaka igra svojo
zgodbo in pri vsaki zgodbi so igralci
tisti, ki jo gradijo.

To počnemo včasih s sodelova-
njem, včasih tekmujemo med se-
boj, včasih pa sklenemo zavezni-
štva, nikoli pa ni dolgčas. Zato vas
vse vabimo na obletnico delovanja
'Igraj-a' ter na celodnevni dan dru-
žabnih iger, ki bo 30. marca v pro-
storih Hiše mladih. Vabljeni seveda
tudi vsako soboto zvečer, da se nam
pridržite k igranju (več informacij
dobite v facebook skupini »IGRAJ
kdaj in kdaj?«). Naj vam ne bo ne-
rodno, če ste v svetu družabnih iger
novi, saj imamo odlične 'stare mač-
ke', ki znajo vsako igrico razložiti na
zelo razumljiv in zabaven način. Se
vidimo!

100 % SADNI OBROK NA POTI!

Podjetje Fructal ponovno predstavlja novost:

FRUCTAL SMOOTHIE v NOVI Tetra Brik® Aseptic Edge embalaži 250 ml

Ajdovščina, 24. marec 2014 - Podjetje Fructal je na slovenskem trgu konec prejšnjega leta med prvimi
v svetu predstavil inovativno Tetra Brik® Aseptic Edge embalažo 200 ml pod blagovno znamko Fructal
Superor.

Inovacij še ni konec – to pomlad prihaja ekskluzivno na trg Slovenije še Fructal
Smoothie Tetra Brik® Aseptic Edge 250 ml sadni obrok, atraktivnega dizajna ter
moderna pakiranja s pokrovčkom, idealen za uporabo na poti! S to novostjo
je podjetje Fructal naredilo še en pomemben korak naprej k razvoju celotne
kategorije.

Smoothie je zmiksani napitek, narejen z mešanjem najmanj pestih vrst sadja,
polnega, gladkega in sadnega okusa. Gre za 100 % sadni obrok, saj nadomesti
dnevne potrebe po sadju. Vsi Smoothiji imajo 100 % sadni oz. sadno zelenjavni
delež in nimajo dodanih sladkorjev, vsebujejo le sladkorje, ki so naravno prisotni v
sadju samem.

Smoothie je odgovor na sodoben način življenja, ko nimamo dovolj časa za
uživanje svežega sadja in klasičnih obrokov, ko smo na poti in želimo del obrokov
nadomestiti na čim bolj naraven in okusen način.

Odslej bo smoothie še bolj priročen, saj uvajamo dva okusa v
NOVEM 250 ml PAKIRANJU, ki ju lahko zaužijemo kadarkoli
in kjerkoli: zjutraj, na poti, v šoli, službi ...

Svoje brbončice boste lahko razvajali z okusoma:

- Fructal Smoothie jagoda
- Fructal Smoothie ananas

Smoothie okus jagode je miks 'rdečih' sadežev in poleg jagod vsebuje še rdeče
grozdje, slastno banano, jabolko ter borovnice. Smoothie ananas pa je zmiksani
ananas, banan, hrušk, belega grozdja in kokosovega mleka v prahu.

Smoothie v novem 250 ml porcijskem pakiranju odlikuje priročnost, saj je že
pripravljen obrok sadja na poti. Ko se vam preprosto zahoče okusnega sadnega
obroka, popijte Smoothie. Sveže narezano in zmešano sadje vam nadomesti
dnevni sadni obrok.

100 % SADNI OBROK

VAŠ IDEALEN OBROK SADJA NA POTI.

Najmanj 5 vrst sadja v enem okusu.

Zagovarjati svoje mnenje ni pogum, je normalno!

V čredi ni poguma

Zdi se, da so močna volja, odprtost za spremembe, kreativnost in posledično uspeh, temeljne kvalitete gospodov, lahko bi rekli vitezov, okrogle mize Pogum za dejanja, ki jo je organiziral Waldorfski vrtec Zlata ptica s pomočjo Iniciative za waldorfsko šolo na Primorskem v četrtek, 6. marca, v Ajdovski Hiši mladih.

Okrog nje so se usedli: kirurg **Erik Breclj**, ki je pokazal pogum s tem, ko je prvi javno spregovoril o korupciji v zdravstvu, priznan podjetnik **Ivo Boscarol**, ki si je drznil zaupati v svoje zaposlene, da bodo zmagali na velikem Nasinem tekmovanju letal prihodnosti (in tudi so), lastnik računalniškega podjetja **Luka Manojlovič**, čigar pogum je v realizaciji svojih nerealnih idej, prevajalec **Jani Urbanc**, za katerega je pogum delo na sebi in premagovanje strahov, in industrijski oblikovalec **Blaž Habjanič**, iz katerega žari ustvarjalnost in ima pogum slediti svojim željam. Na čelu mize je sedela **Manca Košir**, ki je dokazala, da ima pogum sedeti med samimi moškimi in v jasnih besedah spretno krmariti skozi večer.

Mladi **Luka Manojlovič** črpa pogum iz želje, da bi bil zgled drugim mladim. Ko najde nekaj dobrega, vztraja na poti, dokler tega ne uresniči. Zavrnitev človeka, h kateremu je prišel, da bi najel prostore za hišo poskusov v Novi Gorici in ni verjel v uspeh, ga je še bolj podžgala. Tako je sedaj ponosen na E-hižo v treh nadstropjih, postavil pa je še brezplačno brezžično omrežje po vsej Novi Gorici in pripeljal dogodke Tedx v mesto. Na vprašanje, kako

ve, katera ideja je dobra, odgovarja, da je velikokrat potrditev že to, da je družba ne sprejme.

Gostje so naprej razglabljali o tem, zakaj se v Sloveniji goji čredništvo in zakaj se zabije vsako glavo, ki 'štrli' ven? Pozitivem odnos do vzgajanja poguma, drugačnosti in zaupanja vase predstavlja, po mnenju drugega predstavnika mladih, **Blaža Habjaniča**, waldorfska pedagogika, ki ga je vzgajala v vrtcu, osnovni šoli in gimnaziji. Sam pravi, da mu

je pogum oblikovalo veliko izzivov, pred katere je bil postavljen v šoli, kot na primer jadranje s sošolcem v majhni jadrnici, peš hoja od Slavnika do Strunjana, tri dni hoje samo z nahrbtnikom po poteh soške fronte ... Je dobitnik priznanja Top ideja za najboljšo idejno rešitev na Ambientu Ljubljana, leta 2011, član ragbi ekipe, voznik lahkih letal, in še kaj. Vse to mu uspeva, ker si vedno misli, da bo zmagal.

Zmaguje tudi **Ivo Boscarol**, ki je od malih nog 'štrlel ven'. Začel je z značkami, fotografijo in pristal pri letalih. Pravi, da pri nas manjka tudi poguma za biti uspešen, za življenje, za dobro voljo, pogum, da pokažeš, da si dober. Njegovo dragoceno spoznanje je, da podjetje

ne sme graditi na denarju, ampak povezovanju zaposlenih in zaupanju v njih. Čeprav bi, kot pravi, njegove zaposlene želela imeti priznana podjetja po svetu in bi prejeli desetkrat večje plače, ostajajo tukaj, kjer se čutijo del ekipe. Kako poredko se sliši kaj takega.

Kar malo šokanten je bil odgovor **Erika Breclja**, ko ga je **Manca Košir** povprašala o njegovem pogumu v zadnjem času. Rekel je, da opozarjanje na nepravilnosti ni pogum, to je samoumevno in normalno! Če nisi zadovoljen z vodstvom, imaš pravico, da to poveš. Srečuje ljudi, ki pravijo, da se bojijo izraziti svoje mnenje. Pravi, da imamo privzgojen strah, čutimo se varne v zavetju drugih.

Modra in psihološka razmišljanja je v večer vnašal **Jani Urbanc**, ki je tehnični matematik, eden prvih računalničarjev na Slovenskem, odličen tenisač in sedaj zelo dejaven prevajalec. Na začetku je predstavil svoj vidik **Rudolfa Steinera**, začetnika waldorfske pedagogike. Poudaril je, da brez samoopazovanja, zavedanja svojih strahov in potem odstranjevanja psiholoških hib, ne pridemo do poguma. Če skočimo v vodo, da bi rešili svojega otroka, tega ne naredimo iz poguma, ampak iz strahu, da ga ne izgubimo. Kje je torej meja med strahom in pogumom? Vseskozi se je pojavljalo vprašanje, kdo je kriv, da nismo pogumni. Ali smo krivi sami, ker ne delamo na sebi in ne negujemo volje? Je kriva vzgoja? Nekateri gostje, še posebej **Ivo Boscarol**, so trdili, da je (bil) napačen šolski sistem. Ali je res? Vemo, kako se potlači pogum. Kako pa se pogum širi? Kot je dejala ena izmed organizatoric, **Darja Breclj**: »Samo pogumni širijo pogum, samo veseli širijo veselje in samo sočutni širijo zaupanje«. Mislim, da je večer več kot sto poslušalcev napolnil z željo po akciji, po pogumnih dejanjih, a prvi preizkus poguma smo bolj slabo prestali. Ko je bil čas za vprašanja, se je le nekaj rok stegnilo kvišku. Naslednjič pa bo, kajne?

Teja Kete

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Ajdovščina in Vipava

Veterani z novim starim vodstvom

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Ajdovščina in Vipava (OZVVS) je v Vipavi opravilo volilni občni zbor, ki se ga je udeležilo več kot sto članov.

Združenje bodo še štiri leta vodili **Ivan Marc** kot predsednik, podpredsednik **Ljubo Vidrih** in sekretar **Jožko Člekovič**.

Predsednik **Marc** je v poročilu ocenil, da so s pestrim in vsestranskim delovanjem ter z udeležbo na številnih dogodkih naredili veliko za prepoznavnost združenja. So pa veliko slabega povzročili varčevalni ukrepi vlade - predvsem ukinitve plačevanja dodatnega zdravstvenega zavarovanja imetnikom statusa vojnega veterana, kar je bila edina finančna - ekonomska pridobljena pravica za zasluge v osamosvojitveni vojni leta 1991. »V našem združenju smo z vso resnostjo pristopili in realizirali nalogo zbiranja podpisov

v podporo spremembe zakona o uravnoveščenju javnih financ, saj smo na nivoju države glede na število prebivalcev občine zbrali največ podpisov,« je povedal predsednik, ki pa je zadovoljen s pestro dejavnostjo združenja in članov. »Naša ocena je, da so rezultati izvedenih nalog optimalni, prilagojeni času in našim zmognostim.«

Tudi seznam aktivnosti za tekoče leto je zelo obsežen, javnosti pa so najbolj poznane izvedbe pohoda z Nanosa na Triglav, kolesarskega maratona, udeležbe na proslavah, skrb za spomenike iz osamosvojitvene vojne in sodelovanja na raznih veteranskih igrah in srečanjih.

rl, foto Jožko Člekovič

Skavti v naravi

Pomladno zimovanje

Vsako leto se skavti odpravljamo na zimovanja. Vedno smo bili v kakšni koči, ker pa je letos zima prej odšla, smo kar odkorakali v pomladne dni. Iz Ajdovščine smo najprej odšli proti Planini, kjer smo se dobro okrepčali in naredili prvovrsten bivak.

Dvomim pa, da je ponoči še kdo trdil, da je zima zares odšla, saj smo nekateri oblekli vse, kar smo imeli s sabo in povrh še dve spalki. Ampak smo preživeli in nadaljevali svojo pot do Branika.

Med pohodniškim vikendom pa nas je spremljala zgodba mladega fantiča, ki je zaradi letalske nesreče obtičal v gozdu in se boril za preživetje. Tako kot je on imel različne težave, so voditelji

poskrbeli, da smo jih imeli tudi mi. Morali smo vključiti vse naše čute, možgane in dobro komunikacijo, da smo opravili naloge. Skavti smo vztrajni in smo vse uspešno dokončali. Zaslužili smo si spanec v najlepšem bivaku, kar smo ga imeli do sedaj.

Bilo je zabavno in poučno. Sedaj vemo, da če radensko zlije v kotel, mehurčki niso zaradi vrenja in voda ni segreta.

Lara Štefančič

NEW THINKING. NEW POSSIBILITIES.

Privlačen, očarljiv, univerzalen!

i10

že od

8.990 EUR

i20

že od

9.990 EUR

i30

že od

11.990 EUR

Povprečna poraba goriva: 3,2 – 6,8 l/100 km, emisije CO₂: 84 – 159 g/km.

Slike so simbolične. Stroški prevoza in priprave vozila niso vključeni v ceno. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij vezanih na akcijsko ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

AVTO UKMAR IGOR UKMAR s.p. Gradiška cesta 3, 5271 Vipava tel.: 05 36 87 010

Zaposlitveni sejem v organizaciji Mladinskega sveta Ajdovščina

Mladi, hočeš – nočeš, smo v nezavidljivi situaciji. Nihče nas noče. Zaposliti seveda. Zato smo se pod okriljem Mladinskega sveta Ajdovščina in preko projekta S sosedi za skupno prihodnost, ki je sofinanciran s strani programa Mladi v akciji, združili ter pripravili Zaposlitveni sejem, ki je v soboto, 22. marca 2014 potekal v Mladinskem centru v Palah.

podporo pri razvoju in rasti start up-ov, do krepitev podjetniške kulture.

Vsi prisotni na okrogli mizi so si bili enotni, da je na žalost situacija taka, da mladi ne smemo čakati, da nam ponudijo neko delo, ampak da si ga moramo ustvariti.

Obiskovalci zaposlitvenega sejma in okrogle mize so bili zadovoljni z aktualnostjo predstavljenih podjetij ter nad samo predstavitevijo in idejo zaposlitvenega sejma, čeprav v manjšem okviru. Enotni so si bili v mnenju, da je bilo kljub veliki brezposelnosti premalo obiskovalcev, saj moramo mladi ostati aktivni tako pri iskanju zaposlitve kot iskanjem informacij, kako do zaposlitve priti.

Za konec pa še mnenje enega izmed obiskovalcev: »Z dogodkom sem zelo zadovoljen, saj sem odkril nove poti in informacije, ki mi bodo pomagale pri iskanju zaposlitve. Menim, da mladi potrebujejo veliko podobnih dogodkov/sejmov ipd., da se na podlagi informacij lahko lotijo iskanja zaposlitve na boljši način. Vedno bodo seveda težje zaposljivi primeri, a sam na podlagi izkušenj ugotavljam, da imajo mladi dovolj opcij, manjka le motivacija in samozaupanje, ki bi odprlo pot do drznih podvigov na poti do zaposlitve ali ustvarjanja podjetniških idej.«

Barbara Nussdorfer, MSA

V projektu 'S sosedi za skupno prihodnost' pripravljamo več tematskih mesecev skozi leto 2014 in del leta 2015. Prvi od tematskih mesecev je bil namenjen tematiki zaposlovanja in izobraževanja mladih, saj je ravno problem brezposelnosti mladih tisti, ki še vedno zaskrbljuje narašča.

Na zaposlitvenem sejmju smo se zbrali v popoldanskih urah, najprej na stojnicah, kjer so se predstavili Zavod za zaposlovanje, EURES, AIESEC, Nefiks, Stubelj, Ljudska univerza Ajdovščina, Primorski tehnološki park in Cobik center odličnosti, revija Replika in Mladinski svet Ajdovščina, kot organizator prireditve. Dobro uro kasneje so isti predstavniki sodelovali še na okrogli mizi. Poudarek smo dali temu, da mladi prejmejo informacije in izvejo za poti vedno bolj priznanega neformalnega izobraževanja, saj si s tem nabirajo dragocene izkušnje, ki pridejo vsakemu mlademu prav pri iskanju (prve) zaposlitve. Z okroglo mizo pa smo želeli spodbuditi mlade, da se že danes začnejo zavedati svojih želja, kako jih uresničiti in kako jim pri doseganju teh ciljev lahko pomaga formalna kot tudi neformalna izobrazba.

Izvedeli smo, da je v občini Ajdovščina 250 brezposelnih mladih do 30. leta, ki jim Zavod za

zaposlovanje nudi različne možnosti svetovanja, kako pridobiti določeno znanje ali veščino. Spoznali smo se z zaposlitvenimi možnostmi v tujini, kar nam je podrobno predstavila predstavnica EURES portala. Seznanili smo se s AIESEC organizacijo, ki se ukvarja s posredovanjem praktičnih usposabljanj po celem svetu ter prostovoljnimi deli, ki se lahko opravljajo v tujini. Vse, kar nudijo, lahko študentu pripomore k zaposlitvi, saj gre za praktične izkušnje. Vzporedno s AIESEC lahko primerjamo tudi Nefiks, ki je projekt priznavanja neformalno pridobljenega znanja, ki lahko prav tako pripomore k (boljši) zaposlitvi. Na okrogli mizi sta se predstavili še Cobik center odličnosti, ki združuje in zaposluje raziskovalce in razvojnike s področij biokemije, biologije, mikrobiologije, optike in drugih naravoslovnih ved. Primorski tehnološki park pa se je predstavil predvsem s tem, kaj ponujajo mladim z inovativnimi podjetniškimi idejami; to je od start up v i k e n d o v,

msa
mladinski svet
Ajdovščina

Mladi navdušili ob materinskem dnevu

V nedeljo, 23. marca 2014, so v Dvorani 1. slovenske vlade mladi in otroci iz Velikih Žabelj, Planine in Šmarij pod vodstvom župnika Saše Mugerlija izvedli prireditev ob materinskem dnevu z naslovom Mama je ena sama.

V več kot enourni program sta spretno povezovala Natalja in Patrik, besedilo zanju pa je napisala Jerneja. Za režijo je poskrbela Tanja. Celotno prireditev je spremljala glasba: na novo ustanovljen medžupnijski mladinski pevski zbor Luč, bend, solisti Sabina, Vlasta, Lea in mladi kitaristi. Vodili so jih Jolanda, Franc in Sašo. Pesmi z narodno-zabavno glasbo so izvajali Kevin, Tine, Simon in Ana. Pevci so pripravili vse obiskovalce k spontanemu sodelovanju.

Otroci s Planine so pod mentorstvom Julijane peli in deklamirali pesmi o dveh mamah, ki ju imamo, o Mariji in o naši zemeljski mami. Zapele so tudi otroci iz Šmarij.

Pesmi o mami so recitirale Meta, Katja in Andreja iz Velikih Žabelj pod mentorstvom Pavline.

Prireditev so popestrili plesalci skupine Funky rockerz, Tim in Elin sta dokazala, kako sta spretna pri oblikovanju podob iz napihnjenih balonov, otroci so glasbo spremljali z lončki, pa še dva zanimiva videa so

vklučili v program in nekaj skečev.

Da je prireditev potekala tehnično brezhibno, je poskrbel Igor s svojo ekipo, za sceno in celotno podobo pa Sara, Natalja in Igor.

Mladi so nas spomnili, da je 25. marec praznik Gospodovega oznanjenja, da je takrat Marija, Božja mati, privolila v materinstvo in rodila našega Odrešenika, zato je ta dan praznik vseh mater. Skozi celotno prireditev je vela prisrčna ljubezen do mam, prisrčna zahvala mamam. Ob koncu so mamam podarili simbolično darilce, ki so ga mladi izdelali iz papirja in vse obiskovalce so pogostili s čajem in piškoti, ki so jih spekli sami.

Mladi iz Velikih Žabelj, Planine in Šmarij so se prvič spoprijeli s tako obsežnim projektom, a uspelo jim je medgeneracijsko povezati vse tri župnije in se na zanimiv, zabaven in izviren način predstaviti širši javnosti.

Nabito polno dvorano obiskovalcev so navdušili!

Pavlina Bizjak, foto Jerneja Samec

TENIŠKI KLUB AJDOVŠČINA
Cesta IV. Prekomorske 61
5270 AJDOVŠČINA

TENIS IGRA-DRUŽENJE-ZABAVA TENIS - TEČAJI

Teniški klub Ajdovščina pričenja z organizirano vadbo tenisa v

TENIŠKI ŠOLI

KDAJ – PRIČETEK V APRILU 2014

KJE - TENIŠKI CENTER PALE - AJDOVŠČINA

KOMU JE NAMENJENA - TAKO ZAČETNIKOM, KOT TUDI TISTIM, KI ŽELIJO IZBOLJŠATI SVOJE TENIŠKO ZNANJE

PODROBNEJŠE INFORMACIJE IN PRIJAVE - www.tk-ajdovscina.si
ali 031 777 862- Kristina

VABLJENI !!!

PE Kromberk
Cesta 25. junija 1g,
5000 Nova Gorica
info@megaterm.si
Tel.: 05 333 40 77

PE Postojna
Volaričeva 5c
tel.: 05 726 51 96

Megaterm

Smo specializirano podjetje za prodajo materialov za ogrevanje, hlajenje, vodovod, sončnih sistemov ter toplotnih črpalk.

SODOBNI PELETNI KOTEL Z VISOKIM IZKORISTKOM!

INOVATIVNA IN
EKOLOŠKA
TEHNOLOGIJA

TRGOVINA ZA TOPEL DOM

Razigrana pomlad v Pristanu

Zadnje dni letos sicer mile zime so v Centru starejših Pristan v Vipavi ogreli s številnimi dogodki. Kurenti in pustne šeme so odgnali najbolj mrzel letni čas in v Pristan priklicali razigrano pomlad.

Stanovalce Centra starejših Pristan so kurenti obiskali zadnji petek v februarju in starejšim pričarali prvo pustno vzdušje, ki se je stopnjevalo vse do pustnega torka. V centru je 4. marca potekala pustna zabava s harmonikašem **Aleksom Rutarjem** in hišnim DJ-em **Ignacijem Stibiljem**. Na rajanju s

najpomembnejših osebnosti slovenske zgodovine, spomnimo večkrat med letom. V četrtek, 6. marca, so stanovalcem Pristana spomin na velikega pesnika obudili učenci OŠ Draga Bajca Vipava. Mladi pevci in igralci pod vodstvom **Zvonke Starc** in **Lee Kobal** so stanovalce tako navdušili z nadarjenostjo in

smehnimi klobučki in maskami na obrazih stanovalcev, z baloni in pisanimi okrasmi, seveda niso manjkali sveži krofi, ki so jih pripravili v kuhinji centra.

Čeprav je kulturni praznik že nekoliko za nami, ni nič narobe, če se Franceta Prešerna, ene

izvirnostjo, da govorice o njihovi pridnosti še dolgo niso potihnile.

Vse bolj pa se je v zraku čutil prihod novega praznika, ki se je vztrajno približeval. Na dan žena in praznik 40 mučencev, ki v sodobnem času dobivata vedno več pozornosti, so se v Pristanu pripravljali že v mesecu februarju. Dan žena ni nujno poln bogatih daril, ki prevečkrat zasenčijo njegov pravi pomen in namen. V Pristanu so se ga obeležili s pristnostjo in ustvarjalnostjo. Pridne roke stanovalcev so dan za dnem barvale, rezale in lepile. Tako je nastalo več kot 200 voščilnic in 60 mošnjičkov presenečenj za stanovalce in zaposlene. Dan pred 8. marcem smo se ob dobri glasbi še posladkali in zavrtili. Na prazniki 40 mučencev pa je na obisk prišla ženska pevka skupina iz Vrtojbe. Z veselimi, vsem znanimi skladbami ter s hudomušnim skečem, so vsem stanovalcem, ne le 'moškim mučenikom', prinesle nasmehe na obraz.

Mateja Hlača

Mladi Skriljani obudili društvo

Starejši občani pomnijo Skrilje kot družabno vas. Posebej so jim v spominu ostali plesi, ki so jih prirejali ob šagri, na dan svete Marjete v mesecu juliju, v nekdanji gostilni Pri studencu. Posebnost teh plesov je bila, da so muzikantom postavili oder na več kot dvesto let stari murvi, od koder so domačine in druge obiskovalce vabili, da se ob zvokih harmonike, violine, bobna, včasih tudi saksofona ali klarineta dodobra zavrtijo in za hip pozabijo na delo ter vsakdanje skrbi.

Prvo registrirano društvo, ki se je poimenovalo Društvo prijateljev mladine Skrilje, je bilo ustanovljeno leta 1998. Takrat so pod vodstvom **Ane Bizjak** krajani združili moči in v jedru vasi postavili spominski kamen iz skrilavca, kamna, po katerem je vas dobila ime. Na njem so vgravirane tri letnice: 1086 in 1398, ko je bila vas Skrilje omenjena v srednjeveških zgodovinskih listinah, in 1998, ko je bil spomenik postavljen. Ob tej priložnosti so Ana Bizjak, **Irena Mermolja** in **Špela Podgornik** (takrat **Vidmar**) izdale knjižico, v kateri so popisale zgodovino kraja ter navade in običaje prebivalcev. Knjižica je dragocen vir podatkov za vse, ki se želijo podučiti o naši vasi nekoč in danes.

Po tem dogodku se je organizirana družabnost na vasi odvijala ob kresovanju, šagri in občasno na prireditvah, ki jih je organiziral dvorec Favetti. Sedaj pa se v naši vasi obeta nova pomlad. To nakazujeta dve pomembni dejstvi. Krajani se v kratkem veselimo temeljite obnove podružnične šole ter novih prostorov krajevne skupnosti, kar bo omogočalo novo sodelovanje med generacijami. Združila pa se je tudi skupina mladih, ki želi vas povezati s kulturnimi, izobraževalnimi in družabnimi dogodki, in tako obudila že ustanovljeno društvo v mirovanju. Za svojega predsednika so izvolili **Grego Kravosa**, ki pravi,

da ima ogromno idej, kaj vse bi se dalo na vasi obuditi, razviti, pokazati, organizirati, tržiti. Poleg predsednika so izvolili še upravni odbor, ki šteje devet članov, nadzorni odbor in častno razsodišče.

Na dan žena so v prostorih podružnične šole organizirali prvi zbor Skriljanov. Svojo zagnanost je organizatorjem večera očitno uspelo dobro prenesti na sovaščane. Na ta večer se je v društvo včlanilo kar 39 novih članov. In kako jim je to uspelo?

Na pustno nedeljo so maškare obiskale vse skriljske hiše in vaščanom izročile vabilo na dogodek. Na oglasnih deskah so nas dober teden prej na večer Skriljanov vabili lično tiskani plakati. Tisti, ki smo se vabilu odzvali, nam zagotovo ni bilo žal. Vzdušje je najprej ogrel

sestet iz Vrhnik, ki se predstavlja z imenom Odoica. Fantje so zapeli nekaj narodnih, nekaj dalmatinskih in nekaj modernih, vse skupaj pa so začinili z izvirno hudomušnostjo, ki je zbranim ves čas izvajala sproščene nasmeške. Zatem sta nastopila znana skriljska glasbenika **Bernarda** in **Miroslav Paškvan**. Sledile so karaoke. Nastop skupine domačinov je bil zelo zabaven, presenetili pa so nas tudi otroci. Vrhunec večera je predstavljal nastop skupine Črni tulipani. Gre za pravo rock zasedbo, ki je s svojim delovanjem pričela na Osnovni šoli Dobravlje. Skupino sestavljajo: Skriljana **Matej Paškvan** in **Maj Peter Pahor**, **Matevž Bone**, **Blaž Drofenik** ter **Erik Črnigoj**. Fantom se pozna, da so vadili in da igrajo z velikim užitkom.

Otroški parlament v Vipavi

V Lanthierjevem dvorcu v Vipavi se je 5. marca 2014 odvijal že 24. otroški parlament na temo 'Razmere v družbi'.

Na pobudo mentorjev otroških parlamentov je Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina organiziralo medobčinski otroški parlament v občini Vipava, letos prvič. V prenovljenem Dvorcu Lanthieri se je na parlamentarnem zasedanju zbralo 31 mladih parlamentarcev iz šestih osnovnih šol ajdovske in vipavske občine.

Učenci osnovne šole Draga Bajca Vipava so letos sestavljali delovno predsedstvo otroškega parlamenta in otroški parlament tudi vodili. Za uvod so pripravili film, ki so ga posneli učenci 7. in 9. razreda vipavske šole na temo letošnjega

otroškega parlamenta. Učenci so bili zelo kritični glede današnjih razmer v družbi. Njihovo mnenje je, da je stanje v naši državi slabo, da veliko mladih ne more priti do izobrazbe in nato do službe in da mladi izobraženci zapuščajo državo. Pravijo, da sistem ne funkcionira in da so za boljšo prihodnost potrebne spremembe.

Upanje v svetlejšo prihodnost pa so parlamentarcem vlivali povabljeni gostje, ki so se udeležili letošnjega medobčinskega parlamenta. Zbrane so tako pozdravili župan občine Vipava mag. **Ivan Princes**, župan občine Ajdovščina **Marjan Poljšak**, podžupan občine Vipava

Alojz Durn, prorektor za izobraževanje Univerze v Novi Gorici **Mladen Franko**, predstavnik Centra za socialno delo Ajdovščina **Marjetka Pregelj Koren** in predsednica MDPM Ajdovščina **Kristina Valič**. Njihovi nagovori so mladostnike spodbujali, naj svet začnejo najprej spreminjati pri sebi, naj bodo pošteni do sebe in drugih in da lahko s trudom in disciplino pridejo do zelenih ciljev.

Na probleme v današnji družbi pa je opozoril tudi **Erik Vidmar**, s svojo monopredstavo 'Sreče ne moremo meriti z bogastvom'. Mladi so izpostavili, da imajo zaradi razmer v današnji družbi slabo samopodobo, po drugi strani pa se že zavedajo, da morajo postati samostojni in samokritični. Rešitev razmer v družbi vidijo v povezovanju med seboj, v medsebojni pomoči, v prostovoljstvu, vključevanju v lokalne skupnosti in ozaveščanju.

Parlamentarno zasedanje se je zaključilo z ogledom Dvorca Lanthieri, ki ga je vodil tajnik občine Vipava **Jože Papež**.

V sodelovanju z MDPM Ajdovščina zapisala mentorica otroškega parlamenta v Vipavi: **Silvija Makovec**

www.mat3.si

Servis računalnikov
(na domu, v podjetju ali na daljavo)

Fotografiranje
(dogodkov in izdelkov)

Spletne strani
(gostovanje + domena)

MAT3 Matej Božič s.p.
031 200 701
info@mat3.si

Vrtec Ajdovščina, enota Ribnik

Montessori vrtec - kaj je dobro vedeti o nas

»Zakaj v Montessori vrtec?« me sprašujejo prijatelji, znanci, starši otrok. Kaj je drugače v Montessori skupini? Na srečanjih s starši, predavanjih zanje in individualnih pogovornih urah smo že delno predstavili naše delo v skupini. Da si otroci sami izbirajo dejavnosti tako, da drug drugega ne motijo, morajo biti le-te skrbno pripravljene.

Igralnica je razdeljena na šest osnovnih področij: vsakdanje življenje, zaznavanje, jezik, matematika, kozmična vzgoja (biologija, geografija, botanika) in umetnost (glasbena, likovna). Posebno poudarjeno je tudi področje gibanja, ki je prepleteno z vsemi dejavnostmi, ki potekajo preko celega dneva (znotraj in zunaj vrtca).

Otroci lahko pri posameznem področju izbirajo med dejavnostmi in materiali (razvojnimi pripomočki), ki jih je oblikovala Maria Montessori in se še danes oblikujejo. Le-ti pomagajo pri razvoju zbranosti, koordinacije, samostojnosti, socializacije in občutka za red. Okolje otroku omogoča, da razvija občutek za druge na naraven in neprisljen način. V igralnici so materiali na nizkih policah, da jih otroci lahko dosežejo in se tako čutijo sposobne, da dejavnost opravijo sami. Okolje je urejeno tako, da ima vsaka stvar v njem svoje mesto. Materiali so urejeni dosledno po skupini in zaporedju glede na težavnost. Otroku po končanem delu uredi okolje tako, da je pripravljeno in urejeno za drugega. Otroku, ki dela z materialom, svoje

delo zaključi, ko je material urejen na pladnju ali na polici tako, kot ga je dobil. Vsak material ima svoje mesto v igralnici. Tak red otroku omogoča občutek varnosti in občutek za red.

Otrok potrebuje resnični svet, resnično okolje. Da se ohrani realno okolje, kjer ne morejo imeti vsi istočasno iste stvari, je v igralnici samo po en vzorec materiala. Pravljičice, ki jih prebiramo, so sprva realistične z vsebino in glavnimi junaki, ki so njemu blizu. Šele potem, ko otrok razume in loči, kaj je resnično in kaj ne, otroku ponudimo domišljjske pravljičice. Otroku vsrkava okolje, ki ga obdaja, zato mora biti ta prostor lep, urejen in mora vsebovati elemente umetnosti in glasbe. Predstavljanje materialov poteka v tišini. S tem se otrok lažje skoncentrira na sam potek dogajanja, da ga bo potem lažje ponovil. S tem otroka ne omejujemo v njegovi kreativnosti, ampak mu pokažemo le eno izmed poti, s katero bo lahko uspešno končal svoje delo. Otroku bo po uspešno zaključenem delu srečen. Njegovi uspehi mu vlivajo samozavest, da stvari zmora narediti sam. Otroku tako postaja

vedno bolj samostojen. V tem okolju se obnašamo kot v knjižnici, kar pomeni, da govorimo tiho in pazimo, da oseb ne motimo pri delu. Otroku ima nenavadno občutljivost in du-

ševne zmožnosti za učenje iz okolice, ki so drugačne od odraslega tako po kakovosti, kakor po kapaciteti ('srkajoči um').

Pri našem delu je vodilo otrok, ki ima globoko ljubezen in potrebo po smislu. »Ustavi se, naredi s spoštovanjem in počasi.«

KK

Na pustno nedeljo v maskah na pohod

Planinska sekcija Kamnje je tudi letos povabila krajan na pustni pohod. Tokrat smo krenili proti vzhodu in obiskali Stomaž ter se čez plaz Slano blato povzpeli do cerkve Sv. Urbana. V Lokavcu smo si ogledali kovaški

muzej ter se tik za vasjo Cesta podali v Skrilje, kjer smo si ogledali Favettijev dvorec in se že v mraku vrnili v Kamnje. Imeli smo se 'fajn' in sklenili smo, da naslednje leto krenemo na jug.

JV

‘Spomladansko čiščenje’ v Lokavcu

Športno društvo Slano blato Lokavec in KS Lokavec sta v soboto, 15. marca, organizirala čistilno akcijo; v štirih urah so udeleženci dodobra napolnili veliki zabojnik KSD Ajdovščina, kar je vsekakor spodbuda vsakemu od nas, da se čistilne akcije udeleži vsako leto, ne samo, ko na vseslovenskih ali svetovnih akcijah podiramo rekorde.

Ker pomlad vsako leto bolj zgodaj vstopa v našo dolino, smo se člani ŠD Slano blato na občnem zboru v petek, 14. marca, odločili, da pljunemo v roke in, preden zelenje zakrije našo brezbržnost, poskrbimo za čistejši domači kraj. Pred Dvorano Edmunda Čibaja se nas je na sončno soboto zbralo manj, kot bi želeli, zavedamo pa se, da se je prav tistega dne v Lokavcu marsikaj dogajalo. Kljub vsemu pa nas je nekaj več kot dvajset nabralo

za cel zabojnik odpadkov – velik del pripada raznemu odpadnemu lonu in 'ovinku pri Lipi', saj se nam je zdelo nedopustno, kljub temu da je to že del Ajdovščine, da moramo prav Lokavčani vsak dan, ko gremo od doma ali se vracamo domov, opazovati vse tiste smeti, ki so se tam nabirale leta in leta. Zdaj sta tako Lokavec in ovinek čista ali vsaj čistejša in upamo, da bosta taka tudi ostala.

ŠD Slano blato Lokavec

BLT d.o.o. Idrija,
Ulica Sv. Barbare 6, 5280 Idrija
T: 05 37 43 660
blt@blt.si, www.blt.si

NAGRADNA IGRA »V NOV DAN Z VRATI DOORHAN«

Nagradna igra poteka od **1. marca 2014 do vključno 30. junija 2014**. Organizator nagradne igre BLT d.o.o. Idrija, Ulica Sv. Barbare 6, 5280 Idrija. Nagradno žrebanje bo potekalo 1. julija 2014 v poslovnih prostorih BLT d.o.o. Idrija.

Ob nakupu garažnih vrat se lahko potegujete za naslednje nagrade:

1. nagrada: Vračilo kupnine za garažna vrata do višine 1.500,00 EUR
2. nagrada: Vračilo kupnine za montažo vrat do višine 150,00 EUR
3. nagrada: Preventivni pregled vaših garažnih vrat
4. nagrada: Daljinski oddajnik za garažna vrata
5. nagrada: Dežnik BLT

AKCIJA!

Samo do konca meseca junija 2014

GARAŽNA SEKCIJSKA VRATA

777,00 EUR

- M-vodoravni motiv
- Površina woodgrain
- Zaščita vodil

Vključen motorni pogon, montaža in 9,5% DDV, v 8 akcijskih dimenzijah!

Dimenzije:
2375 x 2000
2375 x 2125
2500 x 2000
2500 x 2125
2500 x 2250
2750 x 2000
2750 x 2125
2750 x 2250

Novo v Ajdovščini TOVARNIŠKI OUTLET KERAMIČNIH PLOŠČIC RAZPRODAJA KERAMIČNIH PLOŠČIC

KERAMIČARJI Z VEČLETNIMI IZKUŠNJAMI vam keramiko hitro in kvalitetno tudi položijo

Keramika Fikus se nahaja na koncu Ajdovščine (pred krožiščem za Vipavo)

Urniki: od 8. do 16. ure ali po naročilu 041/537 950, Klavdija

Keramika Fikus s.p.

Udeleženci programa Predelava mesa v mesne izdelke na Šalamjadi v Dvorcu Favetti

Ljudska univerza Ajdovščina izvaja brezplačen program Predelava mesa v mesne izdelke, tradicija in podjetnost, ki je namenjen vsem, ki jih zanima predelava mesa v tradicionalne izdelke. Zbrala se je zanimiva skupina fantov, mož, žena, ki se z izdelavo tradicionalnih mesnih izdelkov ukvarjajo doma in razmišljajo o širitvi dejavnosti ter trženju svojih izdelkov.

Pod vodstvom **Andreja Pau-erja**, univ. dipl. inž. živilske tehnologije, ki ima iz področja bogate delovne izkušnje, smo se na prvem srečanju seznanili z zakonodajo EU in Republike Slovenije o predelavi mesnin in s HACCP sistemom.

Na drugem srečanju, v soboto, 15. marca, pa smo se učili podjetnosti. **Marko Rovtar** in **Uroš Ferjančič** sta nam razkazala primorsko domačijo, kmečki dvorec Favetti v Skriljah, predstavila njegovo obnovo in razvoj celovite tržne strategije. V dvorcu, ki je kategoriziran kot etnološki spomenik 1. kategorije, od leta 2004 potekajo različni dogodki (šalamjade, delavnice peke kruha, glasbeni dogodki ...). Izvedeli smo, kako so se rojevale ideje, kakšna je njihova vizija za prihodnost. Spodbudila sta nas k razmišljanju, zakaj je pomembno povezovanje in predlagala, da bi se tudi v našem okolju vasi povezale pri izvedbi šalamjad z namenom dviga kakovosti izdelkov ter večje prepoznavnosti. Poudarila sta, da so dobrodošle vse ideje s katerimi bi šalamjado v Skriljah in dogajanje na dvorcu Favetti še širili, se združevali ter drug drugemu pomagali.

Naše izobraževanje se je nadaljevalo na 6. Šalamjadi, ki je bila isti

večer v dvorcu. Strokovna komisija v sestavi **Andrej Pauer**, **Dajana Špacapan**, **Tadej Kaltnekar** in **Zvone Rustja** je tokrat ocenjevala 36 vzorcev domačih salam, kar je napredek, saj je bilo v preteklih letih okoli 25 vzorcev. Člani komisije, ki

in 7 vinarjev ter poskusili njihove izdelke. Vse skupaj je popestrila tudi živa glasba in obisk organizatorjev šalamijade iz Sevnice, s katerimi se povezujejo in izmenjujejo znanja, izkušnje organizatorji Šalamjade iz Skrilj. Šampion 6. Šalamjade v dvorcu Favetti je bila salama Turistične kmetije Cigoj.

Častna gostja večera je bila tudi vinska kraljica Slovenije **Špela Štokelj**, ki prihaja s Planine pri Ajdovščini. Kraljica je predstavila svojo zgodbo in podelila glavne nagrade in priznanja. Organizatorji so nam povedali, da bodo v bodoče dali še večji poudarek domačim salamam in bodo zato vzorce razvrstili v kategoriji: posamezniki predelovalci domačih salam in profesionalni predelovalci. Njihov namen je tudi, da na naslednji, že 7. Šalamjadi, pripravijo ocenjevanje vzorcev oljčnih olj.

so pri ocenjevanju zelo natančni, sodelujočim vedno radi dajo kakšen nasvet glede njihovega izdelka. Tako je kakovost domačih salam vsako leto boljša. Letos ugotavljajo, da so bile zaradi velike vlažnosti zelo slabe razmere za sušenje.

Tisti večer smo poleg ocenjevanja salam lahko spremljali predstavitev in degustacije 6 okoliških oljkarjev

Dogodka se je udeležilo okoli 150 udeležencev iz širšega območja Vipavske doline in kot ste prebrali, so udeleženci gotovo lahko marsikaj videli, slišali in izmenjali svoje izkušnje. Predstavljeni sta bili tudi posebni zanimivosti, ročna salamoreznica in vinski barik v obliki jajca. Marsikdo od prisotnih je z začudenjem poudaril, da ni vedel,

kaj vse dvorec Favetti iz Skrilj ponuja in ugotovil, da je izmenjava informacij v današnjem času res zelo pomembna. Pohvalili so vztrajnost organizatorjev, saj obnova takih stavb in organizacija dogodkov zahteva veliko znanja in dela.

Naš program je brezplačen, ker se delno financira iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, 3. Razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega

učenja; prednostne usmeritve 3.2: Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi, temelječi na znanju. Potekal bo do sredine aprila. Nadaljujemo z ogledom klavnice za prašiče in obrata za predelavo mesnin v Vipavski dolini. Udeleženci bodo izvedeli tudi kaj so nacionalne poklicne kvalifikacije in kakšen je postopek certificiranja za NPK Predelovalec/predelovalka mesa na tradicionalen način. Lahko se nam še pridružite. Informacije: helena.furlan@lu-ajdovscina.si.

Helena Furlan

Programi za brezposelne

ZELIŠČAR/ZELIŠČARKA

PONUDNIK TRADICIONALNIH IZDELKOV, PRIDELKOV IN STORITEV

DRUŽABNIK/DRUŽABNICA ZA STAREJŠE OSEBE

OBLIKOVALKA TEKSTILNIH IZDELKOV Z ELEMENTI TRADICIONALNE TEKSTILNE DEDIŠČINE

Napovedujemo Teden vseživljenjskega učenja v maju

Vabimo k sodelovanju posameznike, podjetja, društva in druge organizacije, da se predstavijo.

T: 05 3664 750, E: info@lu-ajdovscina.si

Makedonska sladica pri predmetu Načini prehranjevanja

V četrtek, 20. marca 2014, sem bil povabljen, da postanem del razreda pri izbirnem predmetu Načini prehranjevanja na OŠ Draga Bajca Vipava. Dobil sem priložnost, da v tem razredu predstavim makedonsko kulturo, tradicijo in makedonsko kuhinjo.

Učna ura se je začela zelo dobro, kajti otroci so pokazali odlično poznavanje ne le slovenske hrane, temveč tudi regionalne, poznali pa so celo makedonski način življenja in tradicijo.

V razredu smo se najprej naučili, kakšne so prehranjevalne navade Makedoncev in Slovencev, zakaj in kako uporabljati nekatere posebne sestavine ter poudarili pomen zdrave prehrane. Med

predstavitvijo in izdelavo specialitete dneva pa smo se spoznali med seboj, se učili drug od drugega in ugotovili, da imamo veliko skupnih sestavin, z različni imeni, ki jih uporabljamo v različnih receptih.

Za mlade kuharje sem pripravil makedonsko sladico z imenom 'Oblandi', ki je enostavna za pripravo, otroci pa jo imajo radi.

Moje delo je bilo lažje, ker sem imel veliko pomoči - učenci so

bili zelo aktivni in so pokazali veliko zanimanja za kuhanje, tako da sem na koncu samo še nadziral delo. Da smo pripravili dobro sladico, pove že podatek, da smo vse pojedli v petih minutah.

Ta dogodek je bil zame odlična izkušnja, ker sem se veliko naučil tudi o slovenski tradiciji in kuhinji, pa tudi o novih načinih poučevanja in vodenja razreda. Navdušilo me je znanje, potrpežljivost ter

delavnost učencev na tej šoli. Upam, da bom imel še priložnost sodelovati z otroki in šolami, da razvijemo nove ideje in nove načina učenja in dela v istem času.

**MDPM Ajdovščina,
EVS prostovoljec Aleksandar
Blaževski**

Andrej Rozman Roza - blizu sta mu drama, pesem in proza!

V četrtek, 6. marca 2014, je v okviru Bralne značke pod okriljem Medobčinskega društva prijateljev mladine Ajdovščina Osnovno šolo Šturje v Ajdovščini obiskal dramatik, pesnik, pisatelj in igrlec Andrej Rozman – Roza.

Pridružil se je šolarjem 8. in 9. razreda iz občin Ajdovščina in Vipava, ki so tekmovali iz znanja slovenščine za Cankarjevo priznanje, ter otroke 4., 5. in 6. razreda devetletke, ki so sodelovali v literarnem natečaju 'Kako je biti otrok v današnji družbi', ki je potekal v Tednu otroka od 7. do 12. oktobra 2013. Mladi avtorji najboljših desetih literarnih del natečaja so bili po nastopu Andreja Rozmana

- Roze nagrajeni s knjižno nagrado.

Roza - ime literarnega ustvarjalca, katerega misel nanj povzdigne koticke ust do ušes in razvedri še tako zaspano in zaskrbljeno srce ... tudi tokrat je bilo tako! Otroke in odrasle je nasmejal s svojim radoživim humorjem, z doživeti deklamacijami lastnih otroških pesmi, z dramsko uprizoritvijo le-teh ter s svojo posrečeno in hudomušno obrazno mimiko in telesno držo. S

svojim nastopom nas je popeljal vse od novodobne Urške in Povodnega moža do starega lovca, ki preži nad bežečo divjadjo. V sam nastop je Roza vključil tudi osnovnošolce. Vživetiti so se morali v krvoločnega leva in celo v 'živo' steno. Kaj tako 'čudno' zanimivega in smešnega naše oko že dolgo ni videlo!

Po več kot uspešnem Rozmanovem nastopu je sledila podelitev knjižnih nagrad MDPM Ajdovščina nagrajencem in mentoricam literarnega natečaja 'Kako je biti otrok današnji družbi', katerega pobudnica je bila **Irena Šinkovec**. Nagrade so prejeli mladi ustvarjalci iz Osnovne šole Dobravlje ter podružničnih šol Vrtovin, Lokavec, Goče in Podnanos. Nagrajencem in mentoricam literarnega natečaja še enkrat iskreno čestitamo in jim želimo še veliko besednega ustvarjanja in umetniške rabe materinščine, ki je glavno in najidealnejše sredstvo za opozarjanje na probleme, ki nas venomer obkrožajo, pa tudi na pozitivne stvari, ki jih tudi v današnjem svetu lahko vidimo, če jih le želimo videti.

Sara Šorc, MDPM Ajdovščina

Brez strahu pred psom

Ker veliko otrok ne zna pravilno pristopiti k psu, ali pa se jih bojijo, je dobro, da se o tem podučijo s pomočjo šolanega psa. Praktikantka na OŠ Draga Bajca Vipava, **Tina Sulič**, prof. bi-ke, je učencem predstavila svojo posvojenko psičko, vzgojeno v reševalnega psa.

Z veseljem smo prisluhnili razlagi o negi, prehrani, čustvih in vzgoji.

Z Lino smo se poigrali, jo razčesali, odžejali in razvajali s priboljški. S pomočjo vodljive psičke je pasja govorica postala razumljiva tudi našim učencem, ki zdaj znajo ustrezno odreagirati ob srečanju z neznanom živaljo.

Barbara Kodelja Pavlin

Osnovna šola Dobravlje

Strokovni posvet Društva učiteljev podružničnih šol

Podružnične šole so izjemnega pomena, saj otrokom, ki so odmaknjeni od večjih središč, nudijo v varnem in domačem okolju kakovostno in uporabno znanje, enakovredno znanju vrstnikov na večjih šolah.

Vezi, ki se vzpostavijo med učenci, učitelji in krajem, se odražajo tako pri vsakdanjem delu kot pri posebnih dogodkih. Učenci med šolanjem negujejo stik z naravo ter spoznavajo in ohranjajo tradicijo domačega kraja. Ob praznikih sodelujejo na prireditvah s petjem, plesom, recitacijami, dramsko igro ter tako bogatijo sebe in svoje okolje. Šola je center dogajanja, ki ohranja življenje in poseljenost podeželja. Ljubezen do domačega kraja, ki jo razvijamo in negujemo v zgodnjih letih šolanja, nosimo v sebi, kamor koli nas

ponese življenje.

Društvo učiteljev podružničnih šol – DUPŠ, ki je bilo ustanovljeno leta 2000 z namenom povezovanja le-teh, že nekaj let organizira različna izobraževanja, strokovne posvete o aktualnih temah, izmenjavo izkušenj ter strokovno sodelovanje tudi z zamejstvom. Vsako leto se strokovni posvet in srečanje odvija na drugi podružnični šoli v Sloveniji. Na ta način se naše delo predstavlja širši javnosti.

Osnovna šola Dobravlje organizira 14. strokovni posvet Društva učiteljev podružničnih šol Slovenije

z naslovom **Lepota in moč besede**, ki bo potekal 11. aprila na podružnični šoli Črniče in 12. aprila na podružnični šoli Vipavski Križ.

V prvem delu posveta nam bo **Nataša Konc Lorenzutti** spregovorila o retoriki – javnem nastopanju. Drugi del posveta bo namenjen delavnicam, ki jih bodo vodile **Nataša Konc Lorenzutti**, dipl. igralka, magistrica umetniške besede, profesorica, avtorica učnega načrta za predmet umetnost govora v programu umetniške gimnazije in pisateljica, **Marinka Šuštar**, profesorica glasbene vzgoje, muzikologinja ter odlična zborovodkinja, je tudi dobitnica Gallusove plakete in najvišjega državnega priznanja za izjemne dosežke na področju šolstva, ter **Katja Bucik**, univ. prof. defektologije za osebe z motnjami sluha in govora, spec. pomoči z umetnostjo in plesno gibalna terapevtka.

Več o tem lahko preberete na spletni strani <http://www.dups.si/>, kjer najdete tudi prijavnico.

Program je namenjen vsem učiteljem podružničnih šol. Lepo vabljeni.

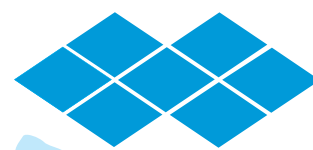
Osnovna šola Dobravlje

Eko dan v šolskem vrtu

Na sončni četrtek, 13. marca 2014, smo s šestimi razredi vipavske šole izvajali različne dejavnosti, povezane z ekologijo: prekopavanje šolskega vrta, sejanje vrtnin v lončke, presajanje lončnic, saditev medovitih rastlin v okolici čebelnjaka, saditev jabolane, izdelava žuželčnika ter čiščenje brega reke Vipave. Z eko dnevom smo učencem želeli približati odgovornost do narave ter pridelavo lastne, kakovostne hrane, ki je danes trend vedno večjega kroga ljudi.

Upamo, da bo vloženo delo ob pomoči vremena obrodilo sadove.

Barbara Kodelja Pavlin

Tovarniška 2b, 5270 Ajdovščina (C3)

računalniški sistemi
ma-ko d.o.o.

Za vaš računalnik vse na enem mestu.

PRODAJA

- računalnikov
- prenosnikov
- tablic
- servis
- svetovanje
- internet
- telefonija
- televizija

MA-KO popravi napako vsako!

05 368 11 10

Pust v prvem razredu v Vipavi

Prvošolci iz Vipave smo zelo težko pričakovali pustni torek. V šoli in s pomočjo staršev doma smo se z velikim veseljem pripravljali na ta dan.

Tako so v torek prišle v šolo pustne šeme: princeske, klovn, morske deklice, strašila, ovčke, kužki, čarovnice, gusarji ... Z velikim zanimanjem smo se ogledovali in ugibali, kdo se skriva za masko. Najprej smo ob zgodbi Neredna Avguščina spoznali družino klovnov. Ob glasbeni pravljici Maškare smo se naučili nove pesmice in spoznavali ljudski običaj in pomen pusta. Maškare smo se sprehodile po šoli in iz naših prostorov odganjale zimo in klicale pomlad.

Za malico smo se sladkali s krofi in bonboni.

Zadnjo šolsko uro smo se odpravili v Vipavo, da bi tudi iz našega kraja pregnali zimo in priklicali pomlad. Peli smo pesmico Maškare in igrali na male instrumente. Gospa Bojana iz slaščičarne Marjanca nas je razveselila z bonboni, za kar se ji najlepše zahvaljujemo. Vsem skupaj nam je uspelo pregnati zimo in tako je sedaj pri nas topla in cvetoča pomlad.

Maškare iz 1. a in 1. b razreda

Znanje potuje

V okviru projekta Etika in vrednote smo v skupino Zeleni palčki (enota Ciciban), povabili vzornika iz našega okolja. Gospa Darja Kajfež iz Ajdovščine se je prijazno odzvala in sprejela povabilo strokovnih delavk.

Zgovorna, topla in prijazna gospa, ki ji ročna dela popestrijo prav vsak dan (op. med drugim vodi tudi tečaj ročnih spretnosti v Hiši mladih v Ajdovščini), je najmlajšim otrokom pokazala svoja ročna dela in prikazala, kako nastane končni izdelek. Razložila nam je, kaj vse potrebujemo ter katere veščine moramo obvladati, da pridemo do končnega rezultata.

Med drugim se v naši skupini pogovarjamo o domačih živalih, zato nam je gospa Darja pokazala kako naredimo prašička in muco iz das-mase. Vsakemu otroku je pomagala, da si je izdelal svojo živalico, ki krasi našo igralnico.

Otroci so ob tem spoznali, kako od ideje pridemo do nekega rezultata oz. izdelka. Pri tem potrebujemo določeno znanje in veščine, da to realiziramo.

Otroci so v dejavnosti ter v družbi pozitivne, prijazne, nasmejane in vesele gospe, ki s svojo pozitivno energijo prenaša svoje znanje tudi na mlajše generacije, zelo uživali.

Ob odhodu nam je gospa Darja podarila svojega prašička in dve mucki, ki bodo v naši igralnici imele prav posebno mesto.

Za njeno prijaznost in obisk se ji lepo zahvaljujemo.

Otroci iz skupine Zeleni palčki z vzgojiteljicami

Zdrav življenjski slog (ZŽS) - pohod na sv. Socerb

V soboto, 15. marca, smo se ZŽS iz OŠ Draga Bajca Vipava in ZŽS OŠ Dobravlje v sodelovanju s planinskim krožkom PD Podnanos, odpravili na vzpetino, ki se dviguje nad Podnanosom in Podrago in kjer leži obnovljena cerkva sv. Socerba.

Pohod smo začeli v Podnanosu, kjer smo se sprehodili skozi 'šembijške gase', mimo rojstne hiše skladatelja slovenske himne Stanka Premrla, čez kamniti most in se čez Golavno vzpeli proti vrhu, kjer je vse osupnil razgled nad celotno Vipavsko dolino. Pohoda se je udeležilo veliko otrok, ki obiskujejo Zdrav življenjski slog, pridružili pa so se nam tudi njihovi starši. Vseh skupaj nas je bilo čez 50 in vsi smo bili enotnega mnenja, da imajo tovrstna srečanja obilico pozitivnih plati: poleg zdravega življenjskega sloga nam je sončen dan na Socerbu podaril tudi prijetno druženje s starši in sorodniki ter nas obogatil z novimi poznanstvi.

Andreja Trošt Pižent

Projekt učenec - učitelj na OŠ Draga Bajca Vipava

10. marca 2014 se je na naši šoli odvijal projekt Učenec-učitelj. Gre za projekt, ki ga izvedemo vsako šolsko leto v okviru dneva žena (8. marec). Učenca devetošolca prevzameta mesto učitelja za prvo šolsko uro.

Učenci izberejo oddelek, v katerem se preizkusijo kot učitelji. Z učiteljem, ki v tem oddelku poučuje, se učenca natančno dogovorita za učno temo in vsebino, ki jo bodo poučevali. Na

uro se morajo pripraviti tako, da napišejo 'pripravo' - kako bodo uro izpeljali. Z učiteljem se dogovorijo za vse podrobnosti. Učenci sami izpeljejo uro. Med izvajanjem tega projekta nekaj učiteljev spremlja učence

z obhodi po šoli.

Ker ima šola tudi podružnice, je za izvedbo tudi tam poskrbljeno. To pomeni, da imamo istočasno v vseh oddelkih dva ali tri devetošolce, ki se preizkusijo v vlogi učitelja.

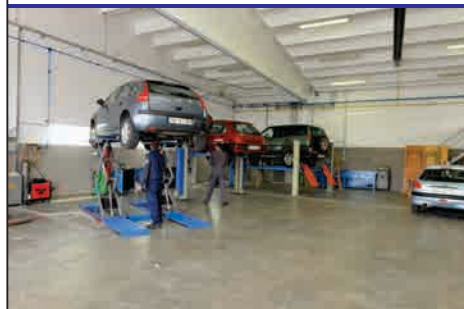
Vsako leto smo izvedli tudi anketo, kako so se učenci devetošolci počutili v vlogi učitelja. Vedno smo dobili zanimive odgovore. Učenci devetošolci namreč po tej izkušnji ugotovijo, da je delo sicer zanimivo, vendar tudi zahtevno in da se je za delo v oddelku potrebno dobro pripraviti.

Projekt je zanimiva in posebna izkušnja za učence devetošolce, saj imajo tako priložnost spoznati, kako poteka delo učitelja in se preizkusiti v novi vlogi.

Silvija Makovec

AVTOMEHANIKA AVTOVLEKA-AVTOPREVOZNIŠTVO

- mehanična delavnica - avtovleka in pomoč na cesti 24 ur - prevozi do 9t

Klavdij Samec s.p.
Ajdovščina
Vipavska cesta 6e
tel.: 05 36 810 77
gsm 040 30 57 63
prevozi: 040 21 95 10
URNIK:
ponedeljek - petek:
8 - 13 in 14 - 16.30 ure
sobota: zaprto

**PRESELILI SMO SE NA NOVO LOKACIJO POLEG
TEHNIČNIH PREGLEDOV AVTO KRKA**

Pavel Medvešček - večni iskalec in raziskovalec prvobitnega

V Lokarjevi galeriji so 28. februarja postavili na ogled zanimivo retrospektivno razstavo del Pavla Medveščka ob njegovi osemdesetletnici.

Vladimir Bačič, Pavel Medvešček in Franc Golob ob odprtju razstave

Pregledna razstava prinaša vpogled v žlahten izbor iz Medveščkov izjemne grafične in risarske zakladnice iz vseh ustvarjalnih obdobj ter predstavlja po retrospektivni razstavi leta 1994 na gradu Kromberk najobsežnejši pregled njegove ustvarjalnosti doslej.

Njegov raznolik opus, ki »poteka od trpko liričnih iskanj v prostoru magičnega realizma do duhovito geometrizirane fantastike in aktualiziranih historizmov«, kot ga v svoji monografski študiji označi umetnostni zgodovinar **Ivan Sedej**, obsega risbe, grafike, knjižne ilustracije in grafično oblikovanje.

Nič manj pomembno pa ni tudi njegovo narodopisno delo in raziskovanje ljudskega izročila, s katerim se je spoznaval, ko je kot konservator obiskoval različne primorske kraje. Pričevanja tamkajšnjih ljudi je strnil v več

narodopisnih prispevkov in knjig, ki pomenijo dragocen prispevek k odkrivanju in spoznavanju etnografskega gradiva na Primorskem. To pomembno poglavje njegovega ustvarjanja na tokratni razstavi ni izpostavljeno, saj terja posebno študijo in predstavitev. Za to bo morda priložnost že prihodnje leto, ko bo izšla Medveščkova najobsežnejša knjiga z naslovom *Iz nevidne strani neba*.

Svoja likovna iskanja je Medvešček pričel v grafiki. V začetnem ustvarjalnem obdobju, do leta 1960, se je posvečal najstarejši grafični tehniki, lesorezu, ki je avtorja prevzel predvsem zaradi izraznih možnosti in ekspresivne izpovednosti. V sedemdesetih letih pa stopi v ospredje njegovega zanimanja barvni sitotisk, ki mu je bil zvest do konca svojega grafičnega ustvarjanja leta 2003, ko je nastala zadnja grafika

iz cikla *Mistično seme*. Ne glede na grafično tehniko je umetnik ostal predvsem pronicljiv pripovedovalec zgodb, videnj, doživetij in občutkov, ki so ga navdajali ob opazovanju pokrajine, struktur kraškega kamna, predmetov vsakdanje rabe, običajnih ljudi ter njihovih običajev v njegovem kraško-primorskem svetu. Po drugi strani pa ga je vseskozi begalo tudi vprašanje, od kod prihajamo, iz česa izviramo, zakaj smo to kar smo, zato fascinacija nad staroverskimi običaji in prastarim ljudskim izročilom.

V risbi Medvešček prav tako raziskuje izraznost prvinskih oblik, za katere odkriva vzore v spontani, naivni otroški risbi in poenostavljenem izrazu ljudske umetnosti. Tudi na risalni površini dominirajo ljudski motivi, nenavadna fantastična bitja in predmeti, fragmenti krajine, številni simboli in notranjščine ali nedefinirani prostori, v katere je zasejano mistično seme. Risbe so tudi v zadnjem času avtorjev edini pravi dialog s samim seboj in svetom, ki ga obdaja.

Pavla Jarc za Pavla Medveščka pravi, da je »pretanjen opazovalec sveta okrog sebe, kot ustvarjalec živi v svojem (e)motivnem svetu, daleč proč od potrošniškega sveta, v privlačnem svetu mediteranske krajine, starih ljudskih modrosti in običajev, mitov in legend, mistike in simbolizma. V svetu, ki ne pozna naglice in bliskovitih sprememb sodobne civilizacije, svetu, kjer čas utripa drugače, v spoštljivem sozvočju med človekom in naravo.«

Razstava je na ogled do 28.marca.

Vladimir Bačič

Primorska poje v Vrtovinu že šestič

Letošnja revija pevskih zborov je posvečena Srečku Kosovelu ob 110. obletnici rojstva, Stanetu Maliču ob 110. obletnici rojstva in Radu Simonitiju ob 100. obletnici rojstva.

V soboto, 22. marca 2014, je bila v Vrtovinu že šestič zapored revija primorskih pevskih zborov. Ponovno je bil tu glas in pesem zborov od Trbiža do Milj, od Trente do slovenske Istre in širše. In spet je bil pravi praznik glasbe, ubranega petja, praznik slovenske besede. V dveh mesecih se predvsem ob koncu tedna razživijo manjši in večji kraji z zbori, da s svojim nastopom pokažejo, kaj so se naučili.

Pri nas so zapeli: MOPZ Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice, ŽEPZ KD

Mendrač iz Kopra, MEPZ Georgios iz Pirana, Društvo kmečke žene iz Dornberka, MEPZ DU Idrija, DEVS Liška dekleta, MOPZ Tabor Lokev in PAZ Vinko Vodopivec, Ljubljana.

Letos je 45 let revije, ki združuje vse primorske zборе v kulturni prostor in njih iz leta v leto bogati, bodri in pripravlja mlado generacijo, da bodo znali ohraniti pevsko kulturo.

Primorska poje je praznik za vse, ki radi pojemo od gora do morja.

Nevenka G.

17. pohod na Malo goro na velikonočni ponedeljek

Planinska sekcija Kamnje organizira letos, 21. aprila že sedemnajsti Velikonočni pohod na Malo goro.

V Kamnjah se pospešeno pripravljamo na ta dogodek, ki ohranja spomin na košnjo na tej planoti. Čeprav je bilo to delo dokaj težavno, pa je v vaščanih pustilo lepe spomine.

Težimo k temu, da bi čim več pohodnikov začelo pohod v Kamnjah, kjer si bodo lahko ogledali razstavo

'Mala gora nekoč in danes' ter se na planoto povzpeli po 'Poti koscev in grabljic'. Pohod se bo kot običajno zaključil ob 11. uri s kratkim kulturnim programom, pri koči na Mali gori. Pripravljene so tudi nagrade za najstarejšega in najmlajšega pohodnika, kot tudi za tiste, ki bodo opravili že peti oziroma deseti pohod.

NAJBOLJŠA PONUDBA VSEH ČASOV.

10.979 €

CHEVROLET CRUZE SW

13.909 €

CHEVROLET TRAX

- 6 zračnih blazin
- Klimatska naprava
- 5 varnostnih zvezdic Euro NCAP

- 6 zračnih blazin
- Klimatska naprava
- CD MP3 radio

Povprečna poraba goriva: 3,9 - 7,2 l/100 km. Emisije CO₂: 104 - 170 g/km. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ novih osebnih vozil najdete v Priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na pooblaščenem prodajnem mestu in na spletni strani www.chevrolet.si. Ponudba velja izključno za vozila iz zaloge, pod posebnimi pogoji nakupa, pri trgovcih, ki sodelujejo v akciji. Navedene priporočene maloprodajne cene že vključujejo akcijski popust. Prodajne informacije so bile točne v času priprave tiska. Kovinska barva je za doplačilo. Ne izključujemo možnosti tiskarskih napak. Slike lahko prikazujejo opremo, ki ni serijska. Za več informacij se obrnite na pooblaščenega trgovca z vozili Chevrolet. Naročnik: Chevrolet CEE L.L.C., Budaors, Madžarska.

Sawal | Industrijska cesta 5 | 5000 Nova Gorica

Tel: 05 330 45 10 | GSM: 051 681 525 | www.sawal.si

Smo Slovenci Petri Klepci?

V okviru Pravljičnega festivala smo v Lavričevi knjižnici pripravili tudi pravljico za odrasle. V goste smo povabili Mirjam Štih in Luko Hrovata, ki se v knjižnici v Domžalah že četrto leto ukvarjata s pravljičami za odrasle, da sta nam pripravila čudovit večer.

Na sceni, ki je pričarala kmečko idilo ob pogrnje-ni mizici in velikem hlebu kruha, je pripovedovalka **Mirjam Štih** v obleki, ki je po dizajnu spominjala na tiste izpred davnih let, in z ruto na glavi, pripovedovala pravljico o Petru Klepcu. **Luka Hrovat** je na tablo pridno pisal beležke in po končani pravljici se je njegovo delo šele dobro začelo. Na podlagi beležk je poslušalcem ponudil svojo izvirno interpretacijo pravljice.

Prav gotovo vsi poznamo pravljico o šibkem pastirčku Petru Klepcu, doma iz Osilnice na hrvaški meji, ki mu je vila, ker ji je pomagal, dala silno moč. Zato je lahko postavil

dom, zoral njive in celo pregnal Turke iz dežele. Po daljši varianti pravljice, ki jo je zapisal France Bevk, je šel še pomagat Ogrom, da so pregnali Tatare. A namesto obljubljenega plačila so ga izkoristili, da je zastonj delal zanje.

Po interpretaciji Luke Hrovata se lahko vprašamo, kaj je sploh naredil Peter Klepec s to svojo močjo. Pravzaprav nič. Vrne se domov k mami. Sprašuje jo, kaj naj naredi in sledi njenim nasvetom. V daljši Bevkovi različici je ta prisotnost mame in odvisnost od nje še bolj vidna.

S Petrom Klepcem se je ukvarjal tudi Cankar. V njem je videl

hlapčevanje. Zdi se, kot da Slovenci še vedno čakamo navodila nekoč z Dunaja, potem iz Beograda, sedaj iz Bruslja, kaj naj naredimo. In to kljub svoji državi, ki jo imamo. Ne znamo si vzeti tisto, kar nam pripada. Podobno je tudi z drugimi slovenskimi junaki: Martin Krpan, Kekec, (ne joči) Peter, vsi so pridni, močni, delavni, vendar hlapci. Kljub možnostim nič ne postanejo, ostanejo močni, delavni in pridni hlapci, ki poslušajo gospodarja. Slovenski pravljичni junaki so otroci, tudi Martin Krpan je pravzaprav veliki otrok in deluje absurdno. Izjema med temi junaki je na primer Martinek iz Trdinove Kresne noči. Tu se glavni junak res postavi zase in ko vidi, da ne gre, se odpravi drugam ustvarjat svojo prihodnost. Vam zveni znano in sodobno?

Ste še vedno prepričani, da so pravljice samo za otroke? Kje pa! Pravljice morajo odpirati vprašanja, ki so danes pereča. V pravljičah je cel svet. Od bralca je odvisno, kakšne volje je, ko pravljico posluša in kam bo potem v interpretaciji pravljice zavil. Polno vprašanj se postavlja in ti kot bralec in poslušalec moraš najti prave odgovore.

Zdenka Žigon

Primorska zgodba Marije Mercina

Nočno branje dnevniških zapisov pravkar preminule matere, brskanje po dokumentih in priprave za pogreb se pred očmi bralca vpletajo v tenkočutno družinsko zgodbo, vpeto v kolesje polpretekle zgodovine. Pred bralcem se razprostre slika majhne, tesno povezane vaške skupnosti, v kateri si ljudje prizadevajo, da bi kljub neprijaznim časom ohranili svojo identiteto in človeški obraz.

Roman, pripoved je prvoosebna, vpet v štiriindvajseturno dogajanje kot enodnevní Ulikses James Joyca, s pridihom Alberta Camusa in pospremljen z verzom katalonskega pesnika Salvadora Espiriuja, je pisateljičino videnje resnice in pravice. Čeprav so zapisani točni datumi, to ni zgodovinsko branje, ampak roman. »To je roman o mojem odnosu do 20. stoletja,« je povedala avtorica.

Sam naslov Primorska zgodba nas pravzaprav odmika od zasebnosti, saj je takih družin s podobno zgodbo na primorskem veliko. Profesorica **Ivana Slamič**, ki je v pogovoru z Mercinovo predstavila roman, je poudarila, da gre v zgodbi za absolutno zvestobo tistemu, za kar so bili pripravljeni žrtvovati vse, »čeprav te je strah. Ne zase, za otroka.« Od kod vedenje, vera in zaupanje glavne akterke, kaj je prav? Njen

boj za resnico in pravico je izhajal iz tega, da jih ne bi imeli za izdajalce. Pojavlja se vprašanje, kdo so pravi naslovniki maminih zapisov. To ni bila hči, pač pa vaščani, v našem primeru Gočani.

Pisateljičin odnos do Goč je idiličen. Tu je pri teti Mici preživljala svoja otroška leta, počitnice, tu se je igrala, pa tudi trdo delala in marsikatero ušpičila z vaškimi otročaji, tu je vzljubila naravo in tu še vedno najde osrečujoče trenutke zase.

»Ni potrebno, da smo ob branju romana vedno kritični in kritični. Včasih je treba samo pustiti in dovoliti, da se stvari dotaknejo naših duš.«

Predstavitev sta pospremili še **Nadja Velušček** s prebiranjem izbranih odlomkov in **Janka Frančeskin** z igranjem na citre.

Zdenka Žigon

Mali umetniki med nami in o nas

Umetnost, stvari videti z 'drugačnimi' očmi. Vsako oko je pogled zase, edinstven, kot je človek sam. Umetnost združuje načine izražanja, ki jih omogoča človeku pogled v stvarstvo iz oz. skozi sebe samega. V vsakem umetniškem delu je udahnjena duša avtorja. Otroško oko vidi svet drugače. Zato ima ta majhnost izredno veličino prav v svoji iskrivi odkritosrčnosti in naravnosti.

Kolikšna je ta vrednost nam sporoča magistra znanosti, profesorica likovne vzgoje, strokovna sodelavka otroških revij Cicido, Ciciban ter Cici umetnij, ilustratorica v reviji Mavrica, avtorica knjige Velike umetnine za male umetnike, **Silva Karim**. Skozi ali preko likovnih tehnik vstopa v svet otroka. Otrokom približuje svet kot ga vidijo umetniki in odraslim svet kot ga vidijo otroci.

Z mag. Silvo Karim smo otroci iz vrtca na OŠ Danilo Lokar doživeli dopoldne v času in prostoru umetnika, pedagoga, ki v družbi otrok zažari prav tako nežno in polno kot njegova dela. Predstavila nam je svoje skulpture – izdelke iz gline, zapala nam je vsebino svoje skicirke,

predstavila način in postopek nastajanja ilustracij, slik v različnih tehnikah. Naše petje otroških pesmi je pospremila z ilustriranjem na plakate velikega formata. Navdušila nas je s svojo hitro, natančno in mirno roko. Prisluhnili nam je kot prisluhne mama ...

Veseli smo ji izlili svoje vedenje, znanje o njej, njenem delu in njeni umetniški družini. Počaščeni in ponosni smo ji pokazali naše delo. Izdelali smo 'knjigo' o njenem delu in ustvarjanju z malimi umetniki in jo prijetno presenetili. Obenem pa polni navdušenja hiteli poustvarjati. Sončki so si nemudoma izdelali priročne skicirke, v katere so se zarisale prve poteze bodočih umetnin. Ilustracija velikega formata

nas je združila v pravo malo likovno kolonijo. Z združenimi močmi v pravem timske delu je kmalu zaživela v pisani paleti barv. Tempera, akvareli, grafike vse polno novih izzivov. Posebno doživetje in ugodje pa je oblikovati glino.

Likovnega izražanja nas uči likov-

na vzgoja. Likovni vzgojitelji pa smo vsi; starši, vzgojitelji, likovni pedagogi. Vsi se nenehno učimo in zajemamo iz neusahljivega vira lepote, iz narave, okolja, v katerem bivamo in smo. Vselej je tu. Vabi nas in ponuja neprecenljivo lepoto, le ustaviti se je treba, pogledati, prisluhniti, imeti rad.

Tajana Vitković

Društvo upokojencev Vipava
Društvo invalidov Ajdovščina - Vipava
Društvo sladkornih bolnikov Ajdovščina - Vipava

V A B I M O

na potep po Severnem Jadranu
(odhod iz Lovrana)

V petek, 9. maja 2014.

Cena potovanja za člane društev je	35 €
za nečlane	40 €

Cena vključuje: prevoz, ogled znamenitosti Lovrana, potovanje z ladjo Melkior od Lovrana do Krka – postanek v Njivicah, kosilo.

Vpis in vplačilo lahko opravite na DU Vipava, Glavni trg 1, vsak torek in sredo med 9.00 in 11.00 uro. Možne so tudi rezervacije na tel.št.: 040 567 860 – takrat prejmete tudi št. sedeža – rezervacijo – ki velja do prvega dneva možnega vplačila na društvu.

Ob vpisu prejmete tudi podrobno vsebino potovanja.

Veselim se druženja z vami.

DU Vipava
Koordinator potovanja
Mirjam Graovac

Klub zdravljenih alkoholikov Ajdoščina - Vipava na Brezjah

Ali si upaš? nas nagovarja letošnja postna akcija 40 dni brez alkohola. Na povabilo Slovenske kariras se je Klub zdravljenih alkoholikov Ajdoščina - Vipava 8. marca 2014 udeležil sv. maše na Brezjah in po njej predavanja patra dr. Christiana Gostečnika. Popoldne so si člani kluba in njihovi prijatelji v prijetnem druženju ogledali še Muzej talcev v Begunjah ter lectarsko delavnico in Čebelarški muzej v Radovljici.

z iskrenim pogovorom, ker bomo le tako ponovno vzpostavili zaradi alkohola narušeno zaupanje z najbližjimi, s partnerjem, z otroki in drugimi svojci.

Starši smo dolžni, da vplivamo na vzgojo otrok v smeri, ki odvrča od tega, da bi zabredli v odvisnost od alkohola in drugih prepovedanih substanc. Zaželeno bi bilo pravočasno ozaveščanje že v osnovnih šolah in uporaba priročnikov, ki so že na voljo, da bi tudi na ta način pripomogli k zmanjšanju zasvojenosti.

Želeli bi, da se vas te vrstice osebnostno dotaknejo in da bi lahko vsi, ki so jih kakorkoli prizadele zasvojenosti, ponovno zaživel polno, človeka vredno kvalitetno življenje.

Za člane Kluba zdravljenih alkoholikov Ajdoščina - Vipava je zelo pomembno tudi medsebojno

Namen tega članka je, da tudi mi iz Kluba zdravljenih alkoholikov Ajdoščina - Vipava pripomoremo k ozaveščenosti o škodljivosti alkohola. Te vrstice naj bodo v spodbudo vsem tistim, ki ste žrtve in trpite za posledicami odvisnosti. Če ostanemo brez nadzora nad zaužitim alkoholom, začnemo propadati. Postanemo breme lastni družini in širši družbi, predvsem zdravstvenemu sistemu. Naši najbližji trpijo skupaj z nami, kar najbolj razumemo tisti, ki smo sami izkusili ta prepad.

Toda ob pomoči ustrezne službe in ob podpori domače družine in s trdno lastno odločitvijo je možna pot iz tega brezna, če le pristanemo na zdravljenje. Nujna pa je tudi nadaljnja rehabilitacija v klubu ob strokovni pomoči terapevta in osebni izmenjavi izkušenj s soljudmi, ki so

skupaj z nami v isti stiski. Motivacija še zlasti naraste, ko se srečamo z ljudmi iz kluba, ki abstiniirajo po 40 ali celo več let.

Razvoj alkoholizma lahko primerjamo z zahrbtno boleznijo, kjer se niti ne zavedamo, kako hitro nas je zasužnjila, z nami pa zbolijo še vsa naša družina in naši najdražji. Odprava posledic alkoholne zasvojenosti je dolgotrajen proces, kjer je ključnega pomena, da smo se pripravljani spopasti z odvisnostjo. Prioriteta naj bo, da postanemo spet odgovorni in trdno ter pokončno stojimo za svojimi dejanji. Postavimo si lastne osebne cilje in navezujemo pristne odnose

druženje, ki je bistven sestavni del naše rehabilitacije. Zato realiziramo vnaprej zastavljeni letni načrt aktivnosti in smo se v tem okviru v soboto, 8. marca 2014, udeležili izleta na Brezje. Prisostvovali smo sveti maši in prisluhnili nagovoru patra dr. Christiana Gostečnika na temo 'Vloga žene na poti zdravljenja'. Po njegovih izkušnjah žena zelo pozno prepozna znamenja zasvojenosti, ki je težko bolezensko stanje. Mora se ozavešiti, da ni kriva in odgovorna za možno neprimerno početje, je pa zagotovo pomembna vzdrževalka takšnega stanja. Žena se mora ob alkoholiku notranje umiriti; ne dopustiti, da jo v konfliktnih zasvojenec spretno izkorišča. Kajti, poleg pijače potrebuje mož alkoholik tudi njeno jezo, nemir, strah in druge čustvene izbruhe. Naš priznani psihoterapevt vidi rešitev v zdravljenju v skupnosti, v solidarnosti najbližjih družinskih članov in obzirni okolici sosedov, sorodnikov in prijateljev.

Patru Gostečniku smo hvaležni za nam izrečene besede, v katerih smo podoživljali naše prehojene trnove poti, hkrati pa so nas njegove besede tudi spodbudile, da pogumno nadaljujemo na zastavljeni poti.

Klub zdravljenih alkoholikov
Ajdoščina-Vipava

Praznovanje dneva žena v Vipavi

Vedno znova se potrjuje tista življenjska resnica, da se vse odvija mnogo lažje in lepše, če so ljudje med seboj povezani in znajo biti prijatelji. Tako smo na predlog predsednika Društva upokojencev iz Vipave Ivana Krušca združili ideje in moči še z Društvom invalidov Ajdoščina - Vipava in društvom diabetikov Ajdoščine in Vipave.

Rezultat je bil viden na proslavi na predvečer dneva žena, 7. marca, v Vipavi. Pripravili smo pristrčno prireditev in pogostitev za vse tiste, ki jim ni tuje in želijo ohranjati dan žena, kot praznik v čast ženskam, ki, vsaj tako moške priznavajo, držimo tri hišne vogale pokonci. No, toliko za šalo. V resnici pa praznik delovnih žena praznujejo v več kot stotih državah sveta. V čast feministki in socialistki Klari

Lepe glasbe je bilo veliko, zapele so nam žene dramske skupine Zarja iz DU Ajdoščina, humoristična skupina DU Ajdoščina, glasbenik Dejan. Vrhunec večera pa je pričaral Vitorio iz Du, jes. Kar zlepa se nisimo razšli. Prihodnje leto bomo zopet združili moči, nekaj denarja, predvsem pa dobro voljo in še lepše popeljali naše žene skozi njihov dan.

V počastitev Dneva žena pa so marljive športnice DU Vipava or-

Zetkin in tisočim ženam, ki so se borile za enakopravnost, volilno pravico in vse to, kar danes ženske predstavljamo in samoumevno imamo. Prvo praznovanje pri nas ob dnevu delovnih žena je bilo 1911. leta, v knapovskih Trbovljah.

Kot sem že napisala, je bila proslava tudi kulturni dogodek in v bodoče se bomo potrudili, da bo veliko več žensk začutilo, da je to njihov dan in bodo prišle na praznovanje bolj množično in samozavestnejše.

ganizirale tudi tradicionalni turnir ženskih ekip v pikadu. Udeležilo se ga je 7 ekip. Največ športne sreče je tokrat imela ekipa članic iz DU Piran, ki je osvojila prvo mesto, drugo mesto pa je pripadlo DU Ajdoščina. Turnir je uspešno organizirala komisija za šport DU Vipava, sodno vloga pa sta korektno opravila Silvester in Branko, ki v pikadu v slovenskem merilu dosega odlične rezultate.

Sonja Groznik

vsak dan 24 ur na dan
zdravimo vse vaše najljubše živali

Veterinarska bolnica Vipava
mag. Ivan Princes dr.vet.med. 041/618 949
mag. Anton Lavrenčič dr.vet.med. 041/671 170

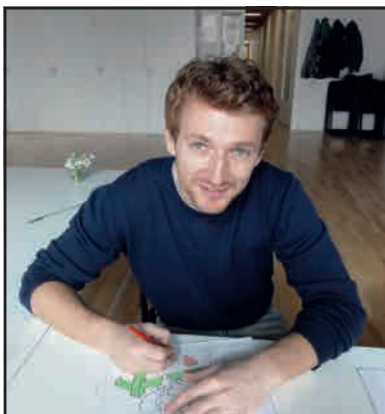
Rokna-vrata
Raspor

PRIMOŽ RASPOR s.p. Vrhpolje 1e, 5271 Vipava
gsm 041 868 138

- NOTRANJA IN VHODNA VRATA
- PVC IN LESENA OKNA

Aleksandar Blaževski, dobrodošel 'u Wajdušni'!

V torek, 18. februarja 2014, je iz Skopja v Makedoniji na brniško letališče priletel Aleksandar Blaževski, naš novi EVS prostovoljec, ki bo s svojimi izkušnjami in znanjem bogatil delovanje na Medobčinskem društvu prijateljev mladine Ajdovščina vse do 19. januarja 2015. V okviru Evropske prostovoljne službe (EVS) bo sodeloval v projektu Prosti čas otrok in mladih, ki je sofinanciran s strani Evropske komisije v programu Mladi v akciji, ki se je letos preimenoval v Erasmus+.

Devetindvajsetletni Aleksandar, ali na kratko Aleks, profesor geografije, je preprost in prijazen fant, ki rad dela z otroki, jim podaja usvojeno znanje in jim pripoveduje o dogodivščinah, ki jih je doživel na različnih potovanjih po svetu. Poleg poznavanja geografije, pa tudi zgodovine, ima Aleks še druga znanja. Obvlada namreč grščino, ki jo je študiral na eni izmed grških univerz, govori pa tudi angleški in italijanski jezik. Mladenec je tudi izjemen športnik - rokometaš, obožuje pohode v hribe in rad raziskuje gorovja, ko pa se umiri, se najraje zlekne in si prebere kakšno dobro knjigo ali prelista znanstveno revijo. Zaupal nam je, da občasno rad tudi kaj skuha, saj se je v turistični srednji šoli v Skopju

naučil marsikaterega kuharskega trika.

Naš EVS prostovoljec se je že s prvim delovnim dnem hitro vključil v aktivnosti društva. Med zimskimi počitnicami je pomagal pri ustvarjalnih delavnicah in športnih aktivnostih za otroke, odzval pa se je tudi na povabilo Osnovne šole Danila Lokarja v Ajdovščini, kjer je v četrtek, 6. marca, učencem predstavil svojo domovino, jih učil osnov cirilice ter se z njimi pogovarjal o značilnostih Makedonije in Slovenije. V petek, 7. marca, je obiskal in razveselil še mlade iz PUM-a,

sprejel pa je tudi povabilo Osnovne šole Šturje, Podružnične osnovne šole Podnanos in Osnovne šole Draga Bajca v Vipavi. Izkazal se je kot odličen pedagog, saj otroke vključuje v svojo predstavitev, jih kaj povpraša in se z njimi tudi nasmeje. Aleksu je bilo druženje z otroki izjemno všeč, nazaj v pisarno je vedno prišel neizmerno navdušen in poln energije, zato tudi druge šole vzpodbujamo, da povabijo in sprejmejo našega EVS prostovoljca medse ter mu prepustijo besedo.

Sara Šorc, MDPM Ajdovščina

Društvo Smučarji po starem Batagelj na obisku na OŠ Šturje

V okviru športnega dne sta naše učence obiskala Marjan in Branko Batagelj, člana društva Smučarji po starem Batagelj. Učencem sta z veliko žara skušala pojasniti, zakaj smo Slovenci upravičeno ponosni na dolgo smučarsko tradicijo.

Ob ogledu krajšega posnetka bloških smučarjev sta skušala orisati praktično plat smučanja oziroma vzrok nastanka prvih smuč. Ker sta imela s seboj mnogo rekvizitov (starih smuč in smučarskih palic) ter filmskega gradiva, sta slikovito prikazala stare smučarske tehnike in spregovorila tudi o prvih smučarkah - predvsem

o težavah, s katerimi so se soočale zaradi neprimernih oblačil.

V drugem delu sta posebej poudarila pomen društva Smučarji po starem Batagelj: da je potrebno ohraniti spomin na prve slovenske smučarje, stare tehnike smučanja in avtentična smučarska oblačila, saj je to pomemben del slovenske narodne identitete.

Kolektiv in učenci OŠ Šturje Ajdovščina se bratoma Batagelj zahvaljujemo za obisk in predstavitev ter za pripravljenost, da nas še kdaj obiščeta.

Obilo užžitkov pri starodobnem smučanju tudi v prihodnji zimi!

Darja Gorup

Ajdovski planinci na vsakoletnem srečanju

V petek, 28. februarja 2014, so se v Dvorani Prve slovenske vlade zbrali ajdovski planinci na svojem vsakoletnem srečanju.

Srečanje je bilo kulturno obogateno. V tem delu so nastopali učenci OŠ Šturje. S poskočnimi melodijami so ogreli srca obiskovalcev. Ljudski plesi, s katerimi so se predstavile učenke, so dokazali, da imajo tudi otroci posluš za melodijo, ritem in za ljudsko izročilo. Trije fantje, harmonikarji s Krasa, so navdušili planince in goste. Njihove melodije so prevzele prisotne. Nagradili so jih z bučnim ploskanjem, s čimer so spremljali tudi njihovo izvajanje. S poskočno glasbo so obogatili srečanje ajdovskih planincev. Moški pevski zbor iz Vipavskega Križa je pozdravil prisotne s slovensko in planinsko himno.

Kulturni program sta povezovala Jan in Soraja.

Uradni del srečanja je vseboval poročila sekcij Planinskega društva Ajdovščina. Ožbej Marc je poskrbel, da je vse potekalo po določenem zaporedju.

Predsednikovo poročilo je izzvenelo kot zahvala nekaterim članom PD Ajdovščina pri aktivnostih ob praznovanju 110-letnice avgusta na Čavnu.

Markacist Mirko je v svojem poročilu izpostavil problem urejanja planinskih poti. Izbrali so si jih kolesarji, po njih drvi in jih uničijo. Kdo bo pomagal pri ureditvi tega problema? Planinci menijo, da je problem pereč, kajti za adrenalinske vožnje niso usposobljene ne poti in za to ni pripravljena narava.

Člani Planinske sekcije v Kamnjah so svoje delovanje osredotočili na Malo goro in na pohod na velikonočni ponedeljek.

Alpinisti so osvajali tuja gorstva in dosegli pomembne uspehe.

Člani GRS so predstavili lekatere svoje akcije. Nepogrešljivo je njihovo delovanje in pomoč, ko jo potrebujemo.

Svoje delo so opisali učenci OŠ Dobravlje. V preteklem letu so dosegli pomembne uspehe na različnih ravneh. Z bučnim ploskanjem so prisotni pohvalili njihova prizadevanja in velike uspehe.

Tudi učenci OŠ Šturje so bili zelo delovni v preteklem letu. Na pohode v naravo so jih spremljali planinci vodniki, da je bila njihova pot varna, da so prišli do zastavljenega cilja. Med potjo so jih poučevali o naravi, o življenju v njej, o orientaciji, o varni poti.

Delo planinskega društva Ajdovščina je temeljilo na delu z

mladimi. Prav temu so člani dajali največjo pozornost. V ta namen so organizirali planinski tabor na Čavnu in obljubili so, da bo tabor tudi v letošnjem poletju. O taboru sta pripovedovala Ana in Teo. Obe ma je bilo zelo lepo.

Teo je povedal, da so ga prevzeli gostje, ki so prišli na Čaven, da se je razveselil tabornega ognja, spanja v šotorih in zelo dobre hrane.

Zanjo je poskrbel oskrbnik Zdravko, ki je prevzel v oskrbo obe koči, na Čavnu in pod Golaki.

Osrednje delovanje PD Ajdovščina so pohodi in izleti. Program poti je tudi za leto 2014 pripravljen in obeta lepe poti v veliko užžitkov.

Prijeten dogodek so bila tudi priznanja, podeljena na srečanju.

Bronasti častni znak PZ Slovenije so prejeli: Marjana Soban, tajnica PD Ajdovščina, Edvard Gerželj in Darjo Vodopivec, aktivna člana v Planinski sekciji v Kamnjah in aktivna člana pri različnih prostovoljnih akcijah.

Srebrni častni znak PZ Slovenije je prejel Mirko Soban, gorski vodnik, član UO PD Ajdovščina, markacist ter skrbnik narave in njenih lepot.

Zlati častni znak PZ Slovenije je prejel Vladimir Lemut, podpredsednik PD Ajdovščina, gorski vodnik, ki organizira in vodi številne pohode, pravzaprav ni akcije PD, pri kateri ne bi sodeloval.

Srečanje ajdovskih planincev je pozdravil dolgoletni planinec in župan Marjan Poljšak in številni gostje, ki so s svojo prisotnostjo počastili zbor.

Irena Šinkovec

OSMICA
na kmetiji Ferjančič
Od 4.4. do 13.4.2014
Gradišče pri Vipavi 11a

Rezervacije na tel.:

031-892-585
VABLJENI!

Manja Skočir

Nevarna so vprašanja, ne odgovori

(11) Sokrat 2.del

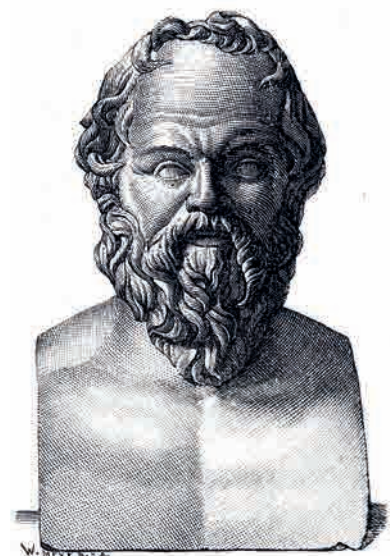

Sokrat je tisti filozof, ki je s svojim javnim delovanjem osmisli univerzalnost in vseprisotnost filozofije ter jo iz tihih, samotnih in pred svetom zaprtih sob filozofov premaknil v mestni vrvež; med ljudi vseh starosti, poklicev in značajev. S svojimi znamenitimi pogovori je pokazal, da je filozofija (edina) dejavnost človeškega duha, ki se tiče prav vsakega, saj so vprašanja, ki jih zastavlja človeško neizogibna in zato skupna kamnosekom, trgovcem, poljedelcem, politikom in zdravnikom. Sokrat se je pri tem zavedal, da vsake noge pač ne zmorejo po vsaki poti in da bodo določena filozofska razglabljanja ostala pridržana duhovni eliti, a to ne velja za prvinska filozofska vprašanja, ki si jih zastavljamo prav vsi – pri čemer sta razmišljanji o naši posmrtni usodi in o našem smislu tu biti le kaplji v oceanu vsem nam lastnega filozofskega čudenja. V Sokratovem razpoznavnem načinu pogovarjanja, ki ga danes poznamo pod imenom 'Sokratska metoda', je moč razpoznati tri ključne elemente, zavoljo katerih je Sokrat postal edinstven, mogočen in navsezadnje tudi sporen spraševalec: ironijo, indukcijo in babilstvo.

Vsa Sokratova filozofija se vrti okrog dveh temeljnih zahtev: prva se obrača navznoter, v človekove najgloblje razsežnosti - 'spoznati samega sebe' - torej spoznati svoje bistvo in svoj smisel oz. bolje, bistvo in smisel svoje duše, druga pa se ozira navzven - k poskusu razumevanja tega, kaj z besedami, ki jih izgovarjamo, sploh poimenujemo: kaj poimenujemo z besedo lepota, kaj z besedo ljubezen, kaj z besedo modrost? Sokrat je opazil, da besedo lepota lahko povežemo z zelo različnimi stvarmi in zelo različnimi pojavi: z umetniškim delom, s človekom, s pogledom, z mestom, z vedenjem, s cvetico, z melodijo ali s ptico. Zdelo se mu je, da je lepota skupna lastnost, nekakšna stična točka vseh teh stvari in pojavov, zato si je želel spoznati, kaj ta stična točka je, saj bi to morda bila - Lepota kot taka.

Tako je s Sokratom, ki je takšna vprašanja postavljala svojim sogovornikom, filozofija postala pojmovno

mišljenje, saj je Sokrat prvi filozof, ki si je prizadeval za opredeljevanje miselnih abstrakcij, ki izražajo bistvo nečesa - se pravi pojmov. Sokratov poskus pojmovnega opredeljevanja se je odvijal kar na atenskih trgih, kjer se je Sokrat vsakič znova približeval različnim Atencem, saj je do iskane opredelitve želel priti skozi dialog z njimi. Glede na posameznikove intelektualne sposobnosti tero sebne interese je izbral temo pogovora - torej nek pojem, za katerega je predvideval, da je njegovemu sogovorniku še posebej blizu. Sokrat, ki je sam zase pravil, 'da ničesar ne ve', je pri vsakem srečanju znova skrivaj upal, da za njegovega sogovornika to ne velja. In pogovor se je navadno začel obetavno: sogovornik je suvereno in odločno podal definicijo pojma, po katerem ga je (nevedni) Sokrat spraševal. Z ironijo je Sokrat svojemu sogovorniku, ki je menil, da odgovor na zastavljeno

vprašanje pozna, pokazal, da pravzaprav ne ve, kaj neka stvar je, ampak le kako se ta stvar kaže. To je počel tako, da je navidez sprejel podano razlago pojma, potem pa z vsebinsko pozitivnimi besedami pokazal na svoj odklonilen odnos do le-te oz. na njeno pomanjkljivost. S hlinjenjem nevednosti in s spretnim prespraševanjem tudi dobljenih odgovorov je Sokrat sogovorniku pokazal, kako je njegova sprava natančna in tehtna opredelitev v resnici nevzdržna. Ironija je način, s katerim je Sokrat pri svojem sogovorniku rušil predsodke ter navidezno in nekritično sprejeta stališča. Ironija je orožje proti navidezni vednosti. Ironija je sredstvo, s katerim je Sokrat svojega sogovornika opozoril na to, da sploh ne razmišlja o tem, kaj kakšna stvar je. Še več: ne le, da ne ve, kaj z besedami, ki jih uporablja, poimenuje, niti ne ve, zakaj v svojem življenju počne stvari, ki jih počne, zakaj si je zastavil določene življenjske cilje in zakaj ima ponotranjene določene vrline. Le slepo sledi množičnemu razumevanju pojmov in vrednot ter množičnemu nagnjenju do početja določenih stvari.

Sokrat je filozofsko obrnil hrbet množici in sam koval svoja stališča, svoje razumevanje vsem poznanih pojmov in si svobodno prizadeval za

dosego samo tistih ciljev in vrlin, za katere je on sam verjel, da so prizadevanja vredni. Čeravno so vsi Atenci žrtvovali Zevsu in Heri, častili vodilne državnike, čislali demokracijo, videli smisel svojega življenja v dobremu zaslužku, služenju vojski, poroki, potomcih, zdravemu telesu in politiki, pravičnost razumeli kot pravičnost močnejšega, pobožnost kot nekaj, kar je vseh bogovom, je Sokrat vse te stvari vnovič premislil in skoval svoja prepričanja, pri čemer je bila njegova edina avtoriteta Resnica, ne pa mnene ljudstva. Svojemu sogovorniku je Sokrat pokazal, kakšna 'ovca' je. Da stvari počne samo zato, ker jih počno vsi okrog njega. Da ne razmišlja o smiselnosti svojega početja, ampak le skrbi za to, da bo to početje po godu ljudstvu. Da pasivno sprejema navade, običaje, prizadevanja in razmišljanja množice - ne upa si delovati in živeti zgolj v skladu s samim sabo, ne upa si početi stvari, ki jih okolica ne bi odobraval. Da v smrtnem strahu pred njo, njenimi nenapisanimi 'pravili' in njenim govoričenjem pomoli k Apolonu, prikimava politikom, vzorno poroči najprej sebe, potem še svoje otroke ter svoje obnašanje in razmišljanje povsem prilagodi preprostemu ljudstvu. Da je nerazmišljujoč, nekritičen, omejen, pasiven, naiven - pač ljudski. In ja, Sokrat pri tem nima v mislih samo svojega dotičnega sogovornika, ampak nas vse. Ker tudi mi jemljemo mnenje večine nadvse resno. Mnenju večine prilagajamo svoje življenje. A naj samo spomnim, da gre za taisto večino, ki je nekoč na grmadi sežigala avtorje danes sprejetih teorij. Za taisto večino, ki je nekoč 'vedela', da je Zemlja ravna ploskev ...

Drugi del Sokratske metode - indukcija, je sredstvo gradnje. Indukcija je način sklepanja, pri katerem iz posameznih primerov izpeljujemo splošna spoznanja in je tako nasprotna v matematiki nepogrešljivi dedukciji, ki sklepa iz splošnega na posamezno. Sokrat je menil, da bi mu

Marijan Božič

Dobro jutro, življenje!

Zbudim se namreč zelo zgodaj in edina, ki sva v istem trenutku budna - jaz in moje življenje. Odličen čas za pogovor. Vprašam: »Si nemara moj hlapec? Si ti dihal namesto mene in mi poginjal kri po žilah, medtem ko sem jaz spal? Pa tudi vse dni in vsa leta mojega življenja. Brez tebe me ni in ti si bil že pred milijon leti in boš nekoč, tudi ko mene ne bo več. Ti hlapec dreves, živali in ljudi, ki jim vdihuješ samega sebe, da lahko vidimo svetlo sonce, zvezdnato nebo in svojo podobo ter se neprestano čudimo, kako to, da sploh kaj je. Sva res eno, jaz in ti, če bivaš v mnogih istočasno in v vseh časih?«

lahko spoznanje, kaj je pogum ali pa, kaj je pravica na nekem posebnem primeru, pomagalo najti iskano 'skupno točko' - torej spoznati, kaj sta pogum in pravica kot taka. Zakladnica posebnih, konkretnih primerov, na podlagi katerih je Sokrat želel do čim višje vednosti, so bili vsi Atenci, ki so se bili pripravljali z njim pogovarjati. In mnogi oговорjeni so se njegovemu povabilu k filozofiji odzvali, saj je Sokrat iskreno pokazal, da svojega sogovornika ne želi ponižati, celo nasprotno: ko je le-ta po zaslugi ironije spoznal svojo nevednost, ga je Sokrat potolažil, da tudi on sam ne ve ter ga povabil, da poskušata zvedeti skupaj.

Sokrat, sin kamnoseka in babice (porodničarke), je iz poklica svojega očeta prevzel natančnost in potrpežljivost pri klesanju in si s tem pomagal pri izdelovanju na nedokončanost obsojenega izdelka - Resnice, a še bliže mu je bil poklice matere: Sokrat je

Dobro jutro življenje! Si moj gospodar? Brez tebe me namreč ni. Največji si. Večji od Boga samega, kajti tudi on je brez življenja nič. Si torej Bog od Boga. O naši predstavi o njem torej, ki je pa vselej napačna. Kaj je celotno veselje orjaških zvezd v neskončni praznini nasproti dvoje očem, ki ga gledajo? Kdo gleda? Oči, ali življenje tik za njimi? Jaz, ti, ali oba v enem?

Sem jaz tvoj gospodar? In ti življenje moj hlapec. Ker pa si eno samo in oživljaš mnoge, so torej vsi, ki ga z menoj sočasno dihaajo, le moji podložniki? Nekdo je zapisal pomembni vzklík: »Preklet naj bo tisti, ki je prvi rekel - to je moje!« Jabolko na drevesu, tovarno, ki jo je sam zgradil ali otrok, ki se mu je rodil, sem ga razumel.

Dobro jutro življenje, ko se zjutraj pogledava v ogledalu, jaz in jaz, jaz in ti. In mi sipine gub na mojem obrazu povedo, koliko peščenih zrn je še v zgornjem delu peščene ure mojega časa. Koliko sem te ukradel zase in svoje samoljublje in koliko sem te zoral za tiste, ki jih boš oživljalo, ko mene ne bo več.

Dobro jutro, življenje!

bil filozofski porodničar, ki je svojim sogovornikom pomagal pri rojevanju vednosti, razumevanja, spoznanja in resnice. Čeprav sokratski dialogi običajno obtičijo v aporiji, je situacija na koncu dialoga radikalno drugačna od začetne - odgovor res ni dokončen (navsezadnje so v filozofiji vprašanja pomembnejša od odgovorov), a dialog vendarle pripelje do pomembnih spoznanj. Pri le-teh je Sokrat zgolj pomagal, tako kot pri porodu pomaga babica, sama spoznanja pa so morala priti iz ust sogovornika, saj je šele tisto spoznanje, ki izvira iz posameznikove notranjosti, resnično razumevanje. Filozofski porodi so boleči in tesnobni - saj boli, ko dojemam, da 'moja stališča' niso tako zelo moja in da pravzaprav ne razumem, kaj stvari, ki se mi zdijo najbolj samoumevne, v Resnici sploh so.

VELIKA IZBIRA RIBIŠKE OPREME
- ribiške palice - razne vabe - role - trnke - mreže - torbe - škornje - kape

V MESECU APRILU
-20%

NA VSA OBLAČILA
IN OBUTEV

TRGOVINA HUBERT

Puškarstvo Hubert Pregelj s.p.
Malo Polje 12, 5273 Col
tel: 05 36 62 099
Urniki: ponedeljek - petek 8:30 - 16:30
gsm: 041 432 514

Izdelava pušk po naročilu in vsa ostala puškarska dela.

MARKETI FAMA VIPAVA VABIJO

**PONEDELJEK, 31. 03.
ZA UPOKOJENCE**

10% POPUST

Dušan Krečič

Taki s(m)o! res?

Da ne bi čakali in vedeli, kako in kje začeti.

Antropologi trdijo, da se ljudje od ostalih živih bitij v bistvu razlikujemo le po sposobnosti MISLITI-kreativno razmišljati, da na podlagi lastnih in izmenjanih izkušenj lahko v mislih potujemo skozi čas – predvidevamo, kaj se bo po storjenem zgodilo in se znamo na osnovi lastnih in izmenjanih izkušenj na to pripraviti ali pred tem zavarovati. Nihče tudi še ni zanikal, da smo ljudje samo in nič več kot produkt (ne seštevek) prirojenega, privzgojenega in priučenega in da se vse našeto prenaša iz roda v rod. Žal!

Zato je zgodovina – preteklost samo delo naših prednikov, sedanjost ne samo rezultat našega dela in prihodnost ne bo samo rezultat truda in ustvarjalnosti mladih.

Rojeni smo bili v svet prednikov, otroke rojevali v svet, zaznamovan od nas in prednikov od preteklosti in sedanjosti. Zaznamovani ljudje in okolje. Nepopravljivo zaznamovani? Bolj s slabim kot z dobrim, bolj z razdiralnim in nasiljem kot združevalnim in strpnim. Žal!

Morda prav zato, vsi, tako ustvarjeni 'po svoji podobi' in izgnani-kaznovani (pra-oče in mati sta jim ob prvi priložnosti – skušnjavi zapravila popotnico – mimo zapovedi izkoristila svobodno voljo), kot skozi milijone let razviti iz z drevesa 'padlega' prednika, zgodovino in sedanjost raje imenujemo 'razvoj', prihodnost pa kot priložnost za 'napredek'?

Je že kdo kdaj pomislil in kot znatnost utemeljil, da je tako nasilen 'razvoj' in 'napredek' človeštva le bežanje – iskanje poti, stranpoti in bližnjic (na račun soljudi), da bi si olajšali za kazen naloženo 'v potu svojega obraza bosta ...', ali le z razmišljanjem podprt boj za prevlado – preživetje v družbi ljudi, kjer nam z dano sposobnostjo MISLITI ni bilo odvzeto nič živalskega, v družbi ljudi, ki za svoje vrednote že razglašajo

pogoje za preživetje iz živalskega sveta (višje, hitreje, močnejše). Žal!

Nič nas ne odvezuje od odgovornosti za 'napake in stranpote', ki smo jih v preteklosti ubirali, in ker jih v sedanjosti ponavljamo. Ker imamo sposobnost MISLITI in lahko predvidevamo.

V imenu 'razvoja in napredka' so bili podjarmljeni in tudi na najbolj človeške (ne živalske) načine pobiti milijoni. Na vse bolj razvite in z zapleteno tehnologijo podprte načine se milijoni zatirajo, izkoriščajo, ponižujejo in iztrebljajo še danes. Naštetega pa niso počeli in ne počnejo le posamezniki, poglavarji, kralji, cesarji, vitezi, fevdalci, kapitalisti, generali, politiki, vojaki! V imenu bogov, idej, narodov, svobode in pravice, kapitala in ne nazadnje golega preživetja pri tem, hoteli ali ne, iz užitka ali postavljeni pred dejstvo, bolj ali manj pri stvari, sodelujemo milijoni! Žal!

Da bi si olajšali vest ali opravičevali za prihodnost, smo si za to iz MISLITI nešteto utemeljitev in izgovorov. Še ne iz MISLITI pa učinkovitih 'orožij' za razvoj in napredek človeštva v sožitju in

solidarnem sobivanju ali za preprečitev krvavih orgij zmagovalcev, znašanja nad nemočnimi in pomoči potrebnimi. Žal!

Se bomo kdaj in končno kot posamezniki, narod in človeštvo soočili z dejstvom, da se tudi po toliko milijonih let 'razvoja in napredka' še vedno (pre)pogosto in množično obnašamo slabše od živali! Ker MISLIMO? Da poražencem 'premišljeno' sodijo zmagovalci. Da spomenike postavljajo, zgodovino pišejo in jo potomcem predstavljajo zmagovalci! Teptanje temeljnih človekovih pravic poraženih in šibkejših pa konča v predalu utišane, zamolčane, pod preprogo pometene zgodovine! Da lahko po generacijah in desetletjih novi zmagovalci (tudi že potomci prej poražencev) zastavijo enako. 'Premišljeno' sodijo, rušijo, postavljajo, vlečejo iz predalov, brišejo, ponarejajo, sprevrčajo! Žal!

Ker se(še) ne, se zgodovina ponavlja, človek-človeštvo pa spreminja. Na slabše! Le čas, prostor, udeleženci in uporabljena sredstva se menja. In daljša srhljivi niz 'neizogibne škode', brez katere da ne bi bilo naše 'civilizacije'.

Bodo čez stoletja naši potomci nadaljevali: »Tu (v Sloveniji, Evropi, na Zemlji) so živeli: neandertalci, Iliri, Kelti, Langobardi, Indijanci, Aboridžini, Nube, judje ... Vukovar, Krajina, Srebrenica, Sabra in Šatila ... Rab, Gonars, Barbarin rov, Huda jama ... izbrisani, ...čefurji, trenirkarji ... Kairo, Kijev ... nezaposleni, brezdomci, v 21. stoletju od svojih pobiti ... 'človeške vire' – številko ponižani, lačni?

Bomo kdaj sposobnost moč MISLI usmeriti v dosledno spoštovanje davno znanih zapovedi in udejanjanje enako znanih človeških vrednot. Tistih desetih vklesanih v kamen (že davno in že takrat pod nujno dostavljenih na goro za bežanje izvoljeno ljudstvo) ali skozi stoletja do MISLJENIH od (pre)redkih humanistov (svoboda, enakost, bratstvo, solidarnost, enakopravnost ...). Običajno do MISLJENIH prav v trenutkih najhujšega nasilja. Rojenega iz nemoči in jeze ponižanih ter sovraštva in revanšizma poraženih.

Taki s(m)o. Res? Žal!

(se bo nadaljevalo)

PISMA BRALCEV

Odmev na uvodnik iz 148. številke Latnika

Več znaš, več veljaš ...

Popolnoma se strinjam s trditvijo, da več kot znaš, več veljaš.

Tudi pri objavi rezultatov ene od zasebnih fakultet in razvrščanju šol, se je izkazalo, da znanja ni nikdar dovolj.

Ne želim odpirati razprave o vlogi in poslanstvu osnovnih šol; le spomnim naj, da so to še vedno vzgojno-izobraževalni zavodi in se – skupno s starši ter v kontekstu sistemske ureditve – prizadevamo za vzgojo in izobraževanje.

Ne gre za to, da stroka ne mara primerjav; nenazadnje učitelji in ravnatelji vsakodnevno spremljamo učne rezultate učencev in tudi staršem ni vseeno, kakšno popotnico bodo dobili njihovi otroci. Vsako leto pripravljamo tudi samoevalvacijska poročila.

Gre za to, da so bili podatki po vseh pravilih metodologije pedagoškega raziskovanja – milo rečeno – objavljeni brez ustrezne razlage in neprimerljivi. Primerjali so namreč podatke iz nacionalnega preverjanja znanja samo za eno leto, samo za dva, tri ali štiri teste znanja. Pa še na prostovoljnost vključitve učencev šestega razreda v tako preverjanje naj opozorim. Torej preprosto povedano – zasebna fakulteta je šole razvrstila na podlagi enkratnega dosežka nekaterih učencev, ki so se sami (s starši) odločali, da

bodo pisali te preizkuse. Do tu je vse v redu – le do posploševanja ne bi smelo priti. Vem, da so učitelji analizirali rezultate otrok svoje šole in jih primerjali z republiškim povprečjem in vem tudi, da so na podlagi tega načrtovali svoje delo za naslednje šolsko leto. In samo v tem vidim prispevek zasebne fakultete za napredek v našem šolstvu.

V družbi bomo poleg znanja (točk na testih), ki je le en od stebrov vzgojno-izobraževalnega sistema, potrebovali tudi moralne in etične ljudi. Ljudi, ki bodo spoštovali zakone; če zakoni niso dobri, jih moramo spremeniti, ne pa prezreti.

Za nacionalno preverjanje znanja še vedno določa zakonodaja, da: »Dosežki nacionalnega preverjanja znanja so dodatna informacija o znanju učencev. Podatki in analize o dosežkih nacionalnega preverjanja znanja se ne smejo uporabiti za razvrščanje šol.« (64. člen ZOŠ)

In zato bi morali pred uporabo dosežkov učencev spremeniti zakonodajo ali vsaj vse predhodno seznaniti, komu bodo podatki posredovani in za kaj jih bodo uporabili. To bi bilo pošteno in moralno do učiteljev, staršev in otrok.

Naše šole po tej enkratni primerjavi ni med prvimi stotimi. Kakšen drugačen zajem podatkov daje drugačno lestvico in nas uvršča na

višja mesta.

Še o nagrajevanju učiteljev in ravnateljev ... tega že nekaj časa ni več. Ocenjevanje da, a nič več od tega. Še napredovanje, ko so učitelji dobili vsaj naziv, je zamrznjeno; za napredovanje po plačnih razredih pa se skoraj ne spomnim več, kako je potekalo.

Žal in v škodo – za vse, ne le za javne uslužbenke.

Vem pa tudi, da se večina učiteljev trudi svoje delo in ravnanje nenehno izboljševati. Še vedno se zavedajo svojega poslanstva. In upam, da to velja tudi za zasebno fakulteto AME.

Alenka N. Bizjak

Les dom

OKNA IN VRATA VSEH VRST

Vse na enem mestu!

Za vas imamo:

- okna PVC
- rolete in senčila
- ALU polkna
- komarnike
- lesena okna

Z Vami že 20 let.

info@raspor-lesdom.eu
mobi: 041 868 138

Odgovor na članek v 148. številki Latnika, 28. 2. 2014

Spoštovani občani Lavričeve ulice!

In samo še čez reko Hubelj skozi obzidje pa je že na dosegu roke Pilonova galerija, Dvorana 1. Slo. vlade itd. Če človek ni ravno obnemogel ter se je le pripravljen dvigniti iz kavča ali od računalnika ima občan Lavričeve ulice vse tako rekoč na dlani.

Danes je bil lep sončen dan in prostor namenjen Domu krajanov v Plačah je bil nabito poln z avtomobili. Na sosednji parceli se je odvijal prikaz obrezovanja oljk. To me je vzpodbudilo k razmišljanju o upravičenosti Doma krajanov tudi za vas Plače.

Res je dolga vaša ulica, cesta, in tudi njeni prebivalci od 0-99 imajo zagotovo zelo raznolike želje. Kje naj bi torej stal Dom krajanov Lavričeve ulice, se sprašujem? Najbližje severnemu delu ulice je športni park Šturje s šolo – veliko se tam dogaja. Južni ali zahodni del, kakor vzamemo, so pa že sosednje Pale. Kolikor vem je tudi tam kar nekaj možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Če koga zanima kultura nima daleč do Lavričeve knjižnice in Doma krajanov Ajdovščina. Tudi tam se dogaja vedno kaj zanimivega.

Zato bi vam predlagala, da vzamete pot pod noge ali pa se v teh pomladnih dneh, ki kar kličejo po rekreaciji, odpravite s kolesom naokoli. Resda uradnih kolesarskih poti nimamo, toda zagotovo vam bo uspelo priti do Žapuž, Dolge poljane, Ustij, Plač, Vipavskega križa, Ceste, Lokavca itd., kjer si boste lahko ogledali že obstoječe domove ali pa lokacije za le te.

Ob tem pa morda razmislite tudi, kaj vam mesto Ajdovščina ponuja ter koliko več truda in denarja mora človek iz podeželja vložiti v to, da izkoristi možnosti, ki so vam dane dobrosedno pred nosom. Zato me zanima ali še vedno, četudi ironično mislite, da ste kot ulica upravičeni do doma krajanov.

Krajanka vasi Plače

Ponudba v Mlinotestovih trgovinah

Sveže iz Mlinotesta!

Pošlji račun
in prejmi **darilo!**

**ob nakupu
štirih Mlinotestovih
svežih testenin**

hladilna torba GRATIS

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna št. in kraj:

Tel.št.:

E-pošta:

Podpis:

S podpisom potrjujem sodelovanje in seznanjenost s pravili igre zvestobe in se strinjam, da se moje podatke hrani in obdeluje do mojega preklica v raziskovalne in tržne namene organizatorja.

Akcija ugodnosti poteka od 10.4.2014 do 10.6. 2014 na ozemlju Republike Slovenije. Organizator akcije ugodnosti je Mlinotest d.d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina. Originalne račune, ki dokazujejo nakup štirih (4) katerihkoli svežih testenin iz Mlinotesta (po lastnem izboru: Sirovi kapeleti 250 g ali 400 g, Mesni kapeleti 250 g ali 400 g, Tortellini s sirom, Torteloni s štirimi siri, Čmoki z mareličnim polnilom,...), skupaj z vašimi podatki pošljite na naslov organizatorja s pripisom: Sveže iz Mlinotesta in darilo boste prejeli po pošti na dom, najkasneje v 45 dneh po zaključku akcije. Število nagrad je omejeno. Več informacij o akciji ugodnosti na www.mlinotest.si.

Več na FB profilu: www.facebook.com/mlinotest in na internetni strani: www.mlinotest.si.

IZBRAN PAKET ZA VSAK ŽEP!

**Ob nakupu paketa
izbranih štirih izdelkov,
znaša cena paketa**

3,13 eur.

**Jajčne zvezdice 200 g, Jajčni valoviti rezanci 500 g
Pšenična polnozrnata moka 1 kg, Koruzni zдроб 1 kg**

Akcija velja od 20. 2. 2014 do 15. 4. 2014

34% POPUST

- ajdov hlebček

- koruzni hlebček

- štruca s semeni

- bela štruca

- beli hlebček

- črni hlebček

POSEBNA PONUDBA izbranih kruhov iz dopeke!

Priimki pod Čavnom (1)

Kataster iz leta 1822, ki ga hrani Državni arhiv v Trstu. Puščica kaže, kje je stala hiša Curkovih v Dolgi Poljani 12. V kotu je nemško ime vasi: Langenfeld.

Curk

Kako je nastal priimek Curk? Imamo dve razlagi. Prva, manj verjetna, je, da gre za staro besedo ČURK, kar pomeni ČRN. V tem primeru je priimek nastal po človeku, ki je imel temnejše lase ali temnejšo polt. Lahko pa je tudi nastal zaradi njegovega pesimističnega ali jeznega značaja. Ali zaradi revščine.

Druga, bolj verjetna razlaga pa je, da gre za besedo CURK. Oziroma v knjižni slovenščini zapisno besedo CUREK. Po domače se ji Vipavskem reče CURK, knjižno pa s polglasnikom. Beseda je včasih zaobjemala kaj več od strnjenege, ozkega toka tekočine. Poznamo tudi curek dima ali curek svetlobe.

V tej rubriki bomo predstavili nekaj značilnih priimkov, ki jih nosijo ljudje pod Čavnom. Najstarejši slovenski priimki so začeli nastajati okoli 1300. Zakaj? Mnogi ljudje so nosili isto ime in zato so jim ljudje dodali k imenu še priimek. To pove tudi sama beseda: PRI-IME-K. Še bolj pa je težave s prepoznavanjem ljudi imela država. Davke je bilo namreč težko pobrati, če ljudi nisi imel niti dobro popisanih. Priimke so si uradno izmislili Beneški republiko leta 1090, da so dacarji lahko sledili dedičem davčnih obveznikov in izterjevali dolgove. Počasi so jih začeli posnemati v drugih državah, v enih prej, v drugih kasneje. Edina evropska država, ki še dandanes nima priimkov, je Islandija. Si pa pomagajo tako, da imenu dodajajo neke vrste priimek, ki ga sestavijo iz imena očeta. Olafur Jonsson je Olafur, sin Jona.

Rubriko pripravlja profesor zgodovine Tino Mamič, ki izdeluje tudi družinska drevesa po naročilu (www.tinomamic.eu).

Po starem pa se je curek reklo tudi močnemu rečnemu toku. V čebelarstvu pa se še danes uporablja izraz, da čebele letijo 'v curku', ko jih leti več v isti smeri. Nekoč se je ledeni sveči reklo ocurek.

Na Trnovski planoti, kjer je malo izvorov vode, se občasnim izvirom reče curki. Mogoče pa je prvi Curk dobil priimek, ker je živel v bližini takega izvira.

Prvič zapisano besedo CUREK najdemo leta 1346, ko je v Prekmurju omenjen kraj ali potok Vdvorcurka.

V Sloveniji živi 371 ljudi s priimkom Curk: na Goriškem 58 %, med temi pa največ v Dolgi Poljani in Budanjah. Na Goriškem je to 78. najbolj pogost priimek. Priimka Curek pa slovenski statistični urad ni zabeležil.

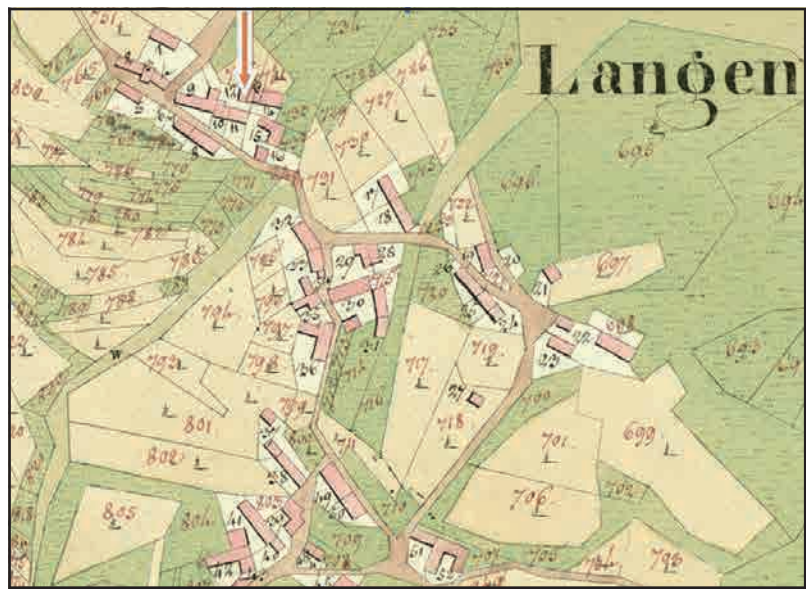
Povsem možno je, da imajo vsi Curki, ki danes živijo v državi, iste prednike in so si torej v sorodu. Mnogi primorski priimki so namreč zašli v najbolj oddaljene kote

Slovenije v času po prvi svetovni vojni. Takrat so v Jugoslavijo emigrirali tudi mnogi Vipavci.

Vipavski priimek Curk je precej verjetno nastal v Dolgi Poljani ali Budanjah okoli leta 1300. Mnogi Curki, ki živijo v Vipavski dolini, izhajajo iz družine, ki smo jo našli v arhivu župnijskega urada v Budanjah. Dragoceni budanjski arhiv hrani matične knjige krstov, porok in smrti vse od leta 1758 naprej, ko je v Budanjah nastala duhovnija. Posebej dragocena je najstarejša knji-

1941. Povsem pa se je ta 'red' porušil z rojstvom Terezije Curk januarja 1844. Ne bo težko uganiti, kdaj se je potem rodil naslednji, zadnji otrok: natančno dve leti kasneje ...

Med Curki najdemo tudi nekaj znanih imen. Poglejmo tri. Prapravnuk Jakoba Curka je bil Plečnikov sodelavec Matko Curk (1885 - 1953), rojen v Slejkotih v Šturjah. V Ljubljani je ustvaril cvetoče gradbeno podjetje, ki so mu ga po drugi svetovni vojni nacionalizirali. Po načrtih arhitekta Jožefa Plečnika je

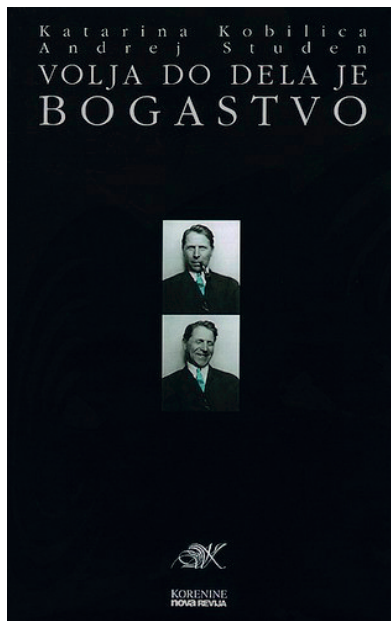
Krstno knjigo so v Budanjah začeli pisati leta 1758, pred tem so krste vpisovali v matične knjige v Vipavi.

ga, ki pa je zaradi starosti in občutljivosti ne more kar vsakdo listati.

V njej najdemo Jakoba Curka, ki se je rodil okoli leta 1735. Poročil se je z Barbaro Semič okoli leta 1760. Prvi zanesljiv datum pa je 2. januar 1764,

gradil ljubljanski NUK, cerkev sv. Mihaela na Barju, pokopališče Žale in ljubljansko tržnico.

Na Slapu pri Vipavi rojena Tončka Curk (1906 - 1996) je kot pisateljica in publicistka ustvarjala v Trstu.

Stavbenik Matko Curk iz Šturij je gradil znamenite Plečnikove mojstrovine: Nuk, Žale in cerkev na Barju. O njegovi življenjski zgodbi je pred leti izšla tudi zajetna knjiga.

Umetnostni zgodovinar Jože Curk (1924) se je rodil v Vipavi, otroštvo pa je preživel v Mariboru. Bil je ravnatelj ptujskega muzeja in mariborskega pokrajinskega arhiva. Napisal je več knjig s področja umetnostne zgodovine.

Tino Mamič

Prostovoljec iz Makedonije obiskal šturske učence

V petek, 14. marca 2014, je našo šolo obiskal Aleksandar Blaževski, ki kot EVS - prostovoljec (European voluntary service) deluje v okviru Mladinskega centra Hiše mladih v Ajdovščini.

Mlad in zanimiv gost je učence 5.b in 8.a razreda seznanil s svojo domovino Republiko Makedonijo. V prijetnem vzdušju je s pomočjo slikovnega gradiva v srbskem jeziku pričaral lepote te zanimive balkanske države, znane po naravnih lepotah, prijaznih ljudeh, številnih festivalih, odličnih športnikih itd. V predstavitvi je Aleksandar podal še

marsikatero zanimivost o tej 25.333 km² veliki državi s pestro zgodovino njenega več kot dvomilijonskega naroda.

Naučili smo se tudi nekaj izrazov v makedonskem jeziku in spoznali cirilico. Izvedeli smo še, da je najvišji vrh Makedonije (Golem Korab) s svojimi 2.764 metri natanko 100 metrov nižji od našega Triglava.

lv

Z VAMI ŽE 20 LET

ZAKLJUČNA DELA
DEAN VOLK s.p.

Plače 28d
5270 Ajdovščina
Tel. 041 773 849

POPOLNA PRENOVA KOPALNIC

- polaganje keramike, ogrevanje
- vodovodne instalacije
- elektro instalacije
- montaža kopalniške opreme

GLAJENJE IN BELJENJE STEN IN STROPOV

UGODNO

"NAJ POMLAD V VAŠ DOM PRINESE SVEŽINO"

MONTAŽA GIPS STEN IN STROPOV

- spuščeni stropovi
- predelne stene
- obloge zidov
- armstrong stropovi
- mansardni stropovi

Rokna-vrata Raspor

PRIMOZ RASPOR s.p. Vrhpolje 1e, 5271 Vipava

gsm 041 868 138

- NOTRANJA IN VHODNA VRATA
- PVC IN LESENA OKNA

Matjaž Šinigoj, executive chef v Pigalu in coach/trener udeležencev televizijsko kulinaričnega spektakla »Cooking star«, ki prvič poteka v Sloveniji

Kdo bo prvi/a slovenski/a 'Cooking star'?

Pridite k nam v Pigal in izvedeli boste ...

Dragi bralke in bralci Latnika, v Pigalu še kar kuhamo in ob tem neizmer-
no uživamo ... Vabljeni na dogodke v naši hiši v mesecu aprilu!

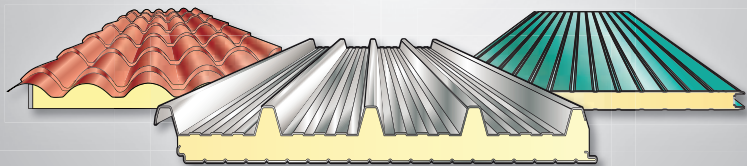
Marzia, domačin Kristjan-Kiko in Loredana, nosilci zvezde »Cooking star«! Za koga navijate bralci Latnika?

Luca Babucci in Marjana Remiaš, voditelja in komentatorja dogodkov »Cooking star« z Miss Universe Slovenije 2013 Saro Savnik, VIP gostjo enega od dogodkov v Pigalu

KARIMPEX

tel: 041-625-423
paneli@karimpex.si

PRODAJA:

- ▶ STENSKIH IN STREŠNIH IZOLACIJSKIH PANELOV (trapez, oblika strešnikov)
- ▶ POLIKARBONATNIH PLOŠČ (valovitih, trapeznih)
- ▶ PRITRDILNEGA MATERIALA

Možnost razreza na želeno dolžino, dostave in montaže.

Obiščite nas na Goriški c. 3 v Vipavi (bivše tankovske garaže).

www.izolaciskipaneli.si

GOLD CLUB VABI NA DOGODKE V MESECU APRILU

3.4.2014 ob 20. uri - restavracija

COOKING STAR z Matjažem Šinigojem; televizijsko kulinarični spektakel; večerja 20€/oseba z vključenim vinom; rezervacije 031 60 20 75

10.4.2014 ob 20. uri - restavracija

COOKING STAR z Matjažem Šinigojem - **VELIKI FINALE**; večerja 20€/oseba z vključenim vinom; rezervacije 031 60 20 75

1.-30.4.2014 - igralnica Castra

KOLO SREČE – nagradna igra za obiskovalce igralnice Castra

1.-30.4.2014 - pizzerija

Vsaka deseta pizza v Pigalu je brezplačna!
Zbirajte račune in podarili vam jo bomo!

1.-30.4.2014 pivnica

Mamice, očki, none in nonoti..... popijte 10 kavic pri nas in podarili vam bomo kapo »Gold club« za vaše otroke in vnučke!
Zbirajte račune in nagrade bodo vaše!

Nov videospot in single I Believe in ... v okviru promocije EP albuma Window

Elvis Jackson verjamejo v ...

Elvis Jackson so večni optimisti, usmerjeni v prihodnost z nasmehom na ustih. Tak je tudi aktualen single, videospot za novo pesem I Believe in ..., ki svojega mesta ni dobila na prihajajočem novem albumu, zato pa je dobila svojo priložnost in izpostavljeno mesto na EP albumu 'Window'.

»Pesem govori o človeku današnjega časa in o pomembni vrednoti, ljubezni. Saj v svetu, v katerem živi, po eni strani polnem neskončnih možnosti, najmodernejših tehnologij in nepotrebne kiča, po drugi strani pa praznem, brez pristnih človeških

vrednot, kot so ljubezen in odnos do sočloveka, tava brez prave identitete in upanja. Prišli pa smo tako daleč, da je pasje življenje brez davkov boljše, bolj svobodno in bolj dostojanstveno od življenja večine ljudi in je ljubezen edino ter največ, kar jim je preostalo in jim/nam daje vero

v boljši jutri.« so o pomenu pesmi spregovorili Elvsi.

'I believe in ...' se glasbeno poigrava z idejo lahkega in pozitivnega reggae in pop ska zvoka, zapakirana na način, da bo vsem segla globoko v srca in nas razvedrila, navzela s pozitivno in brezskrbno energijo. Glavno vlogo v video uprizoritvi skladbe je odigrala prijazna bostonska terierka Sai lastnice Ines. Da je vse potekalo, kot mora, pa je ob iskrivih idejah kitarista Bertota, obenem je sodeloval tudi pri montaži, poskrbela režiserka, scenaristka in montažerka Tina Istenič. Tokrat se je izkazala v preprostem in simpatičnem videospotu, kjer boste vašo okolico in člane skupine spoznali z drugačnega zornega kota! I Believe in... je ponovno pesem z nalezljivim refrenom in lahko bi jo dali ob bok največjim hitom skupine, kot so Morning, This Time, Window ...

Posebna zahvala gre tudi, lastnici glavne protagonistke spota, kužke Sai.

Izid albuma bodo pospremili s številnimi koncerti, med bližnjimi omenimo Kanal (29. marca), 2. in 3. aprila na Orto festu v Ljubljani, 18. aprila pa v novogoriški Mostovni.

RVMP, foto Aleksander Remec

Kamplc Racing team pred novo sezono

DK Kamplc deluje že od leta 2004 a se je v začetku posvečal predvsem deskanju na snegu, v zadnjih letih pa vedno bolj gorskemu kolesarjenju - predvsem v najnovejši disciplini - Enduro. Društvo je pred štirimi leti tudi organiziralo prvo enduro tekmo v Sloveniji, ki še danes velja za klasiko v slovenskem pokalu in bo letos na sporedu 7. in 8. junija na Javorniku.

S tekmovalno ekipo je Kamplc nastopil že v lanski sezoni s šestimi tekmovalci - **Sebastjan Stres** je tudi osvojil skupno 3. mesto v pokalu Sloenduro v kategoriji Master1, **Tomi Zavadlal** pa je postal državni prvak v spustu v kategoriji U15. Letos pa so fantje že precej bolj številčni in bodo v enduru nastopili v vseh kategorijah, nekaj pa jih bo nastopalo tudi v spustu, olimpijskem krosu in celo cestnem kolesarjenju. Ekipa je sestavljena iz Ajdovcev in tekmovalcev iz okoliških krajev; Jakob Premrn (enduro), Sebastjan Stres (enduro),

Marko Prosen (enduro, XC), Blaž Černigoj (enduro), Domen Nagode (enduro), Janez Praček (enduro), Urban Fabčič (enduro), Jakob Koruza (enduro), Martin Brus

(enduro), Jona Furlan (enduro), Jan Ferjančič (DH), Erik Pleško (DH), Tomi Zavadlal (DH) in Aleš Merkelj (cestno, XC).

Fantje se že vneto pripravljajo na novo sezono in komaj čakajo na prvo tekmo Sloenduro serije, ki bo že 12. aprila v Trstu.

Nejc Bole, vodja ekipe

KK Vipava – dve zmagi za zaključek uspešne sezone

V soboto, 8. marca 2014, se je s turnirjem v Grosupljem končala sezona za najmlajše pionirke (letnik 2003 in mlajše).

Po visokih zmagah nad Pivko, Koprom in Cerknico v prvem delu tekmovanja so se najmlajše vipavske košarkarice v drugem delu pomerile z vrstnicami iz ŽKK Grosuplje in ŽKK Triglav iz Kranja. Na prvih dveh turnirjih so dosegle domačo zmago proti Triglavu, medtem ko so bile Grosupeljčanke dvakrat boljše, Triglavanke pa

so bile boljše na turnirju v Kranju. Na zadnjem turnirju v Grosupljem pa so Vipavke pokazale najboljšo igro in predvsem samozavest ter odločenost, da tekmovanje zaključijo na najboljši možni način. Z visoko razliko 15 točk so premagale ekipo Triglava, ekipo Grosuplja pa prizadejale sploh prvi poraz v letošnji sezoni. Če bi se v tej kategoriji igralo

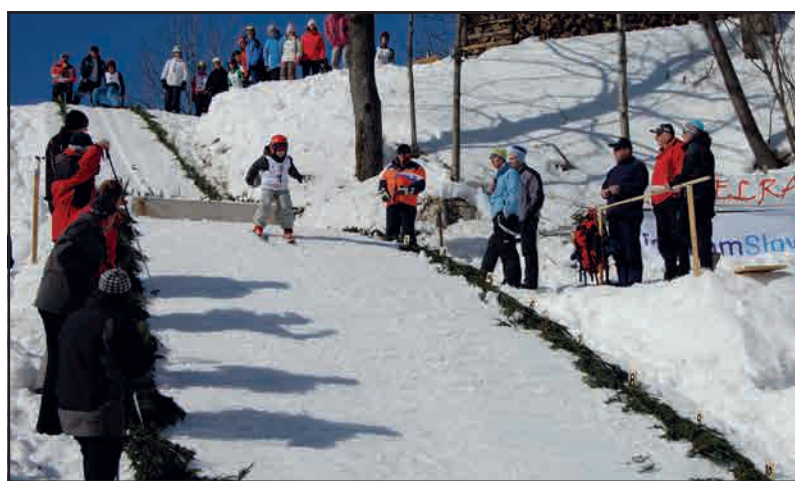
za naslov državnega prvaka, bi se ekipa KK Vipava uvrstila na finalni turnir najboljših četverice. Po končanem tekmovanju so igralke prejele diplome za sodelovanje v državnem prvenstvu najmlajših pionirk (U10). Dekleta so dokazala, da so v svoji kategoriji v samem slovenskem vrhu in bodo v prihajajočih sezonah nevarne nasprotnice za vse ekipe. Ker je ekipa zelo perspektivna in so v klubu vse kategorije številčne, bo KK Vipava v sezoni 2014/2015 v tekmovanju mlajših pionirk nastopal kar z dvema ekipama. Ekipa A (letnik 2002) se bo po vsej verjetnosti uvrstila v vrh lestvice državnega prvenstva, igralke ekipe B (letnik 2003 in 2004) pa bodo na tekmah proti starejšim igralkam nabirale prepotrebne izkušnje in na ta način napredovale v svoji igri.

Na fotografiji; stojijo Maša Marc, Maruša Kramli Marmolja, Maja Likar, Ajda Božič, Laura Marc, Ivan Ivanov (trener); klečijo Lara Likar, Natalija Petrič, Mia Tomažič, Rebečka Furlan, Neža Stopar; ležita Žana Žorž, Jana Likar Ivanov.

Ivan Ivanov

Teo Krivec državni prvak v skokih

Planica ni gostila le zaključka svetovnega pokala, pač pa še pred tem tudi državno prvenstvo v smučarskih skokih za osnovne šole. Tekmovanja se je udeležilo kar 180 učencev od prvega do četrtega razreda. Osnovno šolo Otlica je zastopala četverica učencev, sicer članov Smučarskega kluba POK (Predmeja, Otlica, Kovk).

Teo Krivec je 2. marca lani s številko 1 odprl 'domačo' skakalnico

Čepprav snega na Gori ni bilo prav veliko, jih je trener **Mitja Velikonja** dobro pripravil, tudi s 'suhimi' treningi v telovadnici otiške šole. Tako je **Ela Krapež** zasedla 11. mesto med 22 tekmovalkami prvih in drugih razredov, prav tako enajsti je bil **Jaka Leban** med prvošolci, **Marko**

Polanc pa je zasedel 28. mesto med drugošolci. Državno konkurenco pa je ugnal prvošolec **Teo Krivec** z Otlice. Teo je neustrašnost in talent pokazal že lani na skokih ob odprtju skakalnice, ki jo je za hišo zgradil 'nono' **Zlatko** (na fotografijah).

Kot se za zmagovalce spodobi, je tudi Teo (in z njim cela gorjanska

ekspedicija) še istega dne doživel sprejem v okrepčevalnici Angora na Otlici, celo torta se je znašla pred mladimi skakalci.

So se pa vsi kaj hitro spet vrnili v Planico, tokrat na tekmo svetovnega pokala - Teo je namreč ob osvojeni medalji in nagradni čeladi svoji šoli 'priskakal' kar 50 prostih vstopnic s prevozom vred.

rl

ENklub

English Language Workshop

Every Thursday at 7pm with Jon Hatfull
7€ a session or 20€ per month (5€/15€ concessions)

Practice and improve your English with a native speaker in a relaxed, friendly and non-academic environment.

First session Thursday 6 February - please email Jon Hatfull at: jon@jonhatfull.co.uk to reserve a place, ask questions and make suggestions.

BLAGOSLOV KONJ V ŽAPUŽAH

26-27. april 2014

Mlajše deklice ŽRK Mlinotest nadaljujejo svoj zmagoviti niz

Ženski rokometni klub Mlinotest je v začetku marca zelo uspešno organiziral dva turnirja, na katerih so mlajše deklice, letnikov 2002 in mlajše, zopet dosegle lepe uspehe.

Organizator je za mlajše deklice pripravil dva turnirja. Prvi, na katerem se je med seboj pomerilo 7 ekip deklic letnikov 2002, je potekal 2. marca 2014 v Dvorani Edmunda Čibeja v Lokavcu.

Zmagovalke so postale članice RK Slovenj Gradec, drugo mesto je zasedla ekipa RK Olimpija, tretji pa

Zmagovalke so postale domačinke, mesto za njimi se je uvrstila ekipa iz Sežane, na tretje mesto pa deklice iz RK Olimpija.

Trener obeh ajdovskih ekip in tudi organizator obeh turnirjev, **Jurko Pergar**, je pohvalil uspehe svojih varovank in izrazil zadovoljstvo ob v celoti uspeli izpeljavi turnirjev. Poudaril pa je, da to

so bile domačinke iz ŽRK Mlinotest Ajdovščina. Poleg teh ekip so se na celodnevem turnirju predstavile še ekipe RK Nazarje, RK Sava, RK Piran in RK Vrtojba.

Teden dni pozneje, 9. marca, pa je gostitelj selekcij deklic letnikov 2003 in mlajših prevzela Dvorana Police v Ajdovščini. Turnir v mini rokometu je gostil 8 ekip: RK Piran, RK Komet, RK Olimpija, RK Slovenj Gradec, RK Sežana, RK Šempeter, RK Kranj in ŽRK Mlinotest.

Košarka – razmišljanje ob robu igrišča: Trenerji

V nedeljo smo izkoristili ponujeno priložnost in si v dvorani Stožice ogledali tekmo ABA lige med ekipama Union Olimpija in Krke.

Mladi košarkarji ter njihovi starši smo napolnili dve vrsti sedežev tik za klopjo Krke (tata Bolčina, hvala za karte!) in imeli možnost spremljati tudi tiste dele tekme, ki so na TV po navadi 'skrite' z reklamami – minute odmora. Košarkarji so svoje pokazali na igrišču, vsekakor pa je svoj del tekme odigral tudi trener aktualnih državnih prvakov. Naši fantje so njegovo besedno komunikacijo s sodniki, svojimi igralci ter ne nazadnje s samim seboj, spremljali z nasmeški na obrazih in prepričana sem, da so se ob poplavi sočnih kletvic srbskega izvora naučili kakšne nove. Igralci so očitno bistvo 'sfiltrirali' in upoštevali navodila, meni pa se je (kot po navadi) začelo v glavi postavljati cel kup vprašanj ...

In na poti domov sem razmišljala ... Trenerji. Kakšna je naloga trenerja? Kakšen je odnos trenerja do igralcev? Kdo pa sploh so trenerji? V prvi vrsti ljudje, ki imajo radi košarko. In imajo ustrezno strokovno znanje. Za delo v mlajših kategorijah pa predvsem ljudje, ki imajo smisel in dar za delo z mladimi. Pedagogi. In v Častno trenersko (ki je prav tako del Častne

košarkarske kot naša starševska) so lepo napisali: »Zavedamo se, da so dejanja prepričljivejša od besed in da nas otroci ne vidijo in spremljajo le kot košarkarske trenerje. O nas razmišljajo in nas zagotovo dojema tudi skozi primerne osebnostne lastnosti. Za njih predstavljamo svet vrednot, svet spoštovanja in zaupanja, iskrenosti, discipline in pripravljenosti za trdo delo.« Pa je res tako? So to ljudje, ki znajo otrokom predstaviti šport in jih navdušiti? Jih na treningih znati motivirati in pritegniti k igri? S pravim pristopom naučiti, da igra z leti postaja trdo delo? Spodbujati in v pravem trenutku pohvaliti za dobro opravljeno delo? Grajati za napake na način, da se otrok ne počuti manjvrednega ali nesposobnega? Biti avtoriteta in prijatelj v eni osebi? Očitno so takšni, sicer mularija ne bi trumoma drla v telovadnice in na igrišča ter se s tako vnemo podila za žogo.

Smo pa starši na nekaterih tekmah videli in slišali že marsikaj. Trenerje, ki nergajo in so vedno nezadovoljni. Trenerje, ki stalno kričijo. Trenerje, ki zmerjajo svoje igralce. Trenerje, ki apatično spremljajo svoje varovance. Glasne in malo manj

glasne trenerje. Trenerje z bogatim besednim zakladom. Trenerje, ki celotno tekmo spodbujajo svoje igralce. Trenerje, ki niti sekunde ne sedijo na klopi, ampak so v kontaktu z igralci na igrišču. Trenerje, ki kljub porazu za več deset točk pohvalijo svojo ekipo za napredek v igri. Trenerje, ki znajo motivirati svojo peterko, da na videz že izgubljeno tekmo pripeljejo do zmage.

V stroko se ne vtikam, ker je moje znanje košarke omejeno na 'je koš, ni koša'. Presneto pa obvladam faze razpoloženja svojega otroka – je zadovoljen ali ni. Ima željo igrati košarko ali ne. So treningi takšni, kot pričakuje in želi, ali ne. In vse skupaj je v veliki meri odvisno tudi in predvsem od trenerja. Ko pride otrok domov utrujen in vidi samo še posteljo in mi na vprašanje »kako je bilo na treningu« odgovori »super«, hkrati pa se v očeh prižge iskrica zadovoljstva, je cilj dosežen. Motivacija in želja po uspehu ostajata. Košarka je še vedno številka ena.

Trenerje sicer občudujem. Strašno rada bi bila v tej vlogi, pa čeprav le za en dan. A ne zato, da bi izsanjala svoje športne ambicije, ampak iz preprostega razloga – ker trenerju uspeva to, kar meni že nekaj časa ne. Ker je na treningu to nekaj normalnega, doma pa misija nemogoče. Ker je vse skupaj že na meji znanstvene fantastike. Opravljanje vsakodnevnih dolžnosti namreč. Saj je, ko ima trener besedo, mulc tiho, poslušaj (in začuda tudi sliši) ter opravi nalogo brez ugovarjanja. In če bi mojega pubertetnika vprašali, zakaj je doma drugače, bi bil odgovor jedrnat: »Ti pač nisi trener – samo dereš se, o motivaciji pa itak nimaš pojma.« Na kratko – sem samo mama, ki teži.

Saša Breclj

DNEVI ODPRTIH VRAT OD 29. MARCA DO 4. APRILA 2014.

PIPELJITE VAŠ RENAULT V NAJBЛИŽJO DELAVNICO RENAULT. ZANJ BOMO POSKRBELE KOT ZA SVETOVNEGA PRVAKA V FORMULI 1.

TO JE ODLIČNOST. TO JE RENAULT.

BREZPLAČEN PREGLED 33 KONTROLNIH TOČK

DO 35 % POPUSTA NA VZDRŽEVANJE VAŠEGA RENAULTA

ŠE VEČ NAGRAD V SPLETNEM KOTIČKU **MOJ RENAULT**

ZADENITE NOVI RENAULT MEGANE GENERATION

KDO ZNA BOLJE KOT RENAULT VZDRŽEVATI VAŠ RENAULT

*Včlanite se v spletni Klub **MOJ RENAULT** in sodelujte v žrebanju za 9 kompletov po 4 pnevmatike znamke Continental.

Več informacij in pogojev registracije najde na www.moj.renault.si

Renault partnerja **elf**

DRIVE THE CHANGE

PORABA PRI MEŠANEM CIKLU 3,5 – 5,5 l/100km. EMISIJE CO₂ 90 – 127 g/km.

Trgo ABC

PE KOPER 05/662 61 08
PE NOVA GORICA 05/335 44 33
PE AJDOVŠČINA 05/364 33 06

PE POSTOJNA 05/721 28 22
PE TOLMIN 05/388 47 10

Krajevni praznik v Vrtovinu obeležen s pohodom na Kucelj

Upanje, le upanje.

Brez upanja življenja ni,

to pa naj si želimo mi,

da bi srečni bili vsi.

(kitica pesmi Vrtovin - Stano Gerželj, Vrtovin)

Po tej uvodni pesmi sokrajana Stanota Gerželja smo se vsi prisotni spomnili na 8. marec, ki ni zgolj mednarodni dan žena, temveč tudi praznik Krajevne skupnosti Vrtovin - v spomin na množično internacijo vrtovinskih žena in deklet marca 1943, ki ga vas praznuje že od leta 1954.

Marca meseca 1943 so namreč italijanski fašisti, kot odgovor na množično odhajanje vrtovinskih fantov v partizane, zaprli, mučili in internirali večino vrtovinskih deklet in žena. Velik je bil davek, ki ga je plačal Vrtovin v času II. svetovne vojne. Kar 99 vaščanov je bilo v partizanih, 23 od tega v prekomorskih brigadah. Življenje za svobodo je dalo kar 28 vaščanov. Od tega je v borbah padlo 17 partizanov, 10 je bilo žrtev vojnega nasilja, ena Vrtovinka je umrla v taborišču ...

Večen spomin nanje je spomenik ob vhodu v vas, ki ga predstavlja 28 kamnitih vratnih podbojev. V

večen spomin in in simbolni znak, da bodo za vedno ostali med nami!

Dolžni smo jim to! Njim, ki so umrli zato, ker so bili Slovenci in Slovenke. Danes še toliko bolj kot kdajkoli po drugi svetovni vojni. V časih, tujci spet segajo po naši zemlji in ko nas skuša z naše domače zemlje pregnati celo naša domača državna oblast. Res da bolj prefinjeno in za enkrat še ne tudi z orožjem. Njihove metode pa niso zato nič bolj protislovenske in proti človeške. Davki, cene, brezposelnost, padanje kupne moči niso nič manj nevaren sovražnik vsem kot sovražna strojnica ali puška. A če o naši predniki

znali ubraniti Vrtovin, znali ubraniti Slovenijo, smo jo dolžni in jo bomo znali tudi mi.

Večna slava vsem njim, katerih se spominjamo s hvaležnostjo v teh dneh. Slava vsem tistim, ki so odšli od nas. A kot piše **Stano Čermelj** v svoji pesmi Vrtovinu, življenje teče dalje. Rojeva se nov rod in v njihovo naročje polagamo naše upe.

Predsednik KS Vrtovin **Vilko Brus** je vsem ženam čestital in podaril spomladanski šopek ob njihovem prazniku, vse pa povabil na pravo domačo vrtovinsko joto, ki jo je skuhal **Mojca Cingerle - Šestakova** in domačo vrtovinsko kapljico. **Jože Breclj** s svojo ekipo je bil glavni organizator tega dogodka, za kar mu gre vsa pohvala.

V počastitev krajevnega praznika, pa je pohod na Kucelj iz Vrtovina že postal sestavni del praznovanja. Glede na svojo telesno pripravljenost so številni pohodniki izbirali med položno in strmo potjo. Bilo je čudovito doživetje ob lepem sončnem pomladnem dnevu, ki daje upanje in navdih, kako zelo veliko zmoremo v Vrtovinu - s skupnimi močmi.

Prihodnje leto spet. Nasvidenje!

Po govoru predsednika KS Vrtovin **Vilka Brusa** povzela **Nevenka G.**

Čuferjeva enajstkrat na Šmarno goro v dvanajstih urah

Ultramaratonec David Kadunc s svojo ženo Andrejo in nekaj zanesenjaki je 15. marca 2014 organiziral 12 ur Rekorda Šmarne gore - petič zapovrstjo.

Ob dveh zjutraj se je na startu pod 'famoznimi štengami', ki vodijo čez zahteven teren, poln korenin, po najkrajši, a zato tudi naj bolj strmi poti na vrh

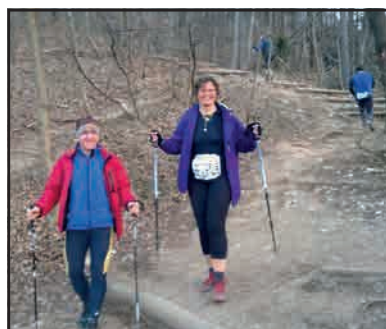
Šmarne gore, zbrala kar okoli stotinja najbolj zagnanih. Cilj vsakega posameznika je bil v dvanajstih urah, torej do dveh popoldan, čim večkrat osvojiti vrh Šmarne gore.

Prvi vzpon so udeleženci opravili skupaj in reka naglavnih luči je proti Šmarni gori delovala prav čarobno. Po prvem vpisu časa prihoda na vrh pa se v boj spusti vsak sam, po svojih zmoglostih.

Med tekmovalci sta bila tudi **Valentina** in **Damijan Čufer** iz Vipave. Prvič na tako ekstremni preizkušnji sta ob odlični organizaciji, z ogromno pozitivne energije med samimi tekmovalci, vrhove dosegala

malodane z lahkoto.

Valentina se je med 38 udeleženci z 11-imi vzponi uvrstila na osmo mesto, Damijan pa med 75 udeleženci, prav tako z 11-imi vzponi, na 34. mesto. **rl**

Zbiralna akcija za dan za spremembe

Hiša Sadeži družbe iz Vipave se pripravlja na dan za spremembe. Do 4. aprila poteka zbiranje uporabnih predmetov, potrebnih za dom in prosti čas, ki jih ne potrebujemo več, komu drugemu pa bi koristili. Zbrane predmete bodo izmenjevali

za prostovoljne prispevke, in sicer v soboto, 5. aprila od 9. do 13. ure v Vipavi. V tem času bo potekala pestra predstavitev programov Galske zveze Vipava, kajti izkupiček od prodaje bo v celoti namenjen za potrebe zveze.

slascicarna
ajdovscina
HIŠA SLAŠČIC

Izdelava sladoleda
po tradicionalnih
obratniških receptih.

Vedno svež.

Izdelava domačih
sladolednih lučk.

Izdelava tort iz svežega sladoleda
po naročilu.

Sladoledni catering - osvežilni dotik vaše zabave.

Sladoledni minjoni mmmmm

.... strastni dotik, ki osvaja.

Romarska peš pot v Compostelo - 'Camino del norte'

Pogosto člani društva DEŠK povabimo v svoje prostore v Žapuže popotnike, ki potujejo po širnem svetu in prinašajo domov zanimive zgodbe ter lepe posnetke. Tokrat smo gostili dva popotnika – romarja, ki sta prehodila Jakobovo pot v Compostelo - v fotografiji, filmu in besedi sta nam svojo izkušnjo predstavila zakonca Nadja in Rafael Premrl iz Vipave.

Romanje je potovanje v duhovnem poglobljanju vase po božjih poteh, pod okriljem znamenj in ne nazadnje z božjo pomočjo. Večino romanj poteka po svetu z različnimi prevoznimi sredstvi, predvsem zaradi velikih razdalj do romarskih središč ter tudi zaradi časovne omejenosti. **Compostela**, na severu Španije, je nekaj posebnega, saj na to božjo pot pride največ romarjev peš. Iz izročila izhaja, da so se v 9. stoletju na tistem področju

kot sv. Jakob na zvezdnem polju. Od takrat so prihajali romarji množično v ta kraj. V času največjega obiska – med leti 1350 in 1500 so zabeležili v Santiagu 24 milijonov romarjev. Pozneje, pod Francovo vladavino, se je obisk zmanjševal. Ob uvrstitvi Compostele leta 1985 v sklop Unescovih spomenikov kulturne dediščine so se romarji zopet začeli vračati.

Rafael Premrl je že leta 2011, skupaj še s štirimi romarji, prevozil s kolesom osrednjo pot od francoske

zavetnik Španije. Na poti sta ga na začetku spremljala **Marjan Rovtar** in **Danilo Šavli**. Na poti so se jim pridružili še trije španski romarji; Rodolfo in Fernando iz Bilbao ter Nachio iz Catersa. Skupaj so prehodili približno polovico poti, nakar se jim je pridružila še Nadja in jih spremljala do konca.

Pot po severni obali Španije – tik ob Atlantiku je najzahtevnejša smer. Zaradi manjšega števila popotnikov je ponudba prenočišč in ostalih storitev skromnejša kot na centralni poti. Po statističnih podatkih obišče Santiago po severni poti le 6 odstotkov vseh romarjev, ki izpolnijo pogoje za pridobitev pohodne listine romarja sv. Jakoba. Pogoj za to potrdilo je prehojenih 200 km ali prekolesarjenih 400 km poti, kar se dokazuje s predloženimi pečati iz poti. Kot zanimivost nam je Nadja povedala, da je srečala ameriško romarko, španskega rodu, ki je nosila s seboj dve žigosani listini. Na vprašanje, kaj pomeni druga listina, ji je prijazna Marina povedala, da je 5 mesecev noseča in druga listina pripada še nerojenemu njenemu otročičku, kar je dokazovala s posnetkom ultrazvočnega pregleda pri ginekologu.

Na pot je bilo potrebno stopiti zgodaj zjutraj, saj je vsakodnevna etapa cca 30 km zahtevala minimalno 8 ur hoda. Čeprav so se odločili za sredino poletja, ko je sonce najmočnejše in dan najdaljši, pa so pogoji za hojo kar ugodni. Mogočen ocean s svojo akumulacijo vode in sorazmerni nizkimi temperaturami ustvarja veliko vlage ter zmerno vročino. Tako so recimo klimatske razmere ugodne za rast

koruze, medtem ko za pšenico niso primerne.

Koliko stvari naložiti v nahrbtnik? Te vprašanja so si postavljali že ob pripravi na pot. Odgovore so dobili pri romarjih, ki so že prehodili večje razdalje. Teža naj ne bi presegala 10 odstotkov teže romarja. Oblačila morajo biti iz takih materialov, ki se hitro sušijo. Vedno je treba najprej poskrbeti za prenočišče, šele na to za prehrano in osebno higieno. Na vsaki postaji je zgodba drugačna, zato je potrebno hitro prilagajanje na dane razmere. Nadja, Rafael in Marjan, ki so bili že večkrat skupaj, si na poti vedno med seboj pomagajo. Pogosto se združijo s pohodniki, ki jih prvič in največkrat tudi zadnjič vidijo ter si delijo skupno usodo. Skupno kuhanje je največkrat prevzel v svoje roke Rafael. Za pijačo pa je rad poskrbel Marjan. Nadja pa ni šla iz svoje profesije, saj

imeli še dva dni časa do povratnega leta domov, so se z avtobusom odpeljali do Finisterre in se še s tega konca poslovil od Španije. Za spomin so posneli še nekaj skupnih

je zaposlena v reševalni zdravstveni službi in je imela z žulji, slabostmi, opeklinami kar nekaj dela.

Po tridesetih dneh hoje je bilo za njimi 825 km. Več tisoč je bilo tudi premaganih višinskih metrov. Cilj je bil dosežen. Jakobovo školjko, razpoznavni simbol romarjev, so na trgu slovesno pobožali. Zaključna maša v mogočni cerkvi z ogromno kadišnico je bila kot obliž na tako naporno pot. Zadovoljni, ker so

fotografij ob širnem morju.

Na koncu predstavitve je bilo mnogo vprašanj, na katere sta zakonca rada odgovorila. Ob slovesu sta nam še zaupala, da ju je ta romarska pot tako prevzela, da sta že kupila letalske karte za letošnjo – malo krajšo pot po portugalski smeri.

Aleš Breclj

ljudje oglasili pri takratnemu škofu ter mu povedali, da vidijo posebno svetlobo zvezd, ki obseva natanko določen predel mesta. Na njihovo prigovarjanje je škof dal preiskati navedeno zemljišče in raziskovalci so našli srebrn sarkofag. Ob natančnem pregledu se je izkazalo, da so bili v njem posmrtni ostanki apostola Jakoba. Tako pomembno odkritje so pozneje obeležili z mogočno baziliko, imenovano Santiago de Compostela, kar bi lahko prevedli

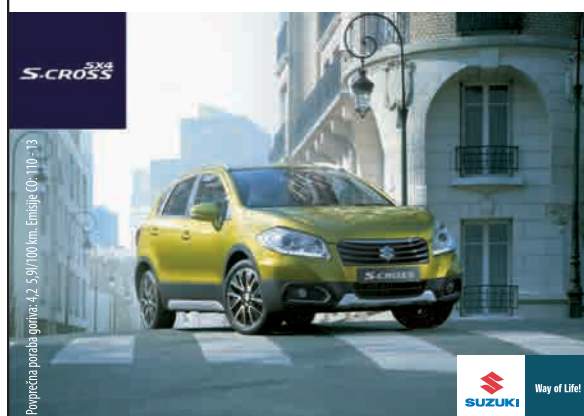
meje do Compostele in še naprej do Atlantika in nameril okrog 1000 km. Na željo žene Nadje za njen rojstni dan sta se podala na pot s kolesom naslednje leto. Ker je Rafael potoval že dvakrat po isti poti, si je zaželel še preizkušnje po severni poti – 'Camino del norte' in sicer peš z nahrbtnikom. Za pot si je izbral termin od 27. junija do 3. avgusta 2013. Želja je bila priti na cilj na god sv. Jakoba 25. julija, ko je tudi državni praznik, saj je sv. Jakob

avto vuga
Nova Gorica

Z VAMI ŽE 20 LET
Hvala za zaupanje!

S-CROSS ^{SX4} **že od 15.900 €**

BREZPLAČEN KOMPLET ZIMSKIH PNEVMATIK NA PLATIŠČIH
VELJA ZA S-CROSS

SUZUKI

Way of Life!

SWIFT
že za 9.199 €

Suzuki SWIFT: Povprečna poraba goriva od 4,2-5,6l/100km, Emisije CO2 od 109-129 g/km.

FINANCIRANJE: SWIFT 1.2 COMFORT 3V, CENA 9.199 €
POLOG 1.000 EUR, OBROK 128 EUR na 7 LET

AVTO VUGA d.o.o. | Prodaja vozil: **05/33 33 444** | Servis vozil: **05/33 33 440**

Dobrodošli vsi, ki pomoč potrebujete in hvala vsem, ki pomagata

Pogled na delo Karitas za nazaj in naprej

V soboto, 1. marca 2014, smo občni zbor začeli s sveto mašo v župnijski cerkvi sv. Štefana v Vipavi, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval upokojeni koprski škof in predsednik Slovenske karitas Metod Pirih. Potem se je 130 udeležencev preselilo v Škofijsko gimnazijo.

V statutarjem delu je ravnatelj **Matej Kobal** predstavil delo Karitas v koprski škofiji v letu 2013, sledil je pregled finančnega poslovanja, ki ga je pred tem že pregledal in potrdil nadzorni odbor ter glavne značilnosti vseh treh območnih in petih dekanjskih karitas, kakor tudi delo Zavoda karitas Samarijan. Poleg poročil za nazaj je bil sprejet tudi program dela za leto 2014. V popoldanskem delu je bilo predavanje p. Branka Cestnika na temo: Papeževi čevlji ali kam koraka Cerkev pod papežem Frančiškom.

Karitas vipavske dekanije je del Škofijske karitas Koper in je vpeta v vse predstavljene programe, zato naj bo v tem zapisu celota. Morda le podatek, da je na področju vipavske dekanije 391 družin in 121 posameznikov, ki prejema materialno pomoč.

V Koprski škofiji je Karitas organizirana v 166 župnijah, Župnijske karitas (ŽK) se združujejo v tri območne (OK) in pet dekanjskih Karitas (DK). Imamo 13 Centrov karitas, kjer sodelavci nudijo ljudem osnovne informacije in konkretno pomoč, ter štiri domove, kjer se izvajajo specifični programi.

Večina dela sloni na prostovoljcih: 1.158 stalnih in 1.256 občasnih prostovoljcev je v letu 2013 opravilo

96.860 ur prostovoljnega dela. Če bi te ure preračunali po normativih, ki jih določa Zakon o prostovoljstvu, bi dobili znesek 952.896 EUR.

Materialna pomoč družinam in posameznikom se je izvajala preko ŽK, MŽK, DK, OK, glavina pa v Centrih karitas, kjer so podatki naslednji:

- pomoč v hrani je prejelo 3.058 družin in 1.067 posameznikov,
- pripravljenih je bilo 22.532 paketov,
- oblačila, obutev, pohištvo in druge osebne predmete je prejelo 4.117 družin in posameznikov.

- skupna teža zbrane in razdeljene hrane znaša 407.242 kg/l, pri tem glavino predstavlja hrana iz intervencijskih zalog v korist najbolj ogroženih oseb v EU.

Vrednost hrane in higienskega materiala, preračunana na povprečne maloprodajne cene, znaša 521.270 EUR. Finančna pomoč pri plačilu računov družinam in posameznikom je na vseh nivojih znašala 95.540 EUR. Šolske potrebščine je prejelo 985 družin za 1.994 šolarjev. Delo z družinami, ki imajo otroke v posvojitvi na razdaljo (123 otrok), predstavlja skupaj 36.900 EUR letne pomoči. Finančna pomoč otrokom na vseh nivojih znaša 121.484 EUR.

Ob konkretni pomoči družinam in posameznikom je vedno

prisoten pogovor z načrtom pomoči in spremljanjem; poleg tega je bilo zabeleženih še 6.363 laičnih svetovanj.

Pomoč ostarelim, bolnim, osamljenim je najbolj prisotno v župnijskih Karitas: pred prazniki je bilo 7.769 obiskov po domovih in 7.197 obiskov v domovih za ostarele, številnim so sodelavci pisali voščila. Podprli smo srečanje KBBI ter Slepih in slabovidnih. Srečanj po župnijah se je udeležilo 3.328 starejših, romanj pa 607 starejših in invalidov.

Specifični programi Škofijske karitas: Počitniški programi so bili v Portorožu in Soči. Udeležilo se jih je 8 družin, 25 starejših in 54 otrok. V Domu karitas v Soči je bilo 1223 nočitev. Popoldan na Cesti je deloval na osmih lokacijah: udeležilo se ga je 158 otrok in 108 prostovoljcev. V okviru tega je potekala tudi Šola za starše in svetovanje. V Bertokih se je izvajal program Pomoč brezdomcem. Zabeležili so redne ali občasne obiske 86 različnih oseb, bilo je 2244 obiskov.

Programi Zavoda karitas Samarijan: Materinski dom v Solkanu in na Cesti je nudil zavetje 28 ženskam in 32 otrokom. Skupno število nočitev je bilo 8.640. Varna hiša je sprejela 8 žensk in 8 otrok. Vseh nočitev je bilo 1.680. Medgeneracijsko središče Samarijan je potekalo na 9 lokacijah in je vključevalo 409 oseb vseh generacij. Vrtnica, socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom se je izvajala v Bertokih in stanovanjski skupnosti Truške s 64 uporabniki. Skupno število nočitev je bilo 3.108.

Akcije in projekti: Umetniki za karitas, Posvojitev na razdaljo, Zupanje, Dar za stisko, Namenska pomoč, Pomagam pomagati, Pomagajmo preživeti, Da bo korak v šolo vesel, Manjša sveča za sočloveka sreča, Klic dobrote, Postne akcije (40 dni brez alkohola, Ne pozabimo - Streha nad glavo, Plamen upanja).

Viri financiranja: prostovoljno delo, darovi skupin in posameznikov, nabirke po župnijah, prispevki lokalnih skupnosti, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Fundacija invalidskih in humanitarnih organizacij, Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja (hrana EU) različne akcije na nacionalni in lokalni ravni.

Programi v 2014 bodo enaki kot v preteklosti, s tem, da bo potrebno več pozornosti posvetiti svetovanju in spremljanju ljudi v stiski in zbiranju sredstev za pomoč. Sledili bomo Strateškemu načrtu Slovenske karitas za obdobje 2014 - 2018, ki pravi: Karitas je ljubeča skrb Cerkev za ljudi v stiski. Glas revnih v družbi. V službi človekovega dostojanstva.

Jožica Ličen

Dobrodelno prodajna razstava Velikonočni pirh 2014

KUID Lična hiša in Škofijska Karitas Koper vabita na odprtje prodajne razstave pirhov v soboto, 5. aprila ob 19. uri, v galeriji Lična hiša na Prešernovi 7a v Ajdovščini.

Člani KUID Lična hiša so se ob 10. jubilejni razstavi pirhov odločili in povabili priznane umetnike, ki so v zadnjih desetih letih razstavljali v Lični hiši, da umetniško izdelane pirhe prispevajo v dobrodelne namene. Izkupiček od prodaje pirhov bo Karitas namenila pomoči družinam v stiski.

Z nakupom pirha ne bomo samo v svojo zbirko uvrstili unikatnega

umetniškega izdelka, pač pa bomo predvsem prispevali kamenček v mozaik potreb številnih družin. Na področju Koprške škofije, torej celotne Primorske, je več kot 3000 družin, ki prejema pomoč Karitas v hrani in tudi pri plačilu nujnih položnic. Med prejemniki pomoči prevladujejo družine, ki se soočajo z brezposelnostjo, nizkimi dohodki, nekatere tudi z boleznijo in drugimi težavami.

Zato vabljeni na odprtje razstave pirhov, v **soboto 5. aprila ob 19. uri, v galerijo Lična hiša v Ajdovščini.**

Razstava bo odprta do 26. aprila 2014 in v vsem tem času bomo lahko izkazali našo dobrodelnost.

Niko Ličen

Pobožnost križevega pota na Školu

V postnem času, običajno ob petkih in nedeljah, v spomin na Jezusovo pot s križem opravljamo po naših cerkvah pobožnost križevega pota.

Križev pot je ljudska pobožnost v spomin na Jezusovo pot s križem. Med križarskimi vojnami in pozneje so to obliko pobožnosti prenesli v Evropo; širili so jo zlasti frančiškani. V cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Ajdovščini imamo znameniti križev pot, ki ga je naslikal domačin - baročni slikar **Anton Cebej** okrog leta 1770. Leta 1993 ga je restavriral restavrator specialist **Miha Pirnat**. Ta križev pot spada med najstarejše in najodličnejše baročne križeve pote v Sloveniji.

Letos smo na drugo postno nedeljo, že tradicionalno, imeli Ajdovci to

pobožnost na Školu, na priljubljeni sprehajalni planoti nad Ajdovščino. Prekrasno vreme je k tej pobožnosti privabilo številne vernike. Z molitvijo ob štirinajstih postajah smo premišljevali o Jezusovem trpljenju, polagali predenj vse naše slabosti ter prosili, da bi slekli starega človeka in se prenovili v Kristusu in postali novi boljši ljudje. In prav s to mislijo smo se razšli v želji, da se v postu drugo leto na Školu ponovno z istim namenom zberemo.

Niko Ličen

Kmetija Kobal

Pridelava in predelava
češenj, breskev, marelic, zelenjave,
česnika, buč Hokaido
in špargljev.

Domači, dnevno **SVEŽI ŠPARGLJI**
v mesecu aprilu in maju po ugodnih cenah.

Obiščite nas!

Vrhpolje 40, 5271 Vipava; tel.: 05 36 65 474
gsm.: 041 998 588 in 031 515 650; e-mail: kmetija.kobal@gmail.com

Simpozij o Filipu Terčelju

V soboto, 22. marca 2014, je v Domu krajanov Ajdovščina potekal Simpozij o Filipu Terčelju, na katerem so številni predavatelji osvetlili njegovo življenjsko pot in razloge za beatifikacijo.

Prisotne so v dogodek uvedli pevci Moškega zbora Matija Vertovec iz Podnanosa pod vodstvom zborovodje **Petra Vidriha** s tremi Terčeljevimi pesmimi. Sledil je pozdrav domačega župnika **Marka Kosa**, ki si je zastavil vprašanje, koliko je za nas odprta Terčeljeva knjiga, na kateri simbolno drži roko na šturskem spomeniku; z željo, da bi tudi nam ta simpozij pomagal odpreti bogastvo dolgo let zaprtega Terčeljevega zaklada.

Za njim je zbrane nagovoril koprski škof ordinarij **dr. Jurij Bizjak**, izrazil svoje veselje, da bo lahko na enem mestu slišal, kako dobro so pripravljene dokumenti za Terčeljevo beatifikacijo (sedaj je na vrsti škofijski del postopka).

Novinar **Tino Mamić** je kot prvi predavatelj predstavil Terčeljev rodovnik, ki dokazuje, da je Terčelj sad verne Vipavske doline, med njegovimi predniki se pojavljajo mnogi znani domači vipavski priimki.

Mag. **Renato Podbersič** je na pri-

meru treh dokumentov prikazal osebo Filipa Terčelja v luči vatikanskih arhivov, kjer se je pokazalo, da je bil med ljudmi zelo priljubljen in užival velik ugled, italijanski državi pa je prav ta njegova ljudskost predstavljala problem.

Zgodovinar in nadškofijski arhivar dr. **France Dolinar** je opisal delovanje Filipa Terčelja v Ljubljani v letih 1934 – 1946, kjer se je nesebično razdal za dijake in bolnike, bil pod strogim policijskim nadzorom vseh vladajočih sistemov; italijanskega, nemškega in jugoslovanskega.

Teolog in profesor filozofije dr. **Janez Juhant** je predstavil Terčelja v luči razmer v krščanskem taboru v Ljubljani in poudaril njegovo pristno krščansko držo zavzemanja za malega

obrobne preziranega človeka, mimo vseh sistemskih ovir, ki sta jih postavljala tako družbeni sistem kot tudi hierarhija Cerkve, ko ni najbolj zvesto sledila Kristusovi poti.

V nadaljevanju simpozija je vicepostulator mag. **Bogdan Vidmar** podal svoje poročilo o raziskovanju okoliščin smrti Filipa Terčelja in

Franca Krašne na območju Davče in Sorice, ki jih je bilo zelo težko pridobiti, ker je od tedanjih dogodkov minilo že ogromno časa in so jim akterji zla vgradili osnovni namen, naj med ljudmi utonejo v pozabo. Pričevanja niso povsem skladna, vendar pa so bistveni zaključki enotni: mučeniška nasilna smrt obeh duhovnikov, čemur je sledil ustrahovani molk.

O tem je spregovorila tudi predavateljica **Marija Gasser**; predstavila je, kako so bile videti vasi pod Ratitovcem pred in po letu 1945 – prebivalstvo se je več kot razpolovilo in prej cvetoča naselja, polna življenja, dobesedno propadajo in umirajo. Zastavila si je vprašanje, kako je možno, da naša sodobna civilizacija ni sposobna pokopati toliko krivično umorjenih ljudi, ki niso le gole besede v suhoparnih seznamih, ampak za vsakim med njimi stoji konkretna edinstvena človeška oseba.

Kot zadnji predavatelj je nastopil postulator dr. **Primož Krečič**, ki je predstavil biografijo Filipa Terčelja in razloge za začetek postopka beatifikacije v luči krščanskih kreposti vere in ljubezni. Simpozij daje še dodatno gotovost, da gre za čisto osebo, ki je vredna časti oltarja.

Sledila so vprašanja prisotnih in zahvale vsem, ki so doslej osvetljevali pot: **Marjanu Breclju** za prvo knjižico o Terčelju in **Mariji Pegan** za njen prvi simpozij. Poslušalci iz Davče so zastavili vprašanje, če ne bi bilo umestno v postopek vključiti skupaj s Terčeljem umorjenega župnika Krašno; pretresljivo pa je bilo pričevanje, da se resnica o povojnih

pobojih še vedno pometa pod preprogo. Postavlja se vprašanje, kako dolg naj bo seznam svetniških kandidatov; ali se odločiti le za nekaj oseb, ker so časovne in kadrovske možnosti omejene. Terčeljevi domači so se zahvalili vsem predavateljem za odkrivanje spomina na zamolčanega Terčelja in nakazali nekaj poti, kje pri domačih bi se moglo najti še kakšne dokumente iz njegove osebne korespondence.

Simpozij je bil zaključen s sveto mašo v župnijski cerkvi v Šturjah, ki jo je ob somaševanju postulatorja dr. Primoža Krečiča, vicepostulatorja mag. Bogdana Vidmarja, predavatelja dr. Janeza Juhanta in domačih duhovnikov msgr. **Toneta Štrancarja** in Marka Kosa daroval koprski škof ordinarij dr. Jurij Bizjak. V nagovoru se je navezal na prebrano Božjo besedo o izgubljenem sinu, ki v resnici govori o usmiljenem očetu, in nakazal, kako je tudi Terčelj sledil taki drži usmiljenega očeta. Glede

Post v dijaškem domu Škofijske gimnazije

Post je za kristjane čas, ko se moramo zaustaviti, se zamisliti nad seboj in stopiti na novo pot. Tega se zavedamo tudi dijaki in vzgojitelji dijaškega doma Vipava. Pod vodstvom našega duhovnega vodje g. Marka Rijavca smo tudi letos poskrbeli za kar nekaj sprememb, ki naj bi nam pomagale, da bi si znali vzeti čas za sočloveka, mu pomagati, nameniti kakšno lepo besedo ... K temu nas spodbujajo vrvice, izobešene v skupnih prostorih, kjer za vsako molitev in dobro delo, ki ga za nekoga storimo, naredimo vozec.

Tudi naša kapela, srce dijaškega doma, se je spremenila; da bi se zavedali svoje majhnosti in nepomembnosti, sedimo na tleh. Ko se zbiramo k molitvi, prižgemo svečo, postavljeno v sredo kapele. Kakor se ta sveča použiva sama vase, tako se tudi naše življenje počasi použiva in se izteka. Če nekomu nekaj dobrega storiš, če mu nameniš kakšno lepo besedo, se tvoje življenje zasveti, postaneš luč. K temu nas spodbujajo koščki ogledala, ki ga

zalepimo na vrvi, izobešene po kapele. Več kot bo dobrih del, več bo prostor svetel. Niti postaje križevga pota niso ostale na svojem mestu, za zidovi kapele. Kristus je trpel za nas in še vedno trpi z nami in nas spremlja, zato smo slike ponesli po celem dijaškem domu. Naj se nas post tako dotakne, da bomo na velikonočno jutro zapeli alelujo kot novi, boljši ljudje.

Boštjan Dolinšek

DREVESNICA

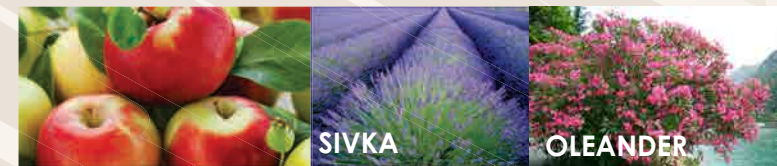
JANEZ

TRGOVINA ZELENI VRT

Vipava Gradiška 13

tel.: 05/368 52 36, gsm 041 719 333

Široka ponudba vseh vrst sadnih sadik, sadike kostanja marona, kakija, žizule, asimine, goji jagod, razičnih vrst jagodičevja,...

SIVKA

OLEANDER

sadike vrtnic v lončku 4,90 €
jabolka 0,89€/kg na zaboj
krompir 6,60€/10 kg

Balkonska rastline,
dišavnice, zemlja in
razna semena za vaš vrt.

urnik: pon-pet 8.30 - 12.00 in 12.30 - 16.30 sobota 8.30 - 12.00

Prevoz in blagoslovitev svetopavelskih zvonov

V nedeljo, 16. marca 2014, smo pospremili dva zvonova iz Vrtovina k cerkvi sv. Pavla na Školju, kjer jih je blagoslovil koprski škof dr. Jurij Bizjak.

Sprevod se je začel zgodaj popoldne pri mojstru **Ludviku Lozarju** v Vrtovinu, nakar smo v spremstvu konjenikov in domačih pritркоvalcev šli najprej do kapelice Matere Božje v zaselku Guštini, od tam pa še do nove preslice na Školju. S svetopavelske preslice se bosta po novem oglašala zvonova Apostol narodov in Angel Slovenije.

Prvi zvon je posvečen **Apostolu narodov** in nas povezuje s časi, ko so se naši predniki tu, na Školju ali Ortaoni, prvič srečali s krščanstvom. Širili so go rimski vojaki, prvi kristjani naše župnije. Slovenci smo se sčasoma nove vere tako oklenili, da se je ohranila do današnjih dni. Pomagala nam je sooblikovati človeško in narodno zavest ter nas povezovala z drugimi evropskimi narodi. V nas je krepila dostojanstvo človekove osebe in neodtujljivo pravico do osebne in občestvene svobode. Naj tudi v prihodnje poživlja našo narodno in versko skupnost ter nas spodbuja k polnemu božjemu življenju.

Drugi zvon je posvečen **Angelu Slovenije** in se bo s sv. Pavla oglašil prvič za vso Slovenijo, ker je prvi s tem imenom. Naj pomaga sv. Mihaelu, da srečno izpolni zaupano mu poslanstvo: voditi ljudi na ono stran. V zavest nam kliče večnost, ki se začenja v času, se pravi na tem svetu, tudi na Školju sv. Pavla in nas vodi k stanju, ko ne bo več ne juda ne Grka, ne sužnja ne svobodnjaka, ne moškega ne ženske, marveč bo vse v vseh Kristus (prim. Gal 3,28; Kol, 2,11). Takrat se bo začela stvarnost,

ki bi ji lahko rekli državljanstvo božjega kraljestva.

Zvon Apostola narodov so v odličnem žalskem Ferralitu ulili že 16. septembra 2012. Poje s tonom C, njegov premer je 747 mm, tehta pa 238 kg. Za svetopavelsko preslico ga je kupila domačinka, gospa **Ivana Copič**. Zato se z njo zahvaljujemo Gospodu Bogu, da jo je kljub številnim preizkušnjam (ali pa prav zaradi njih) ohranil do današnjega dne, ko lahko svoje življenje in trpljenje povezuje z zvonkim glasom Apostola narodov. Iz srca ji privoščimo, da je temu prvemu zvonu svetopavelske zvončnice tudi botra. Naj tudi po njeni zaslugi sv. Pavel še naprej opravlja svoje poslanstvo.

Zvon Angela Slovenije so v žalskem Ferralitu ulili 13. novembra 2013.

Poje s tonom Es, njegov premer je 622 mm, tehta pa 143 kg. Za cerkev na sv. Pavlu ga je kupil dobrotnik iz Italije, ki želi ostati neimenovan. Zato pa v duhu krščanske velikodušnosti svoj glas odstopa temu imenitnemu glasniku bratstva in sprave med narodi. Tistega bratstva in tiste sprave, ki se tudi po zaslugi krščanske vere poraja med različnimi jeziki in ljudstvi. Naj torej poje v čast kulturi, ki med ljudmi in narodi spodbuja zorenje od znotraj, iz srca. Boter Angela Slovenije je **Ludvik Feuče**, mož, ki si je zadnje leto potrpežljivo in nesebično prizadeval, da bi Apostol narodov in Angel Slovenije zapela tako, kakor se za takšna glasnika spodobi. Z Markom Česnom, kolavdatorjem koprške škofije, in s številnimi drugimi sodelavci in dobrotniki je naredil vse, da sta jezika obeh zvonov spregovorila in pojeta: po starem, na roke, in s pomočjo elektromagnetnega pogona na sončno energijo.

Ob koncu naj omenimo še najmanjši, **Dekanov zvonček**, da bo tudi pri svetopavelskih zvonovih obveljal pregovor, po katerem so vse dobre stvari tri. Zvonček **Aleksandra Lestana** nas bo – prav tako po zaslugi Ludvika Feučeta – vabil k opravičilo in dejanjem, ki vsakdanjost dopolnjujejo in neizmerno presegajo.

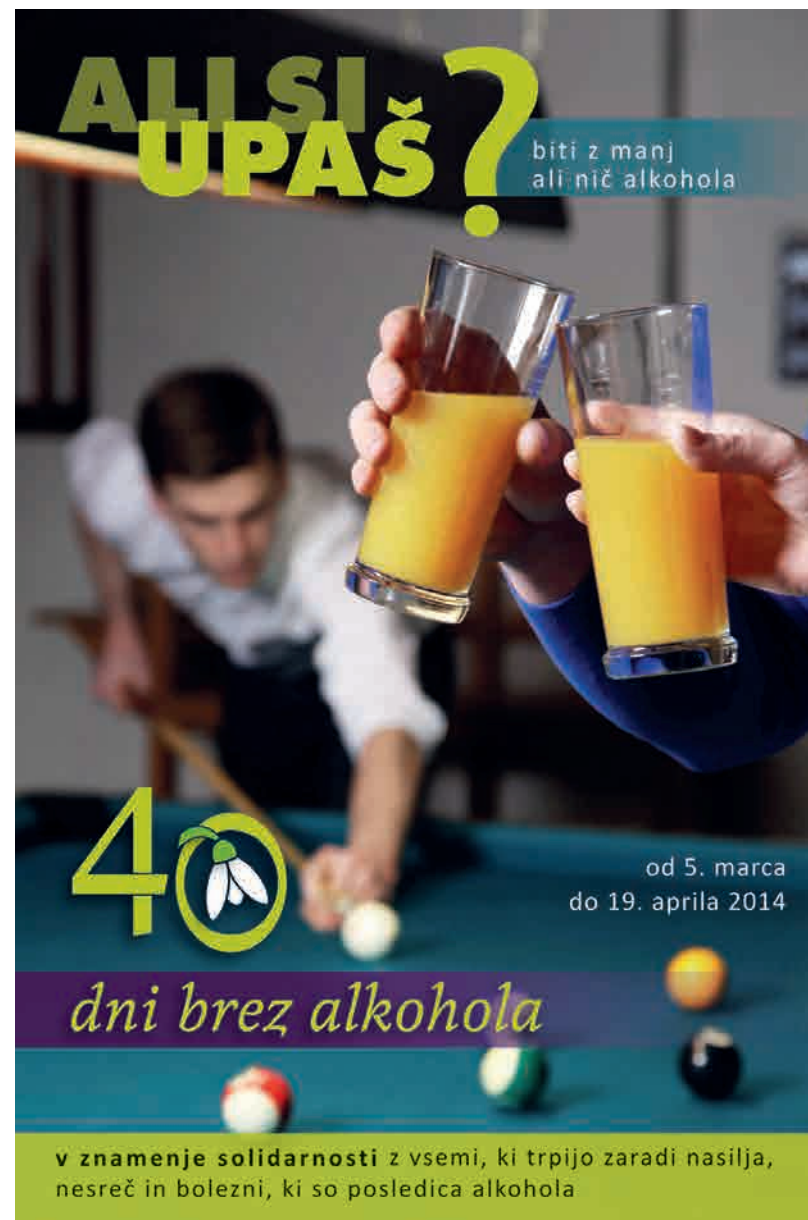
Naj nežno zvonovi zvonijo s sv. Pavla, naj pesem odpira srca, naj se ljubezen razširja tja do neba.

Nevenka G.

Postne akcije in vzpodbude

Karitas želi v postu spodbuditi k molitvi, odpovedi in dobrim delom. V teh dneh je med bralce Primorskih novic prišla zgibanka Ne pozabimo, s podnaslovom Streha nad glavo. Z zbranimi sredstvi bo nabavljen gradbeni material, s katerim bodo poleti v delovnem taboru mladi, predvsem dijaki Škofijske gimnazije iz Vipave in starejši mojstri, pomagali do strehe nad glavo socialno ogroženi družini v Bosni.

Iz lanske postne akcije se je za nabavo gradbenega materiala porabilo 9.000 EUR, delovni tabor je bil štirinajsti po vrsti. Skromno streho nad glavo je dobila štiričlanska družina v majhnem zaselku, 13 km od Banja Luke. V svoj dnevnik so zapisali: »Gospa Slađana je srečna opazovala, kako se njeno življenje iz dneva v dan obrača na bolje. Moti se, kdor meni, da je današnja mladina brezčutna. Moti se tudi tisti, ki meni, da mladi dandanes nismo pripravljeni poprijeti za (težja) fizična dela. Dijaki ŠGV smo potrdili, da nam je fizično delo v veliko zadoščenje ter da nam ni vseeno za nesrečo drugih. Po desetih dneh smo se poslovili z obljubo, da se drugo leto v enaki zasedbi, morda pa tudi še s kakšnim prostovoljcem več, ponovno vrnemo v Bosno.«

Poleg Strehe nad glavo Karitas nadaljuje in nadgrajuje dosedanje akcije:

40 dni brez alkohola, kjer z odpovedjo kažemo solidarnost do vseh, ki trpijo zaradi posledic pretiranega uživanja alkohola. S to akcijo želimo opozoriti na stiske posameznikov, družin in družbe, ki so posledica pretiranega uživanja alkohola. Podnaslov letošnje akcije je 'Ali si upaš?' V Koprski škofiji bo v ta namen 30. marca križev pot na Sveto goro.

Pomagajmo preživeti je akcija, s katero zbiramo sredstva za pomoč družinam in posameznikom doma.

Plamen upanja za otroke v stiski je namenjen predvsem veroučnim skupinam, da se na različne načine odpovedo nečemu ali dejavno sodelujejo (npr. zbiranje starega papirja, priprava dobrodelnega koncerta ...) za pomoč sovrstnikom doma ali v BIH.

Petkov postni dar je namenjen poglobitvi posta v skromnosti, solidarnosti in v božji bližini z Bogom in sočlovekom.

Nabirka velikega četrta je po nekaterih župnijah že tradicionalno namenjena družinam in posameznikom, ki jih je v domači župniji ali širše doletela stiska (brezposelnost, bolezen, smrt, nesreča). To je veliko znamenje za tiste, ki dajo, kot za tiste, ki prejmejo.

Karitas vabi, da bi v postnem času živeli preprosto, predvsem pa, da bi to, kar bi zaradi naše odpovedi prihranili, namenili ljudem, ki so v stiski. Za nekatere so postni dnevi odpoved hrani, za druge pijači, nekateri se odrečejo 'tehnik' ali raznim razvadam.

Papež Frančišek nam v postni poslanici naroča naj se soočimo z revščino svojih bratov in sester ter si dejansko prizadevamo, da bi jo olajšali ali.

Jožica Ličen

Naši večeri

Škofijska gimnazija Vipava ob začetku pomladi vabi na Naš večer z biologom

Tomažem Bercetom.

Srečanje z naslovom Razumeti naravo in živeti z njo – delo terenskega biologa bo v torek,

8. aprila 2014, ob 19.30,

v avditoriju ŠGV.

Lepo vabljeni.

Parapsihologinja Edvarda

Setveni horoskop

Oven

Kako se resno pogovarjati o razvoju kmetijstva v deželici, kjer je še celo v ljudstvu zakoreninjen rek, po katerem lahko debel krompir pridelajo samo neumni kmetje. Naši kmetje pa zagotovo niso neuki, če drugega ne, so traktorski velemostri. Toliko različnih mašin na hektar obdelovalne površine nima nobena druga nacija. Sama sem bolj zajetne postave, nisem pa kmetica, pač pa zaprisežena vrtičkarica - in bog ne daj, da se mi rek obrne - da kot debela (kmetijca) pridelam neumen krompir. Kaj poreče Bulc et co. v društvu tenstanega krompirja? Ne glede, posadite celo njivo, Slovenija bo za izhod iz krize rabila velik krompir, pa čeprav neumen. Kakorkoli, v ajdovski Kalii imajo na zalogi še dovolj semenskega krompirja.

Bik

Lani ali pa že predlani, joj kako hitro čas beži, sem v Neaplju obiskala kultno picerijo, ki jo cel svet pozna, saj so v njej izumili margerito. Kraljico Margherito so pred 125. leti počastili v barvah italijanske zastave, pri čemer je rdečo barvo imenitno zastopal paradižnik, belo malo manj obilno mocarela, zeleno pa, bolj simbolično, bazilika. Aja mimogrede, ne glede na sloves in lokacijo picerije v samem središču mesta, je cena pice nižja kot v Sloveniji - no seveda, pica ni tako obložena kot pri nas, kjer samo še noja nisem dobila na tistem testu. Pa kljub vsemu bi kakšni naši 'kronani' glavi težko pripravili pico v nacionalnih barvah. Tudi če pod vtisom Sočija zamenjamo zastavo. Kaj bi mi dali namesto bazilike? Verjetno spominčice? Tudi te morebiti dobite v Vrtnem centru Kalia v Ajdovščini.

Dvojčka

Sponzor vašega letošnjega vrtičkarskega početja bi lahko bil kar državni Telekom, seveda če boste v gredice posadili sorto s smešnim imenom - telefon. Če sem še tako pozorno opazovala to sorto, slušalke nisem nikjer prepoznala, morda samo kable. A kaj bi zdaj s tem - v dobi brezžične telefonije. Še večja zagonetka mi je sorta senator - ne predstavljam si gospoda senatorja z gumijastimi škornji in motiko v roki. Najbrž imajo v menzi italijanskega senata pogosto na jedilniku grah? Bolj si predstavljam malega provansalca, čeprav tam v Provansi

le niso vsi tako nizke rasti. Jasno mi pa je, da si van Gogh tam pod vročim soncem za žejo ni pripravljaj kakšnih grahovitih zvarikov, predno si je odrezal uho. V Kalii pa si lahko nabavite še sorti rondo in kalvedon.

Rak

Ne tajim, v študentski kuhinji sem redno posegla po jedi, ki ima zares lepo ime - matevž. Cimra, z Dolenjskega, ga še povohala ni, češ da ni niti približno takšen kot doma. No, vsaj takrat se mi je ime zdelo lepo, dokler mi Matevž, ki ni bil z Dolenjskega, ni strl srca. Potem mi je prirasla k srcu repa, menda ubita (bujta), krivec pa je bil Lajči. Ki ni ubil samo repe, tudi tiste metuljčke v dimljah. Ampak ne bi zdaj o tem. Je prišel še Mario, so imeli vinograde doma in seveda tudi tropine. In so repo, kar

ne. Njihova vloga je znana - oplodnja. Bučke se potem razvijejo iz ženskih cvetov. To vse poznamo iz biologije, tudi pri človeku ni veliko drugače. No ja, nekaj detajlov, ampak pustimo to. Štos je v tem, da je na rastlini veliko preveč moških cvetov (za njihov namen) in v bistvu rastlino izčrpavajo in preprečujejo, da bi razvile dovolj ženskih cvetov. Torej je treba moškim cvetovom zaviti vrat, dobesedno. Boste videle, kakšno zadovoljstvo boste ob tem občutile. Le da se morate naučiti ločiti cvetove, sicer pa vam to lepo razložijo prodajalke v ajdovski Kalii.

Tehtnica

Leljakov omiljen politik polpretekle zgodovine Janez od Zemlje je še znotraj rance Juge z zelenim planom skušal doseči 70 odstotno pokritost trga z domačo hrano. Pele so sekire, sledile so melioracije in komasacije, Vipavska dolina je spremenila podobo. Še generale so prepričali, in tako je vojska pod komando Gorjanca preorala nekaj parcel med tankovskimi garažami na Vetrnem polju in poligonom na Mlakah. In posadila čebulo. Tisto ostro, ki mlada tako 'paše' k pljeskavici. Nekaj let je trajalo, potem so 'pluge spet prekovali v sablje'. Si zamislite danes, kako bi slovenski brigadir prišel na obisk vipavske vojašnice in v postroju pozdravil vod vojakov s krampi, grabljami in kosami? In se kar ne morem upreti tisti zlajnani - čebula brez če je bula. In to gnojna.

Škorpion

Lakota trka na duri, pravijo. Pa vseeno se lačni Franc odpravi tudi na košarko. Iger in hruha, da so kričali že stari Rimljani. Kruh so Rimljani poznali, torej tudi žita, ne pa krompirja ali koruze. Če ne bi Kristof tako usodno zašel, bi bila lakota po Evropi še hujša. Moram pa priznati, da me je polenta, tista prava, trda gorjanska (ne instant) vedno praskala po grlu in nikakor nisem razumela, zakaj so jo mehiški domorodci povzdignili v status božanstva. No ja, praskanje po grlu je bilo obratnosorazmerno s količino ocvirkov ali ocvrte pršutke. Pa tudi s kislim mlekom še nekako gre.

Strelec

Ni vedno dobro biti preveč natančen, če le nisi Jakov ali Teja. Pa je igla zadela 12 mm debelo koščico in risinja (pardon - risa) je odšla v večna lovišča. Itak je bila hudo škrbasta in v divjini sploh ne bi mogla preživeti, ker ji solata ne gre v slast. Risi si z vitaminčki in rudninskimi snovmi postrežejo kar iz srninega želodčka, ko te živalce solatko že prežvečijo. Nerodno je le to, da si srne (jasno, da tudi srnjaki) pogosto postrežejo kar na mojem vrtu. Bom pa zato posejala še kakšno sorto več, takšno, ki gre poleti hitro v cvet. Te srne ne marajo, pa tudi v Kalii so se založili s tistimi sortami, ki se upirajo naši vročini in suši.

Kozorog

Ne spomnim se točno, kdo že je izumil segedin. Znano je le to, da je kuharski mojster v en obrok zložil značilni jedi dveh družbenih

razredov. Eni so imeli na jedilniku vsak dan meso, drugi so otepali samo zelje. Segedin bi potemtakem moral biti jed srednjega sloja. Ki pa v Sloveniji počasi izginja. Ne vem, če z njim tudi segedin, najbrž je le mesa manj in zelja več. Nič ne de, zelje je menda črevesna metla. Pometa po temačnih zavojih človekove kanalizacije, nazadnje pa vendarle ugleda luč na koncu predora. Ajdovskemu županu zelje ne gre preveč v slast, mu je tam ob Lokavščku preraslo, morda za seme?

Vodnar

Angleži imajo mistra Beana, po naše gospoda Fižolčka. Morali bi ga imeti Američani, saj naj bi ameriška civilizacija temeljila prav na fižolu. Tam sredi prerije so pionirji iz platnenih vrečk vsipali v lončke suh fižol in mu podkurili, če so bile tiste flinte premalo natančne za hitro

divjad. Še v ameriških vesternih so včasih junaki zaužili kakšno porcijo fižola, ko pač niso streljali rdečkarjev. Najbrž za dodatni reakcijski pogon. Toda če posadite preveč fižola, lahko škodujete paradnim konjem slovenske industrije. Farmacevti ne bodo križem rok gledali, kako jim odžirate kruh, saj fižol znižuje raven holesterola v krvi. Skuhan seveda, frišnega (trdega) so si včasih verniki nasuli v 'šulne', za pokoro, ko so romali na Sveto goro.

Ribi

Ko smo se približevali Evropi (kot da smo ladja ali kaj?), nam je ta prijazna velika hiša številnih narodov ukazala, naj se znebimo cukrarne v Ormožu. Posledično tudi sladkorne pese. Recimo, da bi bilo to za Slovenijo koristno, če bi potem pojedli manj sladkorja, ki da je, po novih raziskavah, ravno tako škodljiv kot maščobe, ali pa še bolj. Pa smo res? Ja, in svizec zavije čokolado. Milko, in Mars in Ferrero rocher, Bacci, Merci ... Pa tudi sladkor kot tak smo veselo uvažali. Nam pa je ostala Cukrarna v Ljubljani, ki so jo v literarno zgodovino zapisale travme poetov slovenske moderne.

Nazorno o režnji sadnega drevja

Društvo Zdravljica z Lozic je v goste povabila agronoma Ivana Kodriča, ki je prikazal, kako se obrezuje sadno drevje.

Čeprav večina domačinov zna obrezati trte, pa s sadnim drevjem niso tako vešči, zato je bil prikaz strokovnjaka nadvse dobrodošel. To je potrdila tudi udeležba, saj se je tistega sobotnega (deževnega) popoldneva zbralo kar 40 ljudi, željnih novega znanja, in to tudi iz sosednjih vasi.

Koristnost prikaza režnje je bila toliko večja, ker je mojster Kodrič obrezoval drevje, ki že dolgo ni bilo obrezano, ali vsaj ne strokovno, pač takšno, kot ga je večina ob hišah po dolini izven strnjenih nasadov. To liko bolj je bil prikaz zanimiv, saj je imel Kodrič na voljo praktično vse sadne vrste, ki v vasi uspevajo - od breskev, česenj, marelic, jabolk,

hrušk, različnih sliv, fig, do kakijev, aktinidij in celo oljk.

Čeprav je Kodrič, ki je prav tistega dne postal upokojenec, uporabljal pristen domač in vsem razumljiv jezik, pa so si bili udeleženci edini, da o režnji sadnega drevja vedo bolj malo - za kotlasto obliko še še, morda tudi za vreteno, ampak potem so tu še razne palmete, različno se obrezujejo drevesa na različnih podlagah, pozne sorte od zgodnjih, pomembno pa je seveda še, na katerem lesu, enoletnem, dvoletnem, majskih kiticah itd, posamezna sorta rodi, kakšne so izrojene veje in kako se razpoznaajo cvetni nastavki ...

Bodo tropine še naprej zgolj rahljale zemljo?
Bi vipavski tropinovec lahko postal blagovna znamka?
Tako Italijani kot Istrani so povzdignili tropinovec v kultno pijačo

Hum – najmanjše mesto na svetu

Da je Vipavska dolina vinska dežela, vsi dobro vemo. Od nekdanje pridelave več rujne kapljice, kot so jo prebivalci doline zmogli popiti. Zato so vinarji iskali (in praviloma) tudi našli dodatna tržišča. In se trudijo še naprej, z različnimi prijemi in metodami. Pridelati odlična vina vinogradnikom in vinarjem že dolgo ni več težava, težje jih je prodati (in danes še posebej) od vina tudi (pre)živeti.

Morda se zato manj posvečajo 'stranskemu produktu' pri predelavi grozdja – žganju, v našem primeru tropinovcu. Tudi v tem primeru je odločilno tržišče, ki grozi, da bo kotle za kuhanje žganja s tradicijo vred pospravilo na smetišče zgodovine. Če je bil njega dni tropinovec pri vsaki hiši, bodisi kot 'medežija' ali zgolj poživilo, tudi v času prohibicije 'pod Italijo', je proti koncu prejšnjega stoletja počasi izgubljal 'tekmo' z uvoženimi pijačami in močnejšimi blagovnimi znamkami, pa tudi ceneniimi zvarki sumljive kvalitete, ki

so na policah gostinskih lokalov nadomestili tropinovec. Danes ga takorekoč ni več v ponudbi, morda le še kot digestiv, ki ga ob koncu obeda 'časti' hiša. Značilen, za mnoge (pre) oster vonj in okus so v zadnjem času skušali ublažiti z različnimi dodatki aromatičnih zeli in sadežev. Tropinovec je tako postal predvsem osnova borovničevca, orehovca in raznih 'jagermajstrov'. Pa še pri tem so se mnogi zatekli k nakupu bolj nevtralnih sadjevev, praviloma izven Vipavske doline. Pri tem seveda govorimo o pripravi za domačo rabo, pa za noveletna obdarovanja ali za uporabo (in prodajo) manjših količin na priložnostnih sejmi, morda že v polju sive ekonomije. Samo temu gre zahvala, da se vendarle predela del (vipavskih) tropin, ki bi

sicer končala na poljih za rahljanje zemlje.

Nekakšno rehabilitacijo tropinovca so imeli v mislih organizatorji prireditve 'Šnopen in jota' v Velikih Žabljah, vendar so naleteli na visok zid administrativnih ovir. Za uradno prodajo žganih pijač je pač treba zadostiti številnim pogojem, pač v skladu z veljavno in dokaj rigorozno zakonodajo. Zagotovo se razlikuje od dveh sosednjih držav, ki tropinovec (in njegove izpeljanke) skrbno negujejo in cenijo. Po zgledu in izkušnje nam ni treba daleč, denimo na zahod, v tradicionalno italijansko prestolnico tropinovca, namreč Bassano del Grappa (grappa je tudi italijansko ime za tropinovec), kjer ima družina Poli poleg svetovno znane žganjarne tudi muzej tropinovca. Zanimiv pa zna biti obisk najmanjšega mesta na svetu, idiličnega Huma v Istri.

Najbrž so le redki obiskovalci Huma, ki biske ne bi dali vsaj na jezik, če že ne bi kupili spominske steklenice. Bisko so namreč Istrani povzdignili v kultno pijačo, Hum pa v prestolnico biske, čeprav jo sicer pridelujejo tudi drugod po Istri. Mestece je z bisko dobilo prepoznaven turistični produkt, pa čeprav ga turisti obiskujejo zaradi povsem drugih vzgibov (arhitekturnih posebnosti, glagoljaških zapisov, fresk, izvirnega izbiranja župana ...). Kot za vsako uspešno turistično promocijo je potrebna dobra zgodba – v zgodbo o biski so vpletli celo keltske običaje izpred 2.000 let.

Toda najprej – kaj sploh je biska?

Njena osnova je tropinovec (komovica po hrvaško), v katerega namočijo belo omelo in še tri ali štiri vrste zdravilnih zeli, ki uspevajo v okolici. Katere so te zeli in v kakšnem razmerju jih dodajo tropinovcu, vam seveda ne bodo izdali, saj naj bi šlo za strogo varovano skrivnost, ki daje pijači toliko bolj skrivnostni pridih. Najbrž bi jih dobri preizkuševalci po vonju in okusu z lahkoto 'identificirali', saj gre zagotovo za običajna istrska zelišča oziroma 'trave'. Kar bisko ločuje od drugih podobnih travaric, je

pač prepoznaven okus in vonj bele omele, po kateri je pijača tudi dobila ime – biska – iz popačenke latinskega imena za belo omelo (*Viscum album*).

Bela omela je pri nas najbolj znana drevesna zajedalka. Ne poganja iz zemlje, pač pa se naseli na vejah dreves, v katere požene korenine in mu tako kraje hrano. V bistvu je polzajedalka, saj od gostitelja črpa vodo in anorganske snovi, nato pa jih s pomočjo fotosinteze sama predela v organske substance. Najdemo jo tako na iglavcih, kot tudi na listavcih. Všeč so ji predvsem drevesa z mehkim lesom, toda tudi hrast in celo sadno drevje. Je zimzelena in zato je pozimi (na listavcih) že na daleč vidna. Steblo je okroglo, golo, členjeno in se dva do trikrat cepi v dve veji. Te so zelene, le spodaj rjavkaste, na koncu nosijo po dva nasprotna, zelena, usnjata, sušičasta ali ovalna, okrog 6 cm dolga celorožna lista z vzporednimi žilami. Rastlina je dvodomna, kar pomeni, da so na enem grmičku samo moški ali samo ženski cvetovi. Oboji so zelenkasti, drobni, skoraj neopazni, po 3 do 6 jih poganja brez pecljev tesno skupaj iz vejičnega razpotja. Cvete marca in aprila, cvetovi nekaterih vrst imajo nenavaden vonj po pomarančah, kar privablja muhe, da rastlino oprašče. Na ženskih grmičih cvetovi dozori (od septembra do decembra) v bele, prosojne, okrogle, 10 mm debele jagode. Vsebujejo gumijasto, lepljivo sluz, v sredini katere je seme. Plodovi so dobrodošla hrana ptic, ki sladko meso okoli semena pojedjo, lepljivo seme pa s kljunom zdrgnejo ob veji ali ga požro. Seme je trdo in neprebavljivo.

vo, zato se izloči z blatom in običajno ponovno prilepi na kakšno vejo, zato lahko že ena rastlina hitro okuži vso okolico. Pri nas so seme omele skuhalo in iz njega naredili lepilo, ki so ga nanašali na deščice – to so bile znamenite limanice za ptiče.

Živilska raba ni običajna. Svet Evrope razvršča tako veje kot plodove v skupino naravnih začimb N3, ki se smejo dodati živilu na tradicionalni način, čeprav ni na voljo dovolj izsledkov o možni strupenosti.

Po slovenski odredbi o razvrstitvi zdravilnih rastlin spada v kategorijo Z, ki omeji njeno notranjo rabo le na registrirana zdravila.

Omela je ena naših najzanimivejših zdravilnih rastlin. Njene učinkovine so glikozidi viscetovin, viscin, holin, acetilholin, histomin glukoz, kalijeve in kalcijeve soli. Nekoliko zmanjša krvni tlak, rahlo odvaža

seč, pomirja srce, širi žile v vnanjih predelih in pomirja. Po izročilu se rabi pri zvečanem krvnem tlaku in glavobolu, ki ga povzroča naval krvi v glavo, poapnenju žil, razbijanju srca, plesu sv. Vida in histeriji. Pri daljši rabi se lahko pojavijo alergične reakcije. Strupena narava sestavin alkaloidov, lektinov in viskotoksinov nas opozarja, da bela omela ni primerna za nepremišljeno samozdravljenje, med nosečnostjo in dojenjem pa je sploh prepovedana.

Napitek se pripravi iz žličke posušene omele in skodelice hladne vode, stoji naj 10 - 12 ur pri sobni temperaturi, preden se precedi. Na

zahodu so na voljo injekcije, pridobljene iz naravno fermentiranega rastlinskega soka. Delujejo protitumor, učinek pa je blag, le kot h kirurškim posegom in obsevanjem.

Tudi znani zdravilci

skozi zgodovino so poznali omelo. Hipokrat in Plinij, zdravnik antične dobe, sta z njo zdravila vrtoglavico, epilepsijo in tumorje. V srednjem veku jo je sv. Hildegarda priporočala kot zdravilo zoper protin in prsne bolezni. Svetovno znan zeliščar Kneipp pa jo je predpisoval pri motnjah krvnega obtoka in krvavenju.

V pozni jeseni ali v zimskih mesecih nabiramo mlade vejice z listi. Sušimo jih na topli peči ali v pečici. Dobro posušene shranimo v suhem prostoru. Uporabna je le omela, ki raste na listnatem drevju, manjšo zdravilno vrednost ima tista na iglavcih. Liste nabiramo spomladi, plodove pozno v jeseni. V davni ni so jo častili kot sveto rastlino in kot taka je igrala pomembno vlogo v magijskih in svetih obredih.

In zdaj k humski zgodbi.

Že starodavna poganska zimska praznovanja so vključevala vero-

vanja v demone, sile plodnosti in rodovitnosti, ljudje pa so verjeli v moč mladega zelenja in že decembra z njim okrasili svoje domove, da bi bilo naslednje leto uspešno. Božična drevesca in noveletne jelke,

okraševanje hiš z zimzelenom, bodiko, bršljanom in venčkom iz iglavcev so ostanki teh pradavnih kultov.

V ameriških filmih so neredki prizori, ko se zaljubljeni za novo leto poljubljajo pod vejico bele omele, saj to prinaša srečo. Navada se je ohranila še iz keltskih časov, ko je bela omela predstavljala dušo, ki živi naprej tudi potem, ko telo umre.

Le letni čas je bil pri Keltih povsem drugačen – svoje letne shode so imeli ob poletnem solsticiju, ko so na najdaljši dan v letu častili sonce in svetlobo in se priporočali za plodnost. Toda, pozor, zbirali so se v hrastovih gozdovih in, kot ugotavljajo zgodovinarji, je eden od pomembnih razlogov prav to, da hrasti gostijo – omelo, ki so ji pripisovali zdravilne, celo mistične lastnosti. Prav ob poletnem solsticiju pa so bili mladi lističi omele polni eliksirja, iz katerega so pripravljali napitek.

Znano je, da so se Kelti dlje časa

zadrževali tudi v Istri in na kasnejše naseljence prenesli svoja spoznanja o zdravilnosti omele. O tem pričajo tudi humski glagoljaški zapisi, seveda iz kasnejših časov. Toda z bisko, ki je rdeča nit tega zapisa, s tem še ne moremo povleči vzporednice. Kajti humska biska je žgana pijača, pridobljena z destilacijo, ki pa je ne Kelti ne mnogi drugi kasnejši naseljenci Istre niso poznali. Za Evropo velja, da so prvo (kontrolirano) alkoholno destilacijo izvedli okrog leta 1100 v Salerno pri Neaplju. Iz vina so izvlekli njegov 'duh' – spirit(us). Kdaj točno je biska nastala, se ne ve, zagotovo pa po tem datumu. Enega od receptov, ki se je očitno prenašal iz roda v rod, je zapisal humski

in podeli priznanja. Imajo zanimiv slogan: 'Domača rakija je naša medežija'. Pridelovalci se bolj ali manj držijo izvirnega recepta, seveda pa ji posamezniki dodajajo svoje posebnosti, ko iščejo svoj prostor pod soncem – kombinacija z medom se recimo imenuje medimela.

Hum leži sredi Istre na vzpetini, do katere vodi iz Roča vijugasta cesta. Ob njej so postavili številne kipe in jih poimenovali Aleja glagoljašev, v spomin na glagoljaše, ki so vse od 9. stoletja ohranjali to pisavo in s tem kulturno tradicijo in narodno zavest istrskega življa. Glagolico so v Humu uporabljali še na začetku 20. stoletja, odročni legi pa gre zahvala, da je mestece še danes etnološki bi-

župnik Josip Vidou, ki se je ukvarjal z zeliščarstvom in je bil znan daleč naokoli. Tudi zato je biska dobila domicil prav v Humu, čeprav jo pridelujejo tudi drugje po Istri. Enkrat letno se pridelovalci biske zberejo v Humu, komisija žganjice oceni

ser. Največja posebnost Huma je namreč njihov župan, v bistvu volitve prvega moža v mestu. Njegov mandat traja vsega leto dni, tako da so volitve vsako leto in tedaj je v mestecu prava gneča, ob prebivalcih okoliških zaselkov, ki spadajo pod

Hum, se zberejo tudi turisti in številne novinarske ekipe, ki pozorno spremljajo starodaven način izbira župana. Izbira ga enajst mestnih sodnikov, ki se posedejo okrog kamnite mize v mestni loži, odločajo pa se med dvema kandidatom, med katera položijo leseno palico – svoje glasove z ostrim nožem preprosto vrežejo v palico – dotedanji župan prešteje vreznine na obeh koncih palice in razglasi svojega naslednika. Ta priseže z izjavo, da bo deloval po starih navadah in 'užancah'. Njegove naloge so vzdrževanje reda, reševanje nesoglasji, skrb za čistočo in upravljanje s komunalno infrastrukturo. Da bi bil izbor župana še bolj svečan, dekleta v narodnih nošah in na lesenih pladnjih delijo sveže pečen kruh, sir in vino. Običaj izhaja iz 12. do 13. stoletja in se je ohranil samo v Humu.

V ta čas sodijo tudi humske freske, ki so edinstveno umetniško delo in bi jim kjerkoli težko našli

primerjavo, ne samo v Istri. Poslikal jih je sicer neznani avtor, za katerega pa je jasno, da je bil mojster svojega časa. Tedaj je Hum spadal pod oglejske patriarhe, zato je možno, da so ga poslali (in plačali) v Ogleju, kar potrjujejo tudi freske same, naslikane v duhu romantičnega zahoda, čeprav se ne morejo otresti močnega vpliva bizantinskega slikarstva.

Najmanjše mesto na svetu meri vsega 150 metrov po vzdolžni osi, širina ne preseže 30 metrov, uličice so ozke, tesne, hiše kamnite, videti je, da se je čas nekoč tu ustavil in mestece izpraznil – trenutno v Humu samem živi vsega dober ducat pre-

bivalcev (ni se obnesel niti samski davek, ki ga je uvedel eden od prejšnjih županov). Je pa vendarle čutiti tudi nov razvojni zagon, ki mu v jadra pihajo turisti. In seveda biska, ki je na voljo v Humski konobi.

Na počitnice
VSAK MESEC

TEHNIČNI
PREGLEDI
AVTOKRKA

Relax turizem
www.relax.si

Več na www.avtokrka.si

Splošni pogoji nagradne igre "Na počitnice" so na voljo na spletni strani www.avtokrka.si

Nova revija za mlade je doma v Ajdovščini

Replika

Slovenski medijski prostor je bogatejši za še eno revijo – Repliko, ki ima namen skozi prizmo sedanje generacije mladih presojati in kritično vrednotiti dogodke na državni ravni. Izhaja mesečno, izdaja pa jo Zavod BETA, Inštitut za razvoj družbe iz Ajdovščine.

Repliko sicer ustvarjajo mladi novinarji, kolumnisti, blogerji, dopisniki, fotografi, oblikovalci, ilustratorji iz cele Slovenije, vendar je sedež uredništva v Ajdovščini, kjer tudi nastaja končna podoba revije. Tudi grafična zasnova revije je delo domače mlade oblikovalke Urške Černigoj, ki je s svojim predlogom zmagala na natečaju za celostno podobo revije.

Pobudnik vseslovenske revije za mlade je Tadej Beočanin, ki mladinsko problematiko dobro pozna, saj vseskozi deluje v številnih organizacijah in društvih: »Še tako ustvarjalno delo mladih posameznikov, skupin in organizacij 'na terenu' večina osrednjih medijev spregleda, tako v Ajdovščini kot tudi drugod. Zato se glas mladih v slovenskem medijskem prostoru, ki ga pač obvladujejo odrasli, sploh ne sliši, oziroma se ne sliši toliko, da bi ga lahko sooblikovali. Je pa med mladimi, prevladujočemu prepričanju navkljub, še vedno veliko takšnih, ki v bitki za svojo prihodnost najdejo energijo in vero, da je družbo vendarle še moč spremeniti na bolje.«

Čeprav mesečnik prvenstveno nagovarja vse mlade, ne glede na status ipd., pa si želi izboriti pot tudi do starejših, predvsem odločevalcev, ki

bodo skozi vsebine lahko zaznali realna stališča in potrebe mladih in jih pri kreiranju politike tudi upoštevali: »Replika ni samo mladinska revija, niti ni samo revija za mlade; je revija mladih, ki želi biti brana in slišana med vsemi generacijami,« pove Tadej Beočanin. »Zato pričakujemo, da se bodo mladi v reviji prepoznali in začutili, da je to njihov medij, jo redno prebirali, predvsem pa spoznali, da morajo vzeti svojo usodo v svoje roke. In da je Replika ost, ki lahko prebije oklep, v katerega so se pred težavami mladih vztrajno ovijali oblastniki vseh barv. Replika torej ni samo revija - je gibanje,« dodaja idejni oče nove revije Tadej Beočanin.

Doslej sta izšli dve številki; prva se je zapičila v srž vseh težav mladih - zaposlovanja oz. brezposelnosti in posledično bega možganov. V drugi številki se v osrednji temi mladi sprašujejo, kakšne poti naj uberejo, da jih bo 'odrasla' politika vzela resno. Replika pa prinaša tudi druge vsebine - primere dobrih praks in uspehov mladih znanstvenikov, kulturnikov, glasbenikov, športnikov, pa namige, kako oplemeniti svoj čas ...

RR, foto Nuša Starček

Hranilnica Vipava

**VARNOST
KONKURENČNOST
118 LETNA TRADICIJA**

POSEBNA PONUDBA UGODNOSTI ZA UPOKOJENCE

- Aktiven transakcijski račun – brezplačno vodenje računa do 31.3.2015, nato le 0,90 EUR mesečno
- Elektronska banka HIP-net – brezplačen pristop in uporaba elektronske banke do konca leta 2014 brez nadomestila
- Plačilna kartica Activa MasterCard – brezplačna izdaja in brez nadomestila za prvo leto uporabe
- Varčevanje: vezava sredstev z ročnostjo nad 30 dni - za 0,2 odstotne točke višja obrestna mera od redne ponudbe Hranilnice
- Stanovanjski ali potrošniški kredit ali izredni limit na računu – za 50% nižji strošek odobritve od veljavne tarife
- Dvigi na vseh bankomatih po Sloveniji in članicah monetarne EU so brez provizije
- Trajni nalogi oz. t.i. direktne obremenitve za plačilo mesečnih obveznosti so brez provizije
- Nizke provizije za položnice na bančnem okencu – 0,80 EUR za položnico

Posebna ponudba bančnih storitev velja od 1.4.2014 do 31.12.2014 oziroma do preklica

Za dodatne informacije nas lahko pokličete na tel. 05 36 64 500 ali nam pišete na e-mail: info@hranilnica-vipava.si ali komerciala@hranilnica-vipava.si. Lahko pa nas obiščete v vam najbližji katerikoli agenciji Hranilnice Vipava in sicer v krajih: v Vipavi (tel.05/3664-508), Ajdovščini (tel.05/3661-182), Dornberku (tel.05/3018-588), Biljah (tel.05/3011-200), Vrtojbi (tel.05/3303-154), Novi Gorici (tel.05/3029-117), Postojni (tel.05/7201-660), Ilirski Bistrici (tel. 05/7100-532) in Logatcu (tel.01/7542-057)

Ponudba je paketna in ne velja za posamezne storitve. Prva storitev je obvezna, ostale so izbirne. Boniteta za vezavo sredstev velja za prvo vezavo. Za kredit ali limit na računu si hranilnica pridržuje pravico, da stranki, ki pogojev ne izpolnjuje, kredita ali limita ne odobri.

RESTAVRACIJA Vipavski hram

Vinarska cesta 5, VIPAVA, Info: 040 470 993, restavracijavipavskihram@gmail.com

APRILSKA AKCIJA

*** jedi s šparglji**

*** škampi na buzaro 15€/kg**

*** škampi na žaru 30€/kg**

URNIK: od ponedeljka do četrтка od 12⁰⁰ do 22⁰⁰
petek in sobota od 12⁰⁰ do 23⁰⁰
nedelja od 12⁰⁰ do 21⁰⁰

NLB Stanovanjski kredit

www.stanovanjskikredit.si

Nekatera doživetja so nepozabna.

Začnejo se v pravi banki s kreditom za nakup, gradnjo ali obnovo nepremičnine.

Kredit lahko dobite **do 100 % vrednosti investicije** ob ustrezni kreditni sposobnosti in vrsti zavarovanja. Če gradite ali obnavljate, lahko na vaš osebni račun **nakažemo tudi celoten znesek** kredita, zavarovanega z zastavo nepremičnine. Možnosti pri najemu kredita je veliko. Posvetujte se s svetovalci v NLB Poslovalnici Ajdovščina, Tovarniška cesta 1, ali pokličite na telefonsko številko 05 365 85 51.

NLB

Kontaktni center: 01 477 20 00

dezis
geodetske storitve

Goriška cesta 12, 5270 Ajdovščina

T: 059 211 656

info@dezis.si www.dezis.si

**"Z UREJENIMI MEJAMI,
DO UREJENIH
MED SOSEDSKIH
ODNOSOV!"**